

EASO

Πρακτικός οδηγός για τις μεταγενέστερες αιτήσεις

*Σειρά πρακτικών οδηγιών
της EASO*

Δεκέμβριος 2021

EASO

Πρακτικός οδηγός για τις μεταγενέστερες αιτήσεις

*Σειρά πρακτικών οδηγιών
της EASO*

Δεκέμβριος 2021

Το χειρόγραφο ολοκληρώθηκε τον Νοέμβριο του 2021

Τόσο η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Ασυλο (EASO), όσο οποιοδήποτε πρόσωπο ενεργεί εξ ονόματος της EASO δεν ευθύνεται για ενδεχόμενη χρήση των παρακάτω πληροφοριών.

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2023

© Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Ασυλο, 2021

PDF	ISBN 978-92-9400-432-1	doi:10.2847/510	BZ-04-20-081-EL-N
Print	ISBN 978-92-9400-429-1	doi:10.2847/424151	BZ-04-20-081-EL-C

Εικονογράφιση εξωφύλλου, kyoshino © iStock, 2020

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με την προϋπόθεση να υπάρχει αναφορά της πηγής. Για κάθε χρήση ή αναπαραγωγή φωτογραφιών ή άλλου υλικού που δεν αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία της EASO, θα πρέπει να ζητείται άδεια απευθείας από τους κατόχους των δικαιωμάτων αυτών.

Σχετικά με τον οδηγό

Γιατί δημιουργήθηκε ο παρών οδηγός; Αποστολή της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Ασύλο (EASO) είναι να υποστηρίζει τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις συνδεδεμένες χώρες [χώρες της ΕΕ+(¹)], μεταξύ άλλων, μέσω κοινής κατάρτισης, κοινών προτύπων ποιότητας και κοινών πληροφοριών για τις χώρες καταγωγής. Στο πλαίσιο του γενικού σκοπού υποστήριξης των κρατών μελών για την επίτευξη κοινών προτύπων και διαδικασιών υψηλής ποιότητας στο πλαίσιο του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου, η EASO αναπτύσσει κοινά πρακτικά εργαλεία και κατευθυντήριες γραμμές.

Πώς εκπονήθηκε ο παρών οδηγός; Ο παρών οδηγός εκπονήθηκε από εμπειρογνώμονες από όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), με την πολύτιμη συνεισφορά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Υπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες και τους Εξόριστους (²). Η EASO διευκόλυνε και συντόνισε την εκπόνηση του οδηγού. Πριν από την οριστικοποίηση του οδηγού, πραγματοποιήθηκε διαβούλευση με όλες τις χώρες της ΕΕ+ μέσω του δικτύου διαδικασιών ασύλου της EASO.

Σε ποιον απευθύνεται ο παρών οδηγός; Ο παρών οδηγός απευθύνεται πρωτίστως στους χειριστές υποθέσεων ασύλου, στους υπαλλήλους που διενεργούν συνεντεύξεις και στους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων, καθώς και στους φορείς χάραξης πολιτικής στις εθνικές αποφαινόμενες αρχές. Επιπλέον, το παρόν εργαλείο είναι χρήσιμο για τους αρμόδιους υπαλλήλους για θέματα ποιότητας και τους νομικούς συμβούλους καθώς και για κάθε άλλο πρόσωπο που εργάζεται ή εμπλέκεται στον τομέα της διεθνούς προστασίας στο πλαίσιο της ΕΕ.

Πώς χρησιμοποιείται ο παρών οδηγός; Ο παρών οδηγός για τις μεταγενέστερες αιτήσεις αποτελείται από τρία μέρη.

1. Διαδικαστικοί κανόνες, που σχετίζονται με την υποβολή, την καταχώριση και την κατάθεση μεταγενέστερης αίτησης, με τη διαδικασία κρίσης του παραδεκτού μεταγενέστερης αίτησης, καθώς και με το δικαίωμα παραμονής και των εξαιρέσεών του.
2. Προκαταρκτική εξέταση, συμπεριλαμβανομένων πτυχών όπως η κατάσταση στην οποία παρουσιάζονται νέα στοιχεία και πορίσματα και η σημασία της φράσης «αυξάνει σημαντικά τις πιθανότητες».
3. Μεταγενέστερες αιτήσεις σε συγκεκριμένες καταστάσεις, όπως:
 - έπειτα από απόφαση απόρριψης της προηγούμενης αίτησης ως αβάσιμης, προδήλως αβάσιμης ή απαράδεκτης·
 - έπειτα από ανάκληση αίτησης·
 - όταν ένας εξαρτώμενος ενήλικος ή ένα άγαμο παιδί καταθέτει νέα αίτηση αφού έχει ήδη υποβληθεί αίτηση για λογαριασμό του·
 - έπειτα από απόφαση αποκλεισμού, παύση, ανάκληση, τερματισμό ή άρνηση ανανέωσης του καθεστώτος διεθνούς προστασίας·
 - ενόσω εκκρεμεί προσφυγή κατά της απόφασης σχετικά με την προηγούμενη αίτηση·
 - επαναλαμβανόμενες μεταγενέστερες αιτήσεις·

(¹) Τα 27 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μαζί με την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία και την Ελβετία.

(²) Ο οριστικοποιημένος οδηγός δεν αντανakλά απαραίτητως τις θέσεις της Υπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες.

- αφού ο αιτών άσυλο ο οποίος δεν έγινε δεκτός εγκαταλείπει την επικράτεια του κράτους μέλους ή τις επικράτειες των κρατών μελών·
- μετά τη διαδικασία του Δουβλίνου.

Ο παρών οδηγός θα πρέπει να χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με τον [Πρακτικό οδηγό της EASO: Αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων](#), τον [Πρακτικό οδηγό της EASO: Αναγνώριση προσώπων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας](#), τις [Κατευθυντήριες γραμμές της EASO για τη διαδικασία ασύλου: Επιχειρησιακά πρότυπα και δείκτες](#) και τον [Πρακτικό οδηγό της EASO σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού Δουβλίνο III: Προσωπική συνέντευξη και αξιολόγηση αποδεικτικών στοιχείων](#).

Πώς συνδέεται ο παρών οδηγός με την εθνική νομοθεσία και πρακτική; Πρόκειται για ένα ήπιο εργαλείο σύγκλισης και δεν έχει νομικά δεσμευτικό χαρακτήρα. Αποτυπώνει κοινώς αποδεκτά πρότυπα και περιλαμβάνει ειδικό χώρο για την ενσωμάτωση των εθνικών προσεγγίσεων όσον αφορά τη νομοθεσία, την καθοδήγηση και την πρακτική.

Αποποίηση ευθύνης

Ο παρών οδηγός καταρτίστηκε με την επιφύλαξη της αρχής ότι μόνο το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να δώσει έγκυρη ερμηνεία του δικαίου της ΕΕ.

Περιεχόμενα

Σχετικά με τον οδηγό.....	3
Κατάλογος συντομογραφιών	7
1. Διαδικαστικοί κανόνες	9
1.1. Ορισμός της «μεταγενέστερης αίτησης»	9
1.1.1. Τι είναι οι μεταγενέστερες αιτήσεις;	9
1.1.2. Γιατί υποβάλλονται μεταγενέστερες αιτήσεις;	9
1.1.3. Περαιτέρω διαβήματα	10
1.2. Υποβολή, καταχώριση και κατάθεση μεταγενέστερης αίτησης	11
1.2.1. Γενικές αρχές.....	11
1.2.2. Εγγυήσεις για τους αιτούντες.....	12
1.2.3. Υποχρεώσεις του αιτούντος.....	14
1.2.4. Υποβολή μεταγενέστερης αίτησης	15
1.2.5. Καταχώριση μεταγενέστερης αίτησης	16
1.2.6. Κατάθεση μεταγενέστερης αίτησης	17
1.2.7. Επανεξέταση προηγούμενης αίτησης	17
1.3. Διαδικασία κρίσης του παραδεκτού μεταγενέστερης αίτησης	18
1.3.1. Ποιος διενεργεί τη διαδικασία κρίσης του παραδεκτού;	18
1.3.2. Προθεσμίες	18
1.3.3. Υποβολή γεγονότων και αποδεικτικών στοιχείων	19
1.3.4. Διενέργεια της διαδικασίας κρίσης του παραδεκτού	20
1.4. Το δικαίωμα παραμονής σε περίπτωση μεταγενέστερων αιτήσεων	22
1.4.1. Εξαιρέση από το δικαίωμα παραμονής κατά την πρωτοβάθμια διαδικασία.....	22
1.4.2. Εξαιρέσεις από το δικαίωμα παραμονής κατά τη διαδικασία άσκησης ένδικων μέσων.....	23
2. Προκαταρκτική εξέταση.....	25
2.1. Τι είναι τα «νέα στοιχεία και πορίσματα»;	25
2.1.1. Στοιχεία και πορίσματα	25
2.1.2. Πότε μπορούν να θεωρηθούν νέα τα στοιχεία;	26
2.2. Τρία σενάρια στο πλαίσιο των οποίων μπορούν να παρουσιαστούν νέα στοιχεία	28
2.2.1. Νέο στοιχείο που τεκμηριώνει προηγούμενο πραγματικό γεγονός.....	28
2.2.2. Νέο πραγματικό γεγονός.....	29
2.2.3. Νέος ισχυρισμός	29
2.3. Τι σημαίνει ο όρος «αυξάνουν σημαντικά τις πιθανότητες»;.....	30
2.3.1. Πρότυπο αύξησης των πιθανοτήτων	30
2.3.2. Κριτήρια καθορισμού της σημαντικής αύξησης των πιθανοτήτων χαρακτηρισμού του αιτούντος ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας	31
2.3.3. Σημαντική αύξηση σε σύγκριση με την προηγούμενη απόφαση	32

3. εταγενέστερες αιτήσεις σε συγκεκριμένες καταστάσεις.....	38
3.1. Επειτα από απόρριψη της προηγούμενης αίτησης ως αβάσιμης.....	38
3.2. Μετά την απόρριψη προηγούμενης αίτησης ως προδήλως αβάσιμης.....	39
3.3. Επειτα από απόρριψη της προηγούμενης αίτησης ως απαράδεκτης.....	39
3.3.1. Άλλο κράτος μέλος έχει χορηγήσει διεθνή προστασία.....	40
3.3.2. Εννοια της πρώτης χώρας ασύλου.....	40
3.3.3. Εννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας.....	40
3.4. Επειτα από ανάκληση αίτησης.....	41
3.4.1. Ρητή ανάκληση.....	41
3.4.2. Σιωπηρή ανάκληση.....	44
3.5. Όταν ένας εξαρτώμενος ενήλικος ή ένα άγαμο παιδί καταθέτει νέα αίτηση αφού έχει ήδη υποβληθεί αίτηση για λογαριασμό του.....	44
3.5.1. Γεγονότα που δικαιολογούν την υποβολή χωριστής αίτησης.....	45
3.5.2. Καταστάσεις στις οποίες το παιδί ενηλικιώνεται.....	46
3.6. Επειτα από απόφαση αποκλεισμού.....	46
3.7. Επειτα από παύση, ανάκληση, τερματισμό ή άρνηση ανανέωσης του καθεστώτος διεθνούς προστασίας.....	47
3.7.1. Παύση.....	47
3.7.2. Ανάκληση, τερματισμός ή άρνηση ανανέωσης.....	48
3.7.3. Απουσία του αιτούντος.....	49
3.8. Ενόσω εκκρεμεί προσφυγή κατά της απόφασης σχετικά με την προηγούμενη αίτηση.....	50
3.9. Επαναλαμβανόμενες μεταγενέστερες αιτήσεις.....	50
3.10. Αφού ο αιτών άσυλο ο οποίος δεν έγινε δεκτός αναχωρήσει από την επικράτεια του κράτους μέλους ή τις επικράτειες των κρατών μελών.....	51
3.11. Μετά τη διαδικασία του Δουβλίνου.....	52
3.11.1. Κανονισμός Δουβλίνο III.....	52
3.11.2. Μεταγενέστερη αίτηση στο υπεύθυνο κράτος μέλος.....	52
3.11.3. Μεταγενέστερη αίτηση στο κράτος μέλος που υποβάλλει το αίτημα.....	54

Κατάλογος συντομογραφιών

ΕΑΣΟ	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Ασυλο
ΔΕΕ	Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
Κράτος/-η μέλος/-η	Κράτος/-η μέλος/-η της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΟΑ	Οδηγία περί αναγνώρισης. Οδηγία 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας (αναδιατύπωση)
ΟΔΑ	Οδηγία για τις διαδικασίες ασύλου. Οδηγία 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (αναδιατύπωση)
ΠΧΚ	Πληροφορίες για τις χώρες καταγωγής
Χώρες ΕΕ+	Κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συνδεδεμένες χώρες

Εισαγωγή

Οι χώρες της ΕΕ+ αντιμετωπίζουν αυξημένες προκλήσεις σε σχέση με τις μεταγενέστερες αιτήσεις, τόσο λόγω του αριθμού τους όσο και λόγω του περιεχομένου τους. Το ποσοστό των επαναλαμβανόμενων αιτήσεων ⁽³⁾ έχει αυξηθεί από το 2016. Σύμφωνα με τη Eurostat, το 2016 μόλις το 4,45 % όλων των αιτούντων είχαν υποβάλει προηγούμενη αίτηση στην ίδια χώρα. Το ποσοστό αυτό αυξήθηκε σε 9,8 % το 2018, 9,6 % το 2019 και 11,6 % το 2020. Αυτό σημαίνει ότι το 2020 ο ένας στους 10 αιτούντες είχε υποβάλει προηγούμενη αίτηση διεθνούς προστασίας στην ίδια χώρα της ΕΕ+. Εκτός από την αύξηση του αριθμού των μεταγενέστερων αιτήσεων, η αξιολόγησή τους παρουσιάζει δυσκολίες, και αυτό παρότι είναι φαινομενικά απλή. Η ακριβής αξιολόγηση διαφέρει ανάλογα με τις περιστάσεις της προηγούμενης αίτησης και τον τρόπο με τον οποίον ολοκληρώθηκε. Ως εκ τούτου, η αξιολόγηση μιας μεταγενέστερης αίτησης μπορεί να είναι περίπλοκη διαδικασία.

Ο παρών πρακτικός οδηγός βασίζεται κυρίως στις νομικές διατάξεις της **οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου(ΟΔΑ)**. Εχει σκοπό να παράσχει στους χειριστές υποθέσεων οδηγίες σχετικά με τη διαδικασία εξέτασης και τους ειδικούς διαδικαστικούς κανόνες για την αξιολόγηση μεταγενέστερων αιτήσεων.

Το εισαγωγικό κεφάλαιο εξηγεί τι είναι η μεταγενέστερη αίτηση. Επισημαίνει τα σημεία στα οποία πρέπει να δίνεται ειδική προσοχή κατά την υποβολή, την καταχώριση και την κατάθεση μεταγενέστερης αίτησης και καθορίζει τις διακριτές διαδικαστικές πτυχές της εξέτασης του παραδεκτού. Το εν λόγω κεφάλαιο ολοκληρώνεται με το δικαίωμα παραμονής και τις εξαιρέσεις του. Το δεύτερο κεφάλαιο διερευνά περαιτέρω την προκαταρκτική εξέταση «νέων στοιχείων»: σενάρια στο πλαίσιο των οποίων μπορούν να παρουσιαστούν νέα στοιχεία, τον ορισμό του όρου «νέα», και αν ένα νέο στοιχείο αυξάνει σημαντικά τις πιθανότητες χαρακτηρισμού του αιτούντος ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας. Το τελευταίο κεφάλαιο εξετάζει τις ιδιαιτερότητες της αξιολόγησης ανάλογα με τις ειδικές συνθήκες υπό τις οποίες υποβλήθηκε μια μεταγενέστερη αίτηση και/ή τον τρόπο με τον οποίον ολοκληρώθηκε.

⁽³⁾ Σύμφωνα με τη Eurostat, η έννοια των επαναλαμβανόμενων αιτήσεων περιλαμβάνει τις μεταγενέστερες αιτήσεις [άρθρο 2 παράγραφος ιζ) της ΟΔΑ], καθώς επίσης τις νέες αιτήσεις ασύλου μετά τη διακοπή της εξέτασης της προηγούμενης αίτησης και τις αιτήσεις που επανεξετάζονται [άρθρο 28 παράγραφος 2) της ΟΔΑ]. Για περαιτέρω πληροφορίες, βλ. Eurostat, [Statistics Explained – Glossary: Repeated applicant](#), 22 Μαρτίου 2019.

1. Διαδικαστικοί κανόνες

1.1. Ορισμός της «μεταγενέστερης αίτησης»

1.1.1. Τι είναι οι μεταγενέστερες αιτήσεις;

Σύμφωνα με την ΟΔΑ, ως «μεταγενέστερη αίτηση» νοείται:

«... η περαιτέρω αίτηση διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται μετά τη λήψη τελεσίδικης απόφασης επί προηγούμενης αίτησης, περιλαμβανομένων περιπτώσεων όπου ο αιτών ρητά ανακάλεσε την αίτησή του και περιπτώσεων όπου η αποφαινόμενη αρχή απέρριψε αίτηση μετά από τη σιωπηρή της ανάκληση σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 1 [ΟΔΑ] ⁽⁴⁾.

Η ΟΔΑ προβλέπει ότι μπορεί να υποβληθεί μεταγενέστερη αίτηση έπειτα από τελεσίδικη αρνητική απόφαση. Δεν ισχύουν περιορισμοί ως προς τον χρόνο υποβολής μεταγενέστερης αίτησης στις αρμόδιες αρχές. Μεταγενέστερη αίτηση ίσως απαιτείται όταν επέλθει σημαντική αλλαγή στις προσωπικές περιστάσεις του αιτούντος ή στην κατάσταση που επικρατεί στην χώρα καταγωγής του, ανεξαρτήτως του χρονικού διαστήματος που έχει περάσει από την έκδοση της τελεσίδικης απόφασης.

Η ΟΔΑ καθορίζει το πλαίσιο εξέτασης εντός του οποίου θα πρέπει να αξιολογηθεί μια μεταγενέστερη αίτηση. Ειδικότερα, ορίζει τις ελάχιστες προϋποθέσεις για την προκαταρκτική εξέταση μιας μεταγενέστερης αίτησης, προκειμένου να ληφθεί απόφαση επί του παραδεκτού της ⁽⁵⁾. Η οδηγία αναφέρει επίσης τους διαδικαστικούς κανόνες που εφαρμόζονται κατά την προκαταρκτική εξέταση της διαδικασίας κρίσης του παραδεκτού (βλ. [τμήμα 1.2 «Υποβολή, καταχώριση και κατάθεση μεταγενέστερης αίτησης»](#) και [τμήμα 1.3 «Διαδικασία κρίσης του παραδεκτού μεταγενέστερης αίτησης»](#)) και τις ειδικές εξαιρέσεις από το δικαίωμα παραμονής στην επικράτεια του κράτους μέλους υποδοχής ⁽⁶⁾ σε περίπτωση μεταγενέστερης αίτησης, λαμβανομένης πάντοτε υπόψη της βασικής αρχής της μη επαναπροώθησης ⁽⁷⁾ σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που υπέχουν τα κράτη μέλη βάσει του διεθνούς δικαίου και του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) (βλ. [τμήμα 1.4 «Το δικαίωμα παραμονής σε περίπτωση μεταγενέστερων αιτήσεων»](#)).

1.1.2. Γιατί υποβάλλονται μεταγενέστερες αιτήσεις;

Η έννοια των μεταγενέστερων αιτήσεων που περιλαμβάνεται στην ΟΔΑ προκύπτει από την αναγνώριση του γεγονότος ότι ενδέχεται να υπάρξουν λόγοι για τους οποίους ο αιτών επιθυμεί/χρειάζεται να υποβάλει νέο αίτημα διεθνούς προστασίας έπειτα από αρνητική απόφαση. Η δυνατότητα υποβολής μεταγενέστερης αίτησης είναι ζωτικής σημασίας για την προάσπιση της αρχής της *μη επαναπροώθησης*. Οι χώρες της ΕΕ+ υποχρεούνται βάσει του διεθνούς δικαίου να διασφαλίζουν ότι οι αιτούντες δεν αποστέλλονται σε οποιαδήποτε χώρα κατά παράβαση της αρχής της *μη επαναπροώθησης* ή κατά παράβαση των νομικών υποχρεώσεων που υπέχουν βάσει των διεθνών συνθηκών για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

⁽⁴⁾ Άρθρο 2 στοιχείο ιζ) της ΟΔΑ.

⁽⁵⁾ Άρθρο 40 της ΟΔΑ.

⁽⁶⁾ Άρθρο 9 παράγραφος 2 της ΟΔΑ.

⁽⁷⁾ Η υποχρέωση των κρατών να μην απελαύνουν ή να μην επαναπροωθούν καθ' οιονδήποτε τρόπο άτομα τα οποία αντιμετωπίζουν κίνδυνο δίωξης ή βασανιστηρίων, απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης ή τιμωρίας.

Σε αυτό το πλαίσιο, αναγνωρίζεται επίσης ότι οι μεταγενέστερες αιτήσεις δεν υποβάλλονται πάντα με βάση νέα αποδεικτικά στοιχεία ή γεγονότα. Η ΟΔΑ αναγνωρίζει ότι θα ήταν δυσανάλογο να υποχρεούνται τα κράτη μέλη να ξεκινούν νέα πλήρη διαδικασία εξέτασης όταν ο αιτών υποβάλλει μεταγενέστερη αίτηση χωρίς να προσκομίζει νέα στοιχεία ή επιχειρήματα. Στις περιπτώσεις αυτές, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να απορρίπτουν την αίτηση ως απαράδεκτη⁽⁸⁾. Η ΟΔΑ⁽⁹⁾ δίνει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να θεωρήσουν μια αίτηση απαράδεκτη σε εξαντλητικό αριθμό περιπτώσεων, μεταξύ άλλων όταν πρόκειται για μεταγενέστερες αιτήσεις. Ωστόσο, θα πρέπει να σημειωθεί ότι αυτή η ρήτρα είναι προαιρετική, και τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να αποφασίσουν να εξετάζουν τέτοιες υποθέσεις επί της ουσίας.

1.1.3. Περαιτέρω διαβήματα

Η ΟΔΑ προβλέπει ότι:

«Όταν ένα πρόσωπο που έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας σε κράτος μέλος προβαίνει σε περαιτέρω διαβήματα ή υποβάλλει μεταγενέστερη αίτηση στο ίδιο κράτος μέλος, το εν λόγω κράτος μέλος εξετάζει τα περαιτέρω διαβήματα ή τα στοιχεία της μεταγενέστερης αίτησης στο πλαίσιο της εξέτασης της προηγούμενης αίτησης ...»⁽¹⁰⁾.

Μεταγενέστερη αίτηση υποβάλλεται έπειτα από τελεσίδικη αρνητική απόφαση και υπόκειται σε προκαταρκτική εξέταση προκειμένου να διαπιστωθεί αν ανέκυψαν ή παρουσιάστηκαν νέα στοιχεία⁽¹¹⁾. Δεν ορίζονται παρόμοιες απαιτήσεις για καταστάσεις στις οποίες ο αιτών υποβάλλει «περαιτέρω διαβήματα». Επομένως, μπορεί να συναχθεί ότι τα «περαιτέρω διαβήματα» αφορούν την υποβολή επιχειρημάτων ή στοιχείων προτού ληφθεί τελεσίδικη απόφαση για την (προηγούμενη) αίτηση. Ως εκ τούτου, τα στοιχεία αυτά θα πρέπει να θεωρηθούν πρόσθετα – ή «περαιτέρω» – διαβήματα και να εξεταστούν στο πλαίσιο της εξέτασης της (προηγούμενης) αίτησης, είτε σε πρώτο βαθμό είτε, αν έχει ήδη εκδοθεί απόφαση άρνησης χορήγησης διεθνούς προστασίας σε πρώτο βαθμό, κατά τη διαδικασία άσκησης ένδικου μέσου⁽¹²⁾. Συνεπώς, αν διαπιστωθεί ότι εκκρεμεί ακόμη η προηγούμενη αίτηση ή ότι μπορεί να ασκηθεί ένδικο μέσο οπότε τυχόν εκκρεμή ζητήματα μπορούν να παρουσιαστούν στο πλαίσιο αυτό, οι νέες περιστάσεις θα πρέπει να εξεταστούν ως περαιτέρω διαβήματα στο πλαίσιο της εκκρεμούς αίτησης ή του ένδικου μέσου.

Σύμφωνα με το άρθρο 40 παράγραφος 1 της ΟΔΑ, διαπιστώνεται σύνδεση μεταξύ της εξέτασης των περαιτέρω διαβημάτων ή της μεταγενέστερης αίτησης και της προηγούμενης αίτησης που έχει υποβληθεί. Μέσω αυτής της σύνδεσης, η αρμόδια αρχή δύναται να εξακριβώσει αν εκκρεμεί η προηγούμενη διαδικασία και αν η εξέταση των νέων στοιχείων μπορεί να συμπεριληφθεί σε αυτήν. Αν αυτό δεν είναι δυνατόν, η αρμόδια αρχή δύναται να εξετάσει τις απαιτήσεις της προκαταρκτικής εξέτασης όπως ορίζονται στην ΟΔΑ⁽¹³⁾, προκειμένου να καθορίσει αν ανέκυψαν ή παρουσιάστηκαν νέα στοιχεία ή πορίσματα. Βλ. [τιμήμα 3.8 «Ενόςω εκκρεμεί προσφυγή κατά της απόφασης για την προηγούμενη αίτηση»](#).

⁽⁸⁾ Αιτιολογική σκέψη 36 της ΟΔΑ.

⁽⁹⁾ Άρθρο 33 παράγραφος 2 της ΟΔΑ.

⁽¹⁰⁾ Άρθρο 40 παράγραφος 1 της ΟΔΑ.

⁽¹¹⁾ Άρθρο 40 παράγραφος 2 της ΟΔΑ.

⁽¹²⁾ Το ΔΕΕ έχει διασαφηνίσει τις μεθόδους εξέτασης επιχειρημάτων ή αποδεικτικών στοιχείων ως «περαιτέρω διαβημάτων» κατά την εφαρμογή του άρθρου 40 παράγραφος 1 και του άρθρου 46 παράγραφος 3 της ΟΔΑ. Βλ. ΔΕΕ, απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 2018, *Ahmedbekova*, C-652/16, ECLI:EU:C:2018:801. Σύνοψη διαθέσιμη στη [βάση δεδομένων για τη νομολογία της ΕΑΣΟ](#).

⁽¹³⁾ Άρθρο 40 παράγραφος 2 της ΟΔΑ.

Όπως και στην περίπτωση της πρώτης αίτησης, η διαδικασία εξέτασης δύναται να περιλαμβάνει τη συμμετοχή όχι μόνο της αποφαινόμενης αρχής, αλλά και άλλων αρχών που απαιτείται να εμπλακούν κατά το στάδιο της διαδικασίας κρίσης του παραδεκτού ⁽¹⁴⁾. Αυτό είναι σημαντικό στο πλαίσιο των μεταγενέστερων αιτήσεων διότι, σε ορισμένα κράτη μέλη, άλλες αρμόδιες αρχές όπως η αστυνομία ή το προσωπικό στα συνοριακά σημεία δύνανται να διενεργούν συνεντεύξεις για το παραδεκτό της αίτησης, παρότι η εξέταση της αίτησης εξακολουθεί να υπάγεται στην αρμοδιότητα της αποφαινόμενης αρχής.

Όταν ένα εξαρτώμενο πρόσωπο ή ένας άγαμος ανήλικος καταθέτει νέα αίτηση αφού έχει ήδη υποβληθεί προηγούμενη αίτηση για λογαριασμό του

Ενα εξαρτώμενο πρόσωπο ή ένα άγαμο παιδί δύναται να υποβάλει αίτηση μετά την υποβολή προηγούμενης αίτησης για λογαριασμό του ⁽¹⁵⁾. Για περαιτέρω πληροφορίες βλ. [τιμήμα 3.5 «Όταν ένας εξαρτώμενος ενήλικος ή ένα άγαμο παιδί καταθέτει νέα αίτηση αφού έχει ήδη υποβληθεί αίτηση για λογαριασμό του»](#).

1.2. Υποβολή, καταχώριση και κατάθεση μεταγενέστερης αίτησης

1.2.1. Γενικές αρχές

Το κεφάλαιο III της ΟΔΑ σχετικά με τις πρωτοβάθμιες διαδικασίες περιλαμβάνει επίσης διαδικαστικούς κανόνες για την εξέταση μεταγενέστερων αιτήσεων. Εφόσον πολλές από τις διατάξεις της ΟΔΑ για τις μεταγενέστερες αιτήσεις είναι προαιρετικές, τα κράτη μέλη δύνανται να θεσπίσουν περαιτέρω εθνικούς κανόνες που ρυθμίζουν την προκαταρκτική εξέταση μεταγενέστερης αίτησης στο πλαίσιο της οδηγίας. Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να τηρούνται οι βασικές αρχές και εγγυήσεις που ορίζονται στην ΟΔΑ ⁽¹⁶⁾.

Ειδικότερα:

- η αρχή της *μη επαναπροώθησης*·
- το δικαίωμα παραμονής στην επικράτεια ενόσω εκκρεμεί η εξέταση της αίτησης, παρά τις σαφώς καθορισμένες εξαιρέσεις που ισχύουν δυνάμει του άρθρου 41 της ΟΔΑ·
- το δικαίωμα στην ενημέρωση·
- το δικαίωμα στην εμπιστευτικότητα·
- η αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων και της ισότητας των φύλων·
- ότι πρωταρχική σημασία πρέπει να δίνεται στο βέλτιστο συμφέρον του παιδιού·
- το δικαίωμα σε δίκαιες και αποτελεσματικές διαδικασίες ασύλου·
- το δικαίωμα σε ατομική, αντικειμενική και αμερόληπτη εξέταση·
- το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής.

Ο σεβασμός για τις παραπάνω αρχές διασφαλίζει την πραγματική πρόσβαση των αιτούντων σε νέα διαδικασία ασύλου. Ιδίως όσον αφορά τις μεταγενέστερες αιτήσεις, η ουσιαστική πρόσβαση των αιτούντων στη διαδικασία τονίζεται περαιτέρω στη διάταξη της ΟΔΑ που προβλέπει ότι οι εθνικοί κανόνες σχετικά με το διαδικαστικό πλαίσιο για την προκαταρκτική εξέταση «δεν πρέπει να καθιστούν αδύνατη την πρόσβαση των

⁽¹⁴⁾ Άρθρο 34 παράγραφος 2 της ΟΔΑ.

⁽¹⁵⁾ Άρθρο 40 παράγραφος 6 της ΟΔΑ.

⁽¹⁶⁾ Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στα εξής εργαλεία: [Κατευθυντήριες γραμμές της EASO για τη διαδικασία ασύλου: Επιχειρησιακά πρότυπα και δείκτες](#), Σεπτέμβριος 2019· EASO, [Διαδικασίες ασύλου και η αρχή της μη επαναπροώθησης - Δικαστική ανάλυση](#), 2018· EASO, [Αξιολόγηση αποδεικτικών στοιχείων και αξιοπιστίας στο πλαίσιο του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου - Δικαστική ανάλυση](#), 2018.

αιτούντων σε νέα διαδικασία ούτε να οδηγούν πρακτικώς στη ματαίωση ή στον σοβαρό περιορισμό της πρόσβασης αυτής»⁽¹⁷⁾. Το σκεπτικό είναι ότι οι αιτούντες δεν πρέπει να αποκλείονται από νέα διαδικασία ασύλου. Αυτό διασφαλίζει επίσης τη δυνατότητα των αιτούντων να καταθέσουν νέα αίτηση και να παρουσιάσουν νέα γεγονότα, σε περίπτωση σημαντικής αλλαγής στις προσωπικές τους περιστάσεις ή στην κατάσταση που επικρατεί στη χώρα καταγωγής τους, προκειμένου να καθοριστεί εάν μπορούν να χαρακτηριστούν ως δικαιούχοι διεθνούς προστασίας.

Με βάση τα ανωτέρω, η πραγματική πρόσβαση του αιτούντος στη διαδικασία ασύλου θα πρέπει να διασφαλίζεται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις διατάξεις της ΟΔΑ. Αυτό ισχύει ανεξαρτήτως του είδους της διαδικασίας εξέτασης που θα εφαρμοστεί.

1.2.2. Εγγυήσεις για τους αιτούντες

Η ΟΔΑ⁽¹⁸⁾ επαναβεβαιώνει την υποχρέωση που έχουν τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι οι σχετικές εγγυήσεις⁽¹⁹⁾ εφαρμόζονται ισότιμα στις περιπτώσεις μεταγενέστερων αιτήσεων, σύμφωνα με την αρχή ότι κάθε αιτών δικαιούται να εξεταστεί η αίτησή του με τον δέοντα τρόπο. Οι βασικές εγγυήσεις που ορίζονται στην ΟΔΑ περιλαμβάνουν τα εξής.

Πρόσβαση σε πληροφορίες. Είναι σημαντικό να κατανοήσει ο αιτών τη διαδικασία ασύλου προκειμένου να διασφαλίσει ότι η διαδικασία εξέτασης της αίτησής του θα είναι δίκαιη σύμφωνα με την ΟΔΑ. Τα κράτη μέλη απαιτείται να παρέχουν πληροφορίες για τις διάφορες διαδικασίες ασύλου⁽²⁰⁾ εγκαίρως ώστε οι αιτούντες να είναι σε θέση να ασκήσουν τα δικαιώματά τους και να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους, και θα πρέπει να το κάνουν αυτό σε γλώσσα κατανοητή για τους αιτούντες.

Η ΟΔΑ δεν καθορίζει τα εργαλεία ή τα μέσα παροχής των πληροφοριών. Επομένως, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν γενικές πληροφορίες για τις διάφορες διαδικασίες ασύλου, μεταξύ άλλων και για τις μεταγενέστερες αιτήσεις. Οι πληροφορίες αυτές θα μπορούσαν να δοθούν προφορικώς ή γραπτώς (μέσω ενημερωτικών εντύπων, φυλλαδίων, ειδικών ιστοσελίδων ή εφαρμογών κινητών).

Οι πληροφορίες πρέπει να μεταδίδονται με ευνόητο τρόπο ώστε οι αιτούντες να είναι σε θέση να κατανοήσουν τον τόπο και τον τρόπο κατάθεσης της αίτησης ασύλου, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, καθώς και τυχόν άλλες αναγκαίες απαιτήσεις που σχετίζονται με τις διαδικασίες.

Κατά την υποβολή, την καταχώριση ή την κατάθεση μεταγενέστερης απόφασης, οι πληροφορίες που παρέχονται στον αιτούντα πρέπει να περιλαμβάνουν τις πτυχές που αφορούν τη διαδικασία κρίσης του παραδεκτού. Κατ' αρχάς, θα πρέπει να εξηγηθεί στον αιτούντα τι είναι η μεταγενέστερη αίτηση. Αυτό διασφαλίζει ότι ο αιτών γνωρίζει τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση πρόσβασης σε νέα διαδικασία ασύλου, καθώς και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένων των συνεπειών που θα έχει η μη εκπλήρωση αυτών των υποχρεώσεων. Στις πληροφορίες αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνονται:

⁽¹⁷⁾ Άρθρο 42 παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο της ΟΔΑ.

⁽¹⁸⁾ Άρθρο 42 παράγραφος 1.

⁽¹⁹⁾ Προβλέπεται στο άρθρο 12 παράγραφος 1 στοιχείο α) της ΟΔΑ.

⁽²⁰⁾ () Άρθρο 12 παράγραφος 1 στοιχείο α) της ΟΔΑ.

- ο τα διαδικαστικά βήματα της αίτησης·
- ο το είδος της διαδικασίας εξέτασης·
- ο τι σημαίνει η φράση «υποβολή νέων στοιχείων» και τι απαιτεί αυτό·
- ο αν υπάρχει δυνατότητα προσωπικής συνέντευξης ή όχι·
- ο ειδικές προθεσμίες·
- ο το αποτέλεσμα της απόφασης που ελήφθη σχετικά με την αίτηση και τα ένδικα μέσα που μπορούν να ασκηθούν κατά της εν λόγω απόφασης αν απορριφθεί η μεταγενέστερη αίτηση·
- ο τις εξαιρέσεις από το δικαίωμα παραμονής·

Οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να δοθούν εγκαίρως ώστε ο αιτών να έχει τον χρόνο να ασκήσει τα δικαιώματα που κατοχυρώνονται από την ΟΔΑ και να εκπληρώσει όλες τις σχετικές υποχρεώσεις του, ιδίως ενόψει των μικρότερων προθεσμιών που ισχύουν κατά την εξέταση μεταγενέστερης αίτησης.

- **Πρόσβαση στην Υπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες ή άλλες οργανώσεις που παρέχουν νομικές συμβουλές και επικοινωνία με αυτές.**
- **Πρόσβαση σε νομική συνδρομή και εκπροσώπηση στο πλαίσιο των διαδικασιών άσκησης ένδικου μέσου (κατόπιν αιτήματος) ⁽²¹⁾.**
- **Παροχή ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων και επαρκούς στήριξης για τους αιτούντες που χαρακτηρίζονται ως άτομα με ειδικές διαδικαστικές ανάγκες ⁽²²⁾.**
- **Πρόσθετες εγγυήσεις για τα ασυνόδευτα παιδιά ⁽²³⁾.**
- **Πρέπει επίσης να εφαρμόζονται ειδικές πρακτικές διασφαλίσεις ώστε να υλοποιείται αποτελεσματικά το δικαίωμα παραμονής, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, προκειμένου να είναι ο αιτών σε θέση να παραμείνει στην επικράτεια της χώρας όσο εκκρεμεί ή έκδοση απόφασης για την αίτησή του, μεταξύ άλλων απολαμβάνοντας, ειδικότερα, προστασία από την επαναπροώθηση.**
- **Γλωσσικές εγγυήσεις ⁽²⁴⁾.** Πρέπει να παρέχεται διερμηνεία κατά την υποβολή, την καταχώριση ή την κατάθεση της αίτησης. Εάν δεν διεξαχθεί προσωπική συνέντευξη, δεδομένου ότι δεν είναι υποχρεωτική κατά την εξέταση μεταγενέστερων αιτήσεων ⁽²⁵⁾, και η αίτηση βασίζεται στην υποβολή γραπτών υπομνημάτων, πρέπει να διασφαλίζεται η μετάφραση των γραπτών υπομνημάτων, κατά περίπτωση, ή της αίτησης διεθνούς προστασίας.

⁽²¹⁾ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το δικαίωμα νομικής συνδρομής και εκπροσώπησης, βλ. τμήμα 11 των Κατευθυντήριων γραμμών της EASO για τη διαδικασία ασύλου: Επιχειρησιακά πρότυπα και δείκτες, Σεπτέμβριος 2019.

⁽²²⁾ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις διαδικαστικές εγγυήσεις για ειδικές ανάγκες, βλ. τμήμα 9 των Κατευθυντήριων γραμμών της EASO για τη διαδικασία ασύλου: Επιχειρησιακά πρότυπα και δείκτες, Σεπτέμβριος 2019.

⁽²³⁾ Άρθρο 25 της ΟΔΑ.

⁽²⁴⁾ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις γλωσσικές εγγυήσεις, βλ. τμήμα 10 των Κατευθυντήριων γραμμών της EASO για τη διαδικασία ασύλου: Επιχειρησιακά πρότυπα και δείκτες, Σεπτέμβριος 2019.

⁽²⁵⁾ Άρθρο 34 και άρθρο 42 παράγραφος 2 στοιχείο β) της ΟΔΑ.

1.2.3. Υποχρεώσεις του αιτούντος

Η ΟΔΑ θεσπίζει όχι μόνο τις εγγυήσεις που ισχύουν για τους αιτούντες ⁽²⁶⁾ αλλά και τις υποχρεώσεις τους ⁽²⁷⁾.

Υποχρέωση συνεργασίας

Όπως και στην περίπτωση της αρχικής αίτησης, οι αιτούντες υποχρεούνται να συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές για τον προσδιορισμό της ταυτότητάς τους και άλλων στοιχείων που αναφέρονται στην οδηγία περί αναγνώρισης (ΟΑ) ⁽²⁸⁾, για παράδειγμα γεγονότα και περιστάσεις που αφορούν την ανάγκη τους για διεθνή προστασία. Τα κράτη μέλη δύνανται να επιβάλλουν στον αιτούντα και άλλες υποχρεώσεις συνεργασίας, εφόσον αυτές είναι απαραίτητες για την αξιολόγηση της αίτησης.

Υποχρέωση τεκμηρίωσης

Όταν πρόκειται συγκεκριμένα για μεταγενέστερες αιτήσεις, η ως άνω υποχρέωση συμπληρώνεται περαιτέρω από το άρθρο 40 της ΟΔΑ, σε συνδυασμό με το άρθρο 42 παράγραφος 2 στοιχείο α) της ΟΔΑ. Όταν ο αιτών υποβάλλει μεταγενέστερη αίτηση, απαιτείται να παρουσιάσει «νέα στοιχεία ή πορίσματα» ⁽²⁹⁾. Για περαιτέρω λεπτομέρειες, βλ. [τμήμα 2.1 «Τι είναι τα “νέα στοιχεία και πορίσματα”;»](#)

Τα νέα στοιχεία πρέπει επίσης να σχετίζονται με την εξέταση του εάν ο αιτών μπορεί να χαρακτηριστεί ως δικαιούχος διεθνούς προστασίας.

Τα ως άνω κριτήρια πρέπει να εξετάζονται στο σύνολό τους προκειμένου να δικαιολογείται νέα διαδικασία. Ως εκ τούτου, είναι προφανές ότι ο αιτών πρέπει να υποβάλει νέα στοιχεία. Η νέα πλήρης εξέταση αίτησης έπειτα από προηγούμενη απορριπτική απόφαση χρειάζεται να τεκμηριωθεί δεόντως. Διαφορετικά, η έλλειψη τέτοιων «νέων στοιχείων ή πορισμάτων» θα οδηγούσε σε δικαιολογημένη απόρριψη της μεταγενέστερης αίτησης από το κράτος μέλος **σύμφωνα με την αρχή ⁽³⁰⁾ του δεδικασμένου ⁽³¹⁾**. Αυτό σημαίνει ότι το κράτος μέλος δεν απαιτείται να επανεξετάσει τους ίδιους λόγους για τη διεθνή προστασία και μπορεί να κρίνει τη μεταγενέστερη αίτηση απαράδεκτη. Ως εκ τούτου, η υποχρέωση του αιτούντος να επικαλεστεί ή να παρουσιάσει νέα γεγονότα ή νέες περιστάσεις, μεταξύ άλλων υποβάλλοντας τυχόν διαθέσιμο υλικό, έγγραφα ή άλλες αποδείξεις όσον αφορά την ανάγκη του για διεθνή προστασία, αποτελεί απολύτως απαραίτητη συνιστώσα της διαδικασίας κρίσης του παραδεκτού. Οι πληροφορίες σχετικά με την υποχρέωση τεκμηρίωσης πρέπει να δοθούν εγκαίρως, ώστε ο αιτών να είναι σε θέση να υποβάλει τους λόγους για τους οποίους καταθέτει νέα αίτηση διεθνούς προστασίας. Κατά την κατάθεση νέας αίτησης, ίσως απαιτηθεί από τους αιτούντες να υποβάλουν όλα τα στοιχεία που έχουν στη διάθεσή τους. Θα πρέπει επίσης να έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν περαιτέρω στοιχεία μέχρις ότου ληφθεί απόφαση για την αίτησή τους. Ομοίως, σε περίπτωση ταυτόχρονης καταχώρισης και κατάθεσης μεταγενέστερης αίτησης, οι υπάλληλοι πρέπει να μεριμνήσουν ώστε η συντομευμένη διαδικασία να μην επηρεάσει αρνητικά τη δυνατότητα του αιτούντος να εξηγήσει τους λόγους για την αίτησή του.

⁽²⁶⁾ Άρθρο 12 παράγραφος 1 της ΟΔΑ.

⁽²⁷⁾ Άρθρο 13 της ΟΔΑ.

⁽²⁸⁾ Άρθρο 4 παράγραφος 2 της ΟΑ.

⁽²⁹⁾ Όταν χρησιμοποιείται ο όρος «στοιχεία» στον παρόντα οδηγό, εννοείται πάντα η πλήρης έκφραση «στοιχεία ή πορίσματα», όπως αναφέρεται στο άρθρο 40 παράγραφος 2 της ΟΔΑ.

⁽³⁰⁾ Ο όρος «δεδικασμένο» σημαίνει ότι η απόφαση του δικαστηρίου είναι τελεσίδικη και οι διάδικοι δεσμεύονται από αυτήν.

⁽³¹⁾ Αιτιολογική σκέψη 36 της ΟΔΑ.

Επιπλέον, η αποφαινόμενη αρχή θα πρέπει να εξετάσει την υποχρέωση που έχει ο αιτών να συνεργαστεί και να τεκμηριώσει την υπόθεσή του καθώς και τις προσωπικές του περιστάσεις, ιδίως όταν ανακύπτουν ζητήματα ευαλωτότητας. Επομένως, η εξατομικευμένη εκτίμηση των προκαταρκτικών λόγων θα πρέπει να εξετάζεται σε συνδυασμό με το καθήκον που έχει το κράτος μέλος να παρέχει όλες τις σχετικές πληροφορίες, εν τέλει προσαρμοσμένες στην προσωπική κατάσταση του αιτούντος, σε περίπτωση που αυτός θεωρηθεί ότι χρήζει ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων ⁽³²⁾. Ωστόσο, τυχόν κανόνες που απαιτούν από τους αιτούντες να τεκμηριώνουν δεόντως τη μεταγενέστερη αίτησή τους δεν θα πρέπει να εφαρμόζονται με τρόπο που είτε αποκλείει τη δυνατότητα διενέργειας νέας διαδικασίας είτε περιορίζει σημαντικά την πρόσβασή τους σε μια τέτοια διαδικασία σύμφωνα με την ΟΔΑ ⁽³³⁾.

1.2.4. Υποβολή μεταγενέστερης αίτησης

Στις περισσότερες περιπτώσεις, οι αιτούντες υποβάλλουν μεταγενέστερη αίτηση απευθείας στις αρχές που είναι αρμόδιες για την καταχώριση και/ή την κατάθεση αιτήσεων διεθνούς προστασίας. Αυτό συμβαίνει διότι οι αιτούντες βρίσκονται ήδη στην επικράτεια του κράτους μέλους και είναι εξοικειωμένοι με τις αρμόδιες αρχές. Οι μεταγενέστερες αιτήσεις που δεν υποβάλλονται απευθείας στις αρμόδιες αρχές υποβάλλονται τις περισσότερες φορές στο πλαίσιο σύλληψης ή κράτησης, ή στο πλαίσιο διαδικασίας απομάκρυνσης. Στις περιπτώσεις αυτές, η μεταγενέστερη αίτηση υποβάλλεται πιθανότατα στην αστυνομία, στις αρμόδιες για τη μετανάστευση αρχές, στο προσωπικό κράτησης ή στις αρχές υποδοχής. Αν οι αρχές αυτές δεν είναι αρμόδιες για την καταχώριση της αίτησης, θα πρέπει τουλάχιστον:

- (1) να έχουν στη διάθεσή τους τις σχετικές πληροφορίες και οδηγίες προκειμένου να εξηγήσουν στους αιτούντες πότε και πού να υποβάλουν την αίτησή τους για διεθνή προστασία· και
- (2) να λαμβάνουν την απαραίτητη κατάρτιση προκειμένου να εκτελούν τα καθήκοντά τους που σχετίζονται με τη διαδικασία ασύλου.

Ο αιτών προστατεύεται με βάση την αρχή της *μη επαναπροώθησης* από τη στιγμή της υποβολής της αίτησης, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων από το δικαίωμα παραμονής που περιγράφονται στην [τμήμα 1.4 «Το δικαίωμα παραμονής και οι εξαιρέσεις του»](#). Στο πλαίσιο των βασικών εγγυήσεων για τους αιτούντες που βρίσκονται σε κέντρα κράτησης, πρέπει επίσης να παρέχονται δωρεάν υπηρεσίες διερμηνείας, όταν είναι αναγκαίες, και πρόσβαση σε οργανώσεις που προσφέρουν συμβουλές.

Σύμφωνα με την οδηγία για τις απαιτήσεις υποδοχής ⁽³⁴⁾ υπάρχουν και άλλες συνέπειες που συνδέονται με την υποβολή μεταγενέστερης αίτησης. Το κεφάλαιο III της εν λόγω οδηγίας επιτρέπει στα κράτη μέλη να περιορίζουν ή να ανακαλούν τις υλικές συνθήκες υποδοχής (παροχή στέγης, τροφής και ρουχισμού) αν η αίτηση είναι μεταγενέστερη σύμφωνα με τον ορισμό που δίνεται στην ΟΔΑ. Αυτό σημαίνει ότι ο αιτών ίσως δεν έχει δικαίωμα παροχής καταλύματος ή οποιασδήποτε άλλης υλικής βοήθειας κατά τη διάρκεια εξέτασης της μεταγενέστερης αίτησης. Ωστόσο, θα πρέπει να τονιστεί ότι οποιαδήποτε απόφαση για τον περιορισμό ή την ανάκληση των υλικών συνθηκών υποδοχής πρέπει να λαμβάνεται σε ατομική, αμερόληπτη και αντικειμενική βάση, και πρέπει να αιτιολογείται. Μια τέτοια απόφαση πρέπει να συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας και πρέπει να αντανακλά σεβασμό για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Η αξιολόγηση πρέπει να βασίζεται στην ειδική κατάσταση του ενδιαφερόμενου ατόμου. Τα κράτη μέλη δεν μπορούν να

⁽³²⁾ Άρθρο 24 παράγραφος 3 της ΟΔΑ.

⁽³³⁾ Άρθρο 42 παράγραφος 2 της ΟΔΑ.

⁽³⁴⁾ Οδηγία 2013/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία (αναδιτύπωση).

ανακαλέσουν τις υλικές συνθήκες υποδοχής αν αυτό θα αποστερούσε από τους αιτούντες τη δυνατότητα κάλυψης των βασικότερων αναγκών τους που αφορούν τη στέγαση, την τροφή και τον ρουχισμό ⁽³⁵⁾.

1.2.5. Καταχώριση μεταγενέστερης αίτησης

Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν ελεύθερα ποιες αρχές είναι αρμόδιες για την καταχώριση αιτήσεων, συμπεριλαμβανομένων των μεταγενέστερων αιτήσεων. Αν η αίτηση υποβάλλεται σε αρχή που δεν είναι αρμόδια για την καταχώρισή της, τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίσουν ότι η καταχώρισή της ολοκληρώνεται εντός 6 εργάσιμων ημερών. Από την άλλη πλευρά, όταν η αίτηση υποβάλλεται σε αρχή που είναι αρμόδια για την καταχώρισή της, η καταχώριση μπορεί να πραγματοποιείται επιτόπου ή σε κάθε περίπτωση εντός 3 εργάσιμων ημερών ⁽³⁶⁾.

Σε αυτή τη φάση της διαδικασίας, οι πληροφορίες που συλλέγονται αφορούν την ταυτοποίηση του αιτούντος και περιλαμβάνουν στοιχεία παρόμοια με εκείνα που συγκεντρώνονται κατά την αρχική διαδικασία ⁽³⁷⁾. Τα κράτη μέλη μπορούν να δημιουργήσουν σύνδεσμο με τις πληροφορίες που συνέλεξαν ήδη και να επικαιροποιήσουν τις πληροφορίες αυτές σε σχέση με συγκεκριμένα ζητήματα που ίσως άλλαξαν αφότου έγινε η προηγούμενη καταχώριση (π.χ. οικογενειακή κατάσταση, γέννηση παιδιών, διεύθυνση).

Ανάλογα με την πρακτική που εφαρμόζεται σε εθνικό επίπεδο, η καταχώριση ίσως περιλαμβάνει και άλλες πληροφορίες όπως: δακτυλικά αποτυπώματα [η υποχρέωση του κράτους μέλους να λαμβάνει αποτυπώματα για κάθε αιτούντα ηλικίας 14 ετών και άνω ισχύει και για τις μεταγενέστερες αιτήσεις ⁽³⁸⁾]- εντοπισμός δυνητικών ευαλωτοτήτων και ειδικών αναγκών το συντομότερο δυνατό κατά τη διαδικασία, προκειμένου να παρασχεθούν ειδικές διαδικαστικές εγγυήσεις στον αιτούντα που τις χρειάζεται (ίσως υπάρχει αρχείο ευαλωτοτήτων από την αρχική διαδικασία)- ιατρικές εξετάσεις- τοποθέτηση σε εγκαταστάσεις υποδοχής- έλεγχος ασφάλειας- παροχή διαδικαστικών και νομικών συμβουλών- παροχή συμβουλών για τις επιλογές επιστροφής- ή άλλες πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των αιτούντων.

Στο στάδιο αυτό, ίσως απαιτηθεί από τους αιτούντες να παρουσιάσουν νέα στοιχεία γραπτώς ή/και να παράσχουν σχετικά έγγραφα ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία που έχουν στη διάθεσή τους για την αξιολόγηση της υπόθεσής τους ⁽³⁹⁾.

⁽³⁵⁾ Βλ. επίσης την απόφαση στην υπόθεση *Haqbin*, στην οποία το ΔΕΕ διασαφήνισε ότι τα κράτη μέλη υπέχουν την υποχρέωση να εξασφαλίζουν διαρκώς και αδιαλείπτως αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης, μεταξύ άλλων ελέγχοντας αν οι συνθήκες υποδοχής εγγυώνται ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης. ΔΕΕ, απόφαση της 12ης Νοεμβρίου 2019, *Zubair Haqbin κατά Federaal Agentschap voor de opvang van asielzoekers*, C-233/18, ECLI:EU:C:2019:956. Σύνοψη διαθέσιμη στη [βάση δεδομένων για τη νομολογία της EASO](#).

⁽³⁶⁾ Άρθρο 6 παράγραφος 1 της ΟΔΑ.

⁽³⁷⁾ Για περαιτέρω λεπτομέρειες, βλ. EASO, [Πρακτικός οδηγός καταχώρισης Κατάθεση αιτήσεων διεθνούς προστασίας](#), Δεκέμβριος 2021.

⁽³⁸⁾ Η υποχρέωση αυτή περιγράφεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 του [κανονισμού \(ΕΕ\) αριθ. 603/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου](#), της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τη θέσπιση του «Eurodac» για την αντιπαραβολή δακτυλικών αποτυπωμάτων για την αποτελεσματική εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013 για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα και σχετικά με αιτήσεις της αντιπαραβολής με τα δεδομένα Eurodac που υποβάλλουν οι αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών και η Ευρωπαϊκή για σκοπούς επιβολής του νόμου και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1077/2011 σχετικά με την ίδρυση Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (ΕΕ L 180 της 29.6.2013, σ. 1).

⁽³⁹⁾ Οσον αφορά την υποχρέωση του αιτούντος να τεκμηριώσει την αίτησή του, βλ. [τιμήμα 1.2.3 «Υποχρεώσεις του αιτούντος»](#).

Η φάση της καταχώρισης έχει σκοπό να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που τίθενται σε ισχύ κατά την υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας. Ωστόσο, όταν πρόκειται για μεταγενέστερες αιτήσεις, ίσως απορρέουν ειδικά δικαιώματα από αυτές, ανάλογα με την εθνική νομοθεσία (π.χ. δικαίωμα παροχής καταλύματος σε δομή υποδοχής ή δικαίωμα προσωπικής συνέντευξης). Στο στάδιο αυτό, τα κράτη μέλη δύνανται να παρεκκλίνουν από το δικαίωμα παραμονής μόνο σε περίπτωση δεύτερης, τρίτης κ.λπ. μεταγενέστερης απόφασης, αφού ζητήσουν τη γνώμη της αποφαινόμενης αρχής. Το ζήτημα αυτό εξετάζεται περαιτέρω στη συνέχεια.

1.2.6. Κατάθεση μεταγενέστερης αίτησης

Η ΟΔΑ δεν απαγορεύει τη συγχώνευση των φάσεων της καταχώρισης και της κατάθεσης: τα δύο αυτά στάδια μπορούν να συνδυαστούν, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι σχετικές διαδικαστικές διασφαλίσεις.

Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίσουν κανόνες όσον αφορά το εάν μπορεί να υποβληθεί μεταγενέστερη αίτηση με φυσική παρουσία ενώπιον των αρμόδιων αρχών ή σε καθορισμένο μέρος⁽⁴⁰⁾. Η αίτηση μπορεί να κατατεθεί με τη χρήση έντυπου που συμπληρώνει ο αιτών. Η ΟΔΑ δεν θεσπίζει ειδικές απαιτήσεις πέραν του ότι πρέπει να υποβληθεί έντυπο. Σε κάθε περίπτωση, το έντυπο θα πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα νέα στοιχεία και αποδεικτικά στοιχεία στα οποία στηρίζεται η αίτηση, εκτός αν αυτά έχουν ήδη υποβληθεί κατά το προηγούμενο στάδιο της καταχώρισης.

Αν παραληφθεί η προσωπική συνέντευξη σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, είναι πολύ σημαντικό να είναι σε θέση ο αιτών να υποβάλει και να τεκμηριώσει τα νέα στοιχεία γραπτώς.

1.2.7. Επανεξέταση προηγούμενης αίτησης

Ως «μεταγενέστερη αίτηση» νοείται αίτηση διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται μετά τη λήψη «τελεσίδικης απόφασης» επί προηγούμενης αίτησης (η οποία ως εκ τούτου δεν μπορεί να αμφισβητηθεί περαιτέρω), περιλαμβανομένων περιπτώσεων ρητής και σωπηρής ανάκλησης της προηγούμενης αίτησης⁽⁴¹⁾. Επομένως, μεταγενέστερη αίτηση μπορεί να υποβληθεί μόνο μετά την τελεσίδικη απόρριψη προηγούμενης αίτησης. Εάν ο αιτών επικαλεστεί νέα στοιχεία, θα πρέπει να καθοριστεί πρώτα το στάδιο της προηγούμενης αίτησης. Αν έχει εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση, η επέλευση νέων περιστάσεων θα οδηγήσει στην υποβολή μεταγενέστερης αίτησης.

Σε περίπτωση που έχει ανακληθεί προηγούμενη αίτηση διεθνούς προστασίας, θα πρέπει πρώτα να επισημανθεί η διάκριση μεταξύ **ρητής** και **σωπηρής** ανάκλησης.

Αν ο αιτών ανακάλεσε **ρητώς** την αίτησή του⁽⁴²⁾, τυχόν αίτηση που κατατίθεται στη συνέχεια θεωρείται μεταγενέστερη αίτηση και υπόκειται σε εξέταση του παραδεκτού. Αυτό ισχύει ανεξάρτητα από το εάν η αποφαινόμενη αρχή αποφάσισε να διακόψει την εξέταση ή να απορρίψει την αίτηση, ή εάν αντίθετα αποφάσισε να διακόψει την εξέταση χωρίς να εκδώσει απόφαση.

Από την άλλη πλευρά, όσον αφορά αιτήσεις που υποβάλλονται έπειτα από **ρητή** ανάκληση⁽⁴³⁾, η κατάσταση διαφέρει σημαντικά ανάλογα με το αν η αποφαινόμενη αρχή απέρριψε την αίτηση ή διέκοψε την εξέταση. Η νέα αίτηση μπορεί να θεωρηθεί μεταγενέστερη αίτηση μόνον αφού πρώτα η αποφαινόμενη αρχή θεώρησε

⁽⁴⁰⁾ Άρθρο 6 παράγραφοι 3 και 4 της ΟΔΑ.

⁽⁴¹⁾ Άρθρο 2 στοιχεία ε) και ιζ) της ΟΔΑ.

⁽⁴²⁾ Άρθρο 27 της ΟΔΑ.

⁽⁴³⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 28 της ΟΔΑ.

την προηγούμενη αίτηση ως «αβάσιμη αφού την εξέτασε επαρκώς επί της ουσίας»⁽⁴⁴⁾ και ως εκ τούτου την απέρριψε, και υπό την προϋπόθεση ότι η απόφαση αυτή είναι τελεσίδικη. Ωστόσο, αν η αποφαινόμενη αρχή αποφάσισε, κατόπιν σιωπηρής ανάκλησης, να διακόψει την εξέταση, ο αιτών δικαιούται να αναφερθεί στις αρχές και να ζητήσει την επανεξέταση της υπόθεσής του ή να υποβάλει νέα αίτηση που δεν θα θεωρηθεί ως μεταγενέστερη αίτηση⁽⁴⁵⁾. Τα κράτη μέλη δύνανται να θεσπίσουν στην εθνική τους νομοθεσία χρονικό όριο τουλάχιστον 9 μηνών⁽⁴⁶⁾ μετά το οποίο η υπόθεση δεν μπορεί να επανεξεταστεί. Αν παρέλθει αυτό το χρονικό όριο και ο αιτών επιθυμεί να υποβάλει άλλη αίτηση, η εν λόγω αίτηση θα πρέπει να θεωρηθεί ως μεταγενέστερη αίτηση.

1.3. Διαδικασία κρίσης του παραδεκτού μεταγενέστερης αίτησης

1.3.1. Ποιος διενεργεί τη διαδικασία κρίσης του παραδεκτού;

Κάτι ιδιαίτερος σημαντικό είναι ότι η εξέταση των μεταγενέστερων αιτήσεων πρέπει να εκτελείται από την αποφαινόμενη αρχή που έχει πρόσβαση σε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με την/τις προηγούμενη/-ες αίτηση/αιτήσεις. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η μεταγενέστερη αίτηση θα εξεταστεί λαμβάνοντας υπόψη την αξιολόγηση της/των προηγούμενης/-ων αίτησης/αιτήσεων, ο χειριστής της υπόθεσης πρέπει να έχει πρόσβαση σε όλα τα στοιχεία του φακέλου της/των προηγούμενης/-ων αίτησης/αιτήσεων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που εξετάστηκαν κατά το στάδιο της άσκησης ένδικου μέσου.

Η συνέντευξη σχετικά με το παραδεκτό μπορεί να διενεργηθεί από το προσωπικό διαφορετικής αρχής, κατά περίπτωση. Όταν η προσωπική συνέντευξη σχετικά με το παραδεκτό της αίτησης διεθνούς προστασίας διενεργείται από το προσωπικό άλλης αρχής εκτός της αποφαινόμενης αρχής, οι αρχές πρέπει να διασφαλίζουν ότι το εν λόγω προσωπικό λαμβάνει εκ των προτέρων την απαραίτητη κατάρτιση, ιδίως όσον αφορά το διεθνές δίκαιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα, το κεκτημένο της ΕΕ για το άσυλο και τις τεχνικές συνέντευξης.

Μετά τη συνέντευξη, η αποφαινόμενη αρχή διενεργεί εξέταση της αίτησης και εκδίδει την απόφαση. Σε κάθε περίπτωση, η αποφαινόμενη αρχή πρέπει να έχει πρόσβαση σε όλες τις σχετικές πληροφορίες και θα πρέπει να εξετάζει όλα τα στοιχεία που υποστηρίζουν τα περαιτέρω διαβήματα ή τις μεταγενέστερες αιτήσεις, όπως προβλέπει η ΟΔΑ⁽⁴⁷⁾.

1.3.2. Προθεσμίες

Η προκαταρκτική εξέταση θα πρέπει να εκτελείται το ταχύτερο δυνατόν. Μπορεί να εκδοθεί γρήγορα απόφαση επί του παραδεκτού, χάρη στις ιδιαιτερότητες της διαδικασίας. Λαμβάνεται υπόψη ιδίως ότι:

- Η διαδικασία περιορίζεται στην εξέταση του αν υπάρχουν νέα στοιχεία και/ή γεγονότα.
- Δεν απαιτείται συνέντευξη σύμφωνα με την ΟΔΑ. Εάν προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία, η συνέντευξη μπορεί να διεξαχθεί από άλλη αρμόδια αρχή εκτός της αποφαινόμενης αρχής.

Επιπλέον, το εθνικό δίκαιο ίσως προβλέπει περιορισμούς των δικαιωμάτων και των ευεργετημάτων που παρέχονται στον αιτούντα κατά την προκαταρκτική εξέταση της αίτησής του. Στην περίπτωση αυτή, υπάρχει άμεση σύνδεση μεταξύ της διάρκειας της προκαταρκτικής εξέτασης και των εν λόγω περιορισμών. Επομένως,

⁽⁴⁴⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 1 της ΟΔΑ.

⁽⁴⁵⁾ Άρθρο 28 παράγραφος 2 της ΟΔΑ.

⁽⁴⁶⁾ Άρθρο 28 παράγραφος 2 της ΟΔΑ.

⁽⁴⁷⁾ Άρθρο 40 παράγραφος 1 της ΟΔΑ.

η αρμόδια αρχή θα πρέπει να λάβει απόφαση για το παραδεκτό της αίτησης το ταχύτερο δυνατόν και εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.

Σε περίπτωση που η αίτηση έχει κριθεί παραδεκτή, η αποφαινόμενη αρχή θα πρέπει να λάβει απόφαση επί της ουσίας εντός 6 μηνών από την κατάθεση της αίτησης, προθεσμία που ισχύει για κάθε άλλη αίτηση ⁽⁴⁸⁾. Το γεγονός ότι διενεργείται διαδικασία κρίσης του παραδεκτού πριν από την εξέταση επί της ουσίας δεν παρατείνει τη συνολική προθεσμία των 6 μηνών από την κατάθεση της αίτησης έως την ολοκλήρωση της εξέτασης.

1.3.3. Υποβολή γεγονότων και αποδεικτικών στοιχείων

Προκειμένου να υποστηριχθεί η προκαταρκτική εξέταση μεταγενέστερης αίτησης ⁽⁴⁹⁾, τα κράτη μέλη δύνανται να υποχρεώσουν τον αιτούντα να αναφέρει γεγονότα προκειμένου να παράσχει αποδεικτικά στοιχεία που αυξάνουν σημαντικά τις πιθανότητες χαρακτηρισμού του ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας δυνάμει της ΟΑ.

Ωστόσο, θα μπορούσαν να προβλεφθούν διαφορετικές επιλογές στην εθνική νομοθεσία σχετικά με την υποβολή από τον αιτούντα γεγονότων, εγγράφων ή άλλων αποδεικτικών στοιχείων για την υποστήριξη της μεταγενέστερης αίτησής του. Η ΟΔΑ δεν ορίζει με ποιον τρόπο μπορεί ο αιτών να υποβάλει αυτά τα στοιχεία. Αυτό επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια του εθνικού νομοθέτη.

Κατά την υποβολή μεταγενέστερης αίτησης, θα πρέπει να δοθούν στον αιτούντα πληροφορίες σχετικά με το πώς, πότε και πού μπορεί να υποβάλει νέα στοιχεία, συμπεριλαμβανομένης σαφούς προθεσμίας για τις ενέργειες αυτές.

Εάν το εθνικό δίκαιο προβλέπει προσωπική συνέντευξη, αυτή θα αποσκοπεί στη διερεύνηση νέων στοιχείων. Θα τεθούν ειδικές ερωτήσεις στον αιτούντα σχετικά με τα νέα γεγονότα και τις νέες περιστάσεις που αφορούν την υπόθεσή του. Ο αιτών πρέπει να επωφεληθεί από τις εγγυήσεις που σχετίζονται με τη συνέντευξη οι οποίες καθορίζονται στα άρθρα 15 έως 17 της ΟΔΑ, όπως η εμπιστευτικότητα· η δυνατότητα του αιτούντος να εκθέσει διεξοδικά τους λόγους της αίτησής του (το άτομο που διεξάγει τη συνέντευξη διαθέτει τα προσόντα για να συνεκτιμήσει τις προσωπικές και γενικές συνθήκες που αφορούν την αίτηση – αν είναι αναγκαίο, το πρόσωπο που διεξάγει τη συνέντευξη ή/και ο διερμηνέας μπορεί να είναι άτομο του ίδιου φύλου με τον αιτούντα, εφόσον το ζητήσει ο αιτών)· η μέριμνα ώστε να παραχωρείται στον αιτούντα κατάλληλη ευκαιρία για να παρουσιάσει τα στοιχεία που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της αίτησης· η σύνταξη εμπεριστατωμένης έκθεσης που περιλαμβάνει όλα τα ουσιώδη στοιχεία ή η διενέργεια απομαγνητοφώνησης· καθώς και η μέριμνα ώστε οι αιτούντες να έχουν την ευκαιρία να διατυπώσουν τυχόν παρατηρήσεις, να παράσχουν διευκρινίσεις στην έκθεση/απομαγνητοφώνηση και να έχουν πρόσβαση στην έκθεση/απομαγνητοφώνηση.

Λόγω της ειδικής διαδικαστικής φύσης των μεταγενέστερων αιτήσεων, η παροχή ορθής πληροφόρησης στον αιτούντα είναι ουσιώδης. Σε περίπτωση μη διεξαγωγής συνέντευξης, η αρμόδια αρχή θα πρέπει να εξηγήσει στον αιτούντα πώς να παρουσιάσει γραπτώς νέα στοιχεία για το αίτημά του. Αυτό θα μπορούσε να γίνει, για παράδειγμα, με την παροχή πληροφοριών, οδηγιών και υποστήριξης στον αιτούντα γι' αυτόν τον σκοπό και, κατά περίπτωση, με τη χρήση τυποποιημένου εντύπου υποβολής.

Το έντυπο ή/και οι οδηγίες θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, πληροφορίες ή/και ερωτήσεις που δίνουν στον αιτούντα τη δυνατότητα να αναπτύξει τα επιχειρήματά του και:

⁽⁴⁸⁾ Άρθρο 31 παράγραφος 3 της ΟΔΑ.

⁽⁴⁹⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 42 παράγραφος 2 στοιχείο α) της ΟΔΑ.

- να απαριθμήσει τα νέα στοιχεία που υποβάλλει για να υποστηρίξει τη νέα αίτηση·
- να εξηγήσει με ποια έννοια αυτά τα στοιχεία είναι νέα σε σχέση με τυχόν προηγούμενες αιτήσεις·
- να περιγράψει τα νέα στοιχεία που θα μπορούσαν υποστηριχθούν από σχετικά αποδεικτικά στοιχεία·
- να απαριθμήσει τους λόγους για τους οποίους αυτά τα νέα στοιχεία δεν υποβλήθηκαν κατά την/τις προηγούμενη/-ες αίτηση/αιτήσεις·
- να περιγράψει πώς αυτά τα νέα στοιχεία καθιστούν πιθανό να χαρακτηριστεί ο αιτών ως δικαιούχος διεθνούς προστασίας.

Η δυνατότητα παράλειψης της προσωπικής συνέντευξης δεν μπορεί να εφαρμοστεί σε δύο περιπτώσεις ⁽⁵⁰⁾:

- όταν ένα εξαρτώμενο πρόσωπο υποβάλλει αίτηση αφού έχει συναινέσει να αποτελέσει η περίπτωση του τμήμα αίτησης η οποία υποβάλλεται για λογαριασμό του· ή/και
- όταν ένα άγαμο παιδί υποβάλλει αίτηση μετά την υποβολή αίτησης για λογαριασμό του.

1.3.4. Διενέργεια της διαδικασίας κρίσης του παραδεκτού

Κατά την εξέταση μεταγενέστερης αίτησης, η αρμόδια αρχή θα πρέπει να εμπλακεί ενεργά μέσω της συνεργασίας της με τον αιτούντα με σκοπό την πρόσβαση στα σχετικά στοιχεία της αίτησης. Ως προς αυτό, ο αρμόδιος υπάλληλος θα πρέπει:

- να έχει πρόσβαση σε όλα τα στοιχεία της προηγούμενης διαδικασίας·
- να έχει γνώση του σχετικού νομικού πλαισίου, των αλλαγών πολιτικής και/ή της νέας νομολογίας·
- να συνυπολογίσει τις σχετικές και επικαιροποιημένες ΠΧΚ και άλλες σχετικές πληροφορίες·
- να συνυπολογίσει τις πληροφορίες που έδωσε ο αιτών, είτε κατά την προσωπική συνέντευξη, αν διεξήχθη, είτε μέσω γραπτού υπομνήματος (ειδικά για τη συγκεκριμένη διαδικασία ή άλλη γραπτή δήλωση)·
- να συνυπολογίσει τυχόν ειδικές ανάγκες και τις προσωπικές περιστάσεις του αιτούντος, ανάλογα με το εθνικό δίκαιο.

Με αυτόν τον τρόπο, ο αρμόδιος υπάλληλος αξιολογεί αν απαιτείται συνέντευξη ή επαρκεί η υποβολή γραπτών υπομνημάτων.

Σκοπός της προκαταρκτικής εξέτασης κατά τη διαδικασία κρίσης του παραδεκτού είναι να καθοριστεί αν υπάρχουν νέα στοιχεία ή αν τα νέα στοιχεία αυξάνουν όντως σημαντικά τις πιθανότητες χαρακτηρισμού του αιτούντος ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας δυνάμει της ΟΑ. Ο τρόπος διεξαγωγής αυτής της εξέτασης περιγράφεται λεπτομερώς στο επόμενο κεφάλαιο.

Αν η προκαταρκτική εξέταση οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχουν τέτοια νέα στοιχεία, αποφασίζεται ότι η αίτηση είναι απαράδεκτη σύμφωνα με την ΟΔΑ ⁽⁵¹⁾.

Εάν η εξέταση οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι ανέκυψαν ή παρουσιάστηκαν από τον αιτούντα νέα στοιχεία τα οποία αυξάνουν σημαντικά τις πιθανότητες χαρακτηρισμού του ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας δυνάμει της ΟΑ, η αίτηση θεωρείται παραδεκτή και εξετάζεται περαιτέρω επί της ουσίας, σύμφωνα με το κεφάλαιο II της ΟΔΑ. Σε περίπτωση που διεξήχθη συνέντευξη κατά τη διάρκεια της προκαταρκτικής εξέτασης σύμφωνα με τα πρότυπα που ισχύουν για την προσωπική συνέντευξη, ιδίως δε αν αυτή διεξήχθη από το προσωπικό της αποφαινόμενης αρχής (άρθρο 14 της ΟΔΑ), μπορεί να ληφθεί απόφαση επί της ουσίας χωρίς

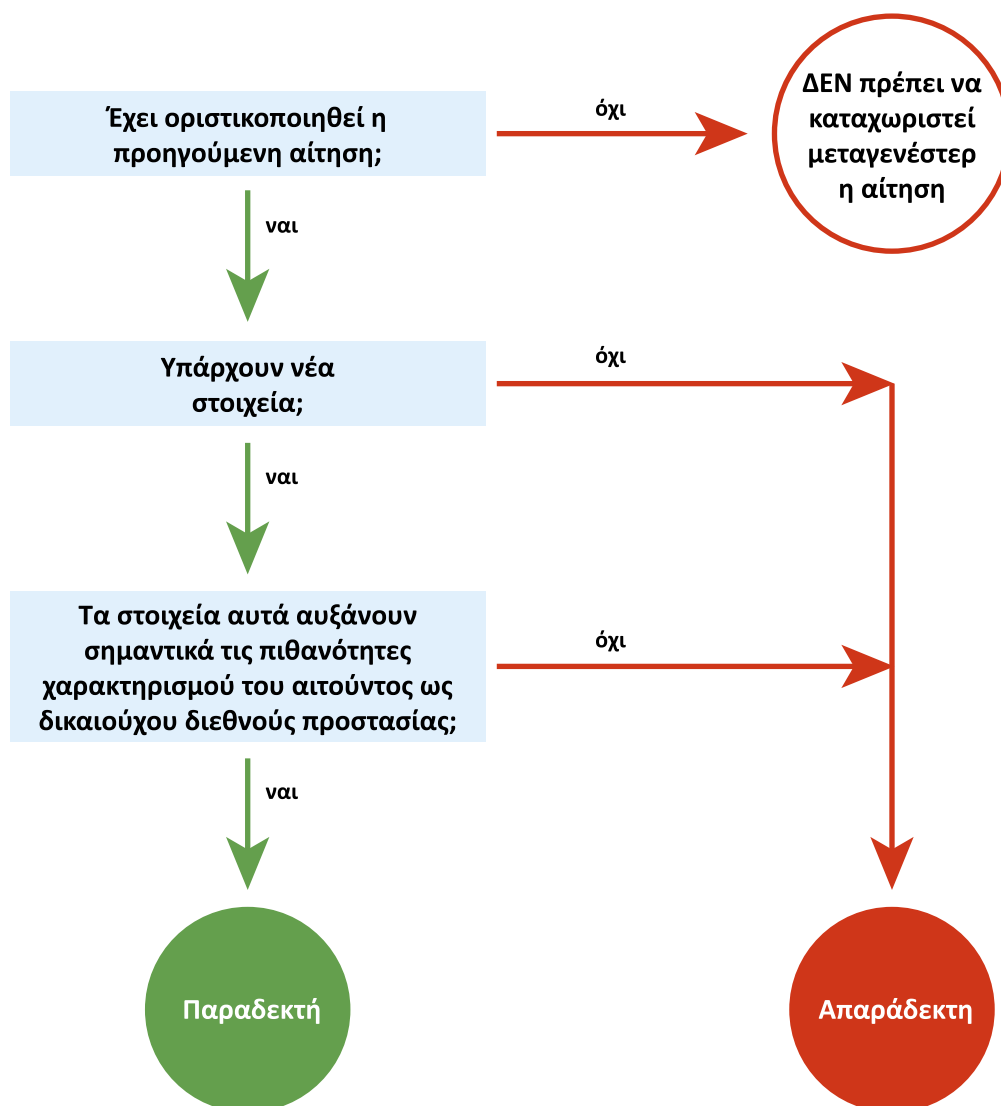
⁽⁵⁰⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 42 παράγραφος 2 στοιχείο β) της ΟΔΑ.

⁽⁵¹⁾ Άρθρο 33 παράγραφος 2 στοιχείο δ) της ΟΔΑ.

τη διεξαγωγή πρόσθετης συνέντευξης, υπό την προϋπόθεση ότι συγκεντρώθηκαν επαρκείς πληροφορίες κατά την αρχική συνέντευξη.

Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να προβάλουν, στο εθνικό τους δίκαιο, άλλους λόγους για την περαιτέρω εξέταση μεταγενέστερης αίτησης. Για παράδειγμα, στο Βέλγιο, αν η προηγούμενη αίτηση ανακλήθηκε ρητώς και δεν αξιολογήθηκε άλλη προηγούμενη αίτηση επί της ουσίας, η μεταγενέστερη αίτηση κρίνεται παραδεκτή αυτόματα.

Εάν αποφασιστεί ότι μεταγενέστερη αίτηση είναι απαράδεκτη και δεν θα πρέπει να εξεταστεί περαιτέρω, ο αιτών πρέπει να ενημερωθεί για τους λόγους της απόφασης και για τις δυνατότητες άσκησης ένδικου μέσου ή υποβολής αίτησης επανεξέτασης⁽⁵²⁾, μεταξύ άλλων και για την επωνυμία και τη διεύθυνση του δευτεροβάθμιου οργάνου και την ακριβή προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να ασκηθεί το ένδικο μέσο σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Η αρμόδια αρχή μπορεί επίσης να αναφέρει αν ο αιτών έχει δικαίωμα παραμονής στην επικράτεια (λαμβανομένων υπόψη των υποχρεώσεων του κράτους μέλους σε σχέση με την αρχή της *μη επαναπροώθησης*) μετά την άσκηση ένδικου μέσου κατά της απόφασης που έκρινε την αίτηση απαράδεκτη.

⁽⁵²⁾ Άρθρο 42 παράγραφος 3 και άρθρο 46 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο ii) της ΟΔΑ.

1.4. Το δικαίωμα παραμονής σε περίπτωση μεταγενέστερων αιτήσεων

Το δικαίωμα παραμονής στην επικράτεια κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ασύλου συνιστά γενικό κανόνα που προβλέπεται από την ΟΔΑ ⁽⁵³⁾. Επομένως, ο κατάλογος των εξαιρέσεων που παρατίθεται στον παρόντα οδηγό ⁽⁵⁴⁾ είναι εξαντλητικός, οπότε οι εν λόγω εξαιρέσεις θα πρέπει να ερμηνεύονται με περιοριστικό τρόπο. Τα κράτη μέλη δύνανται να παρεκκλίνουν από το δικαίωμα παραμονής σε μία συγκεκριμένη περίπτωση κατά τη διάρκεια της πρωτοβάθμιας διαδικασίας (βλ. [τιμήμα 1.4.1](#)) και σε δύο συγκεκριμένες περιπτώσεις μετά τη λήψη απόφασης από την αποφαινόμενη αρχή (βλ. [τιμήμα 1.4.2](#)). Θα πρέπει να τονιστεί ότι η ΟΔΑ επιτρέπει εξαιρέσεις από το δικαίωμα παραμονής μόνο όταν η αποφαινόμενη αρχή έχει πεισθεί ότι η απόφαση απομάκρυνσης δεν θα οδηγήσει σε άμεση ή έμμεση *επαναπροώθηση* κατά παράβαση των διεθνών και ενωσιακών υποχρεώσεων του εν λόγω κράτους μέλους ⁽⁵⁵⁾. Αυτό εναποθέτει στις εθνικές αρχές τη σαφή υποχρέωση να βεβαιώνονται ότι η απομάκρυνση του αιτούντος δεν θα τον εκθέσει σε κινδύνους που αντίκεινται στην αρχή της *μη επαναπροώθησης*.

Οι επόμενες ενότητες παρουσιάζουν τις πιθανές εξαιρέσεις από το δικαίωμα παραμονής.

1.4.1. Εξαίρεση από το δικαίωμα παραμονής κατά την πρωτοβάθμια διαδικασία

Στους αιτούντες πρέπει να επιτρέπεται να παραμείνουν στο κράτος μέλος έως ότου η αποφαινόμενη αρχή λάβει την απόφασή της σύμφωνα με τις πρωτοβάθμιες διαδικασίες ⁽⁵⁶⁾. Η διαδικασία υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα (δηλαδή αναστέλλει τυχόν διαδικασία αναγκαστικής απομάκρυνσης) βάσει του νόμου.

Ισχύει μόνο μία εξαίρεση από αυτή τη βασική αρχή κατά τη διάρκεια της πρωτοβάθμιας διαδικασίας: όταν η πρώτη μεταγενέστερη αίτηση έχει απορριφθεί με τελεσίδικη απόφαση, είτε ως απαράδεκτη είτε ως αβάσιμη. Σε αυτή την περίπτωση, τα κράτη μέλη δύνανται να παρεκκλίνουν από το δικαίωμα παραμονής για τυχόν πρόσθετη μεταγενέστερη αίτηση που υποβάλλει ο αιτών από την πρωτοβάθμια διαδικασία έως την άσκηση τυχόν ένδικων μέσων ⁽⁵⁷⁾. Η εξαίρεση αυτή ισχύει με την παραδοχή ότι οι επαναλαμβανόμενες μεταγενέστερες αιτήσεις ίσως υποβάλλονται καταχρηστικά εφόσον οι αιτούντες έχουν ήδη επωφεληθεί από την ενδελεχή εξέταση της πρώτης αίτησής τους και της πρώτης μεταγενέστερης αίτησής τους. Αυτή η εξαίρεση ισχύει ανεξάρτητα με το εάν η περαιτέρω μεταγενέστερη αίτηση υποβλήθηκε ή όχι στο πλαίσιο επικείμενης απομάκρυνσης. Ωστόσο, οι αρχές μπορούν να λάβουν την απόφαση επιστροφής μόνο όταν η αποφαινόμενη αρχή κρίνει ότι δεν υπάρχει κίνδυνος άμεσης ή έμμεσης *επαναπροώθησης*. Με άλλα λόγια, πρέπει να ζητείται πάντα η γνώμη της αποφαινόμενης αρχής προτού εφαρμοστεί η εξαίρεση από το δικαίωμα παραμονής, ώστε να διασφαλίζεται ότι δεν υπάρχει κίνδυνος άμεσης ή έμμεσης *επαναπροώθησης*.

Ακόμη και όταν δεν ισχύει το δικαίωμα παραμονής για αυτούς τους αιτούντες, οι διαδικασίες πληροφόρησης, καταχώρισης, κατάθεσης και εξέτασης θα πρέπει να συνεχίζονται εντός των προθεσμιών που ισχύουν για αυτούς τους σκοπούς, για όσο διάστημα ο αιτών βρίσκεται στην επικράτεια.

⁽⁵³⁾ Άρθρο 9 της ΟΔΑ.

⁽⁵⁴⁾ Άρθρο 41 της ΟΔΑ.

⁽⁵⁵⁾ Βλ. άρθρο 9 παράγραφος 3 και άρθρο 41 παράγραφος 1 τελευταίο εδάφιο της ΟΔΑ.

⁽⁵⁶⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 9 της ΟΔΑ.

⁽⁵⁷⁾ Άρθρο 41 παράγραφος 1 στοιχείο β) της ΟΔΑ.

Σε αυτή την περίπτωση, τα κράτη μέλη μπορούν να παρεκκλίνουν από τις προθεσμίες που ισχύουν κανονικά για τις ταχείες διαδικασίες ⁽⁵⁸⁾ και τις διαδικασίες κρίσης του παραδεκτού ⁽⁵⁹⁾ ⁽⁶⁰⁾.

Εάν το εθνικό δίκαιο απαιτεί την έκδοση απόφασης που να δηλώνει ότι ο αιτών έχει δικαίωμα παραμονής, αυτή μπορεί να εκδοθεί ήδη κατά τον χρόνο καταχώρισης ή κατάθεσης της πρόσθετης μεταγενέστερης αίτησης, υπό την προϋπόθεση ότι έχει ζητηθεί η γνώμη της αποφαινόμενης αρχής και η εν λόγω αρχή κρίνει ότι η απομάκρυνση δεν οδηγεί σε άμεση ή έμμεση επαναπροώθηση.

1.4.2. Εξαιρέσεις από το δικαίωμα παραμονής κατά τη διαδικασία άσκησης ένδικων μέσων

(1) Κατά τη διάρκεια άσκησης ένδικου μέσου κατά του απαραδέκτου

Σε περίπτωση που η πρώτη μεταγενέστερη αίτηση δεν εξετάζεται περαιτέρω εφόσον κρίνεται απαράδεκτη δυνάμει της ΟΔΑ ⁽⁶¹⁾, ο αιτών έχει το δικαίωμα να ασκήσει ένδικο μέσο κατά την εν λόγω απόφαση. Ανάλογα με το εθνικό δίκαιο, ο αιτών ίσως έχει δικαίωμα παραμονής στην επικράτεια κατά τη διάρκεια της διαδικασίας άσκησης ένδικων μέσων ή τουλάχιστον μέχρις ότου αποφασίσει το δικαστήριο σχετικά το δικαίωμα παραμονής του ⁽⁶²⁾. Στη δεύτερη περίπτωση, η δευτεροβάθμια αρχή έχει την εξουσία να αποφασίσει αν ο αιτών δύναται να παραμείνει στην επικράτεια του κράτους μέλους κατά τη διάρκεια της διαδικασίας άσκησης ένδικων μέσων, είτε κατόπιν αιτήματος του αιτούντος είτε ενεργώντας αυτεπάγγελα ⁽⁶³⁾. Κατά τη λήψη απόφασης σχετικά με το δικαίωμα παραμονής, το κράτος μέλος έχει την υποχρέωση να συμμορφώνεται με την αρχή της μη επαναπροώθησης.

(2) Μεταγενέστερη αίτηση που υποβάλλεται απλώς για να παρεμποδίσει την απομάκρυνση και η οποία κρίνεται απαράδεκτη

Ο αιτών ίσως καταθέσει μεταγενέστερη αίτηση απλώς για να παρεμποδίσει ή να καθυστερήσει τη διαδικασία απομάκρυνσης. Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέψουν εξαίρεση από το δικαίωμα παραμονής

⁽⁵⁸⁾ () Άρθρο 41 παράγραφος 2 στοιχείο α) της ΟΔΑ.

⁽⁵⁹⁾ Άρθρο 41 παράγραφος 2 στοιχείο β) της ΟΔΑ.

⁽⁶⁰⁾ Βλ. ΔΕΕ, απόφαση της 9ης Σεπτεμβρίου 2020, *JP κατά Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides*, C-651/19, ECLI:EU:C:2020:681, σκέψεις 54 έως 67. Σύνοψη διαθέσιμη στη [βάση δεδομένων για τη νομολογία της ΕΑΣΟ](#). Ως προς αυτό, το ΔΕΕ επισήμανε τον εξαιρετικό χαρακτήρα της διαδικασίας της «μεταγενέστερης αίτησης» – της οποίας οι σύντομες προθεσμίες μπορούν, μεταξύ άλλων, να δικαιολογηθούν από τον στόχο της επιτάχυνσης που επιδιώκεται με την ΟΔΑ – της αρχής της ασφάλειας δικαίου και της ομαλής εξέλιξης της διαδικασίας εξέτασης, δεδομένου ότι ο αιτών επωφελείται από ειδικά διαδικαστικά δικαιώματα και ότι η διαδικασία άσκησης ένδικων μέσων συνδέεται στενά με το ουσιαστικό περιεχόμενο της μεταγενέστερης αίτησης. Ως εκ τούτου, το ΔΕΕ έκρινε ότι η δεκαήμερη προθεσμία που προβλέπει το βελγικό δίκαιο για την άσκηση ένδικου μέσου κατά της απόφασης που έκρινε απαράδεκτη μια μεταγενέστερη αίτηση δεν φαίνεται να είναι ανεπαρκής από πρακτική άποψη για την εξασφάλιση πραγματικής προσφυγής. Τέλος, το ΔΕΕ κρίνει ότι επαφίεται στην εθνική δικαιοδοσία ο καθορισμός του αν η εν λόγω προθεσμία συνάδει με την αρχή της ισοδυναμίας.

Βλ. επίσης ΔΕΕ, διάταξη της 11ης Φεβρουαρίου 2021, *T.H.C. κατά Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides*, C-755/19, ECLI:EU:C:2021:108. Το ΔΕΕ κρίνει επίσης ότι η αποκλειστική προθεσμία 5 ημερών, περιλαμβανομένων των αργιών, που προβλέπει το γαλλικό δίκαιο για την άσκηση προσφυγής κατά αποφάσεως με την οποία απορρίπτεται ως απαράδεκτη μια μεταγενέστερη αίτηση δεν φαίνεται να είναι ανεπαρκής από πρακτική άποψη για την εξασφάλιση πραγματικής προσφυγής όταν ο αιτών έχει τεθεί υπό κράτηση. Επίσης, όσον αφορά αυτό το ζήτημα, το ΔΕΕ κρίνει ότι επαφίεται στην εθνική δικαιοδοσία ο καθορισμός του αν η εν λόγω προθεσμία συνάδει με την αρχή της ισοδυναμίας και με τις διαδικαστικές διασφαλίσεις που χορηγούνται δυνάμει του δικαίου της ΕΕ.

⁽⁶¹⁾ Άρθρο 33 παράγραφος 2 και άρθρο 40 παράγραφος 5 της ΟΔΑ.

⁽⁶²⁾ Άρθρο 46 παράγραφος 8 της ΟΔΑ.

⁽⁶³⁾ Άρθρο 46 παράγραφος 6 της ΟΔΑ.

αν η αποφαινόμενη αρχή κρίνει ότι μια τέτοια μεταγενέστερη αίτηση είναι απαράδεκτη⁽⁶⁴⁾. Η πρόβλεψη που αναφέρεται στο στοιχείο α) ανωτέρω, ότι η δευτεροβάθμια αρχή έχει την εξουσία να αποφασίσει αν ο αιτών δύναται να παραμείνει στην επικράτεια κατά τη διάρκεια της διαδικασίας άσκησης ένδικων μέσων, δεν χρειάζεται να εφαρμοστεί στην παρούσα περίπτωση. Ωστόσο, η ΟΔΑ επιβάλλει αυστηρές προϋποθέσεις, που θα πρέπει να πληρούνται σωρευτικά.

(1) Η τρέχουσα μεταγενέστερη αίτηση δεν εξετάζεται περαιτέρω και κρίνεται **απαράδεκτη**.

Από αυτό συνάγεται ότι, κατά τη διάρκεια της προκαταρκτικής εξέτασης από την αποφαινόμενη αρχή, ο αιτών έχει δικαίωμα παραμονής.

(2) Η **πρόθεση** του αιτούντος ήταν να καταθέσει αίτηση **απλώς και μόνο για να καθυστερήσει ή να παρεμποδίσει** την επικείμενη απομάκρυνσή του.

Σε αυτή την περίπτωση συνάγεται ότι είναι δυνατόν να προσδιοριστεί η πρόθεση του αιτούντος, η οποία είναι απλώς και μόνο να καθυστερήσει ή να παρεμποδίσει την επικείμενη απομάκρυνσή του.

Στην περίπτωση αυτή απαιτείται ερμηνεία από τις εθνικές αρχές. Τα κράτη μέλη δύναται να προβλέψουν πρόσθετες οδηγίες στην εθνική τους νομοθεσία ή πρακτική.

(3) Η αποφαινόμενη αρχή θεωρεί ότι η απόφαση απομάκρυνσης δεν παραβιάζει την **αρχή της μη επαναπροώθησης**.

Σε αυτή την περίπτωση συνάγεται ότι η αρχή που αποφασίζει για το δικαίωμα του αιτούντος να παραμείνει στην επικράτεια έχει λάβει πληροφορίες από την αποφαινόμενη αρχή που καταδεικνύουν ότι δεν υφίσταται κίνδυνος παραβίασης της αρχής της **μη επαναπροώθησης** σε περίπτωση που υπάρξει αναγκαστική απομάκρυνση.

Σε αυτή την περίπτωση, σύμφωνα με το [τιμήμα 1.4.1](#), τα κράτη μέλη δύναται να παρεκκλίνουν από τις προθεσμίες που ισχύουν κανονικά για τις ταχείες διαδικασίες και τις διαδικασίες κρίσης του παραδεκτού. Μπορούν να εφαρμοστούν συντομότερες προθεσμίες για την προκαταρκτική εξέταση και την έκδοση της απόφασης σε πρώτο βαθμό προκειμένου να επιταχυνθεί η διαδικασία⁽⁶⁵⁾.

Η ΟΔΑ επιτρέπει επίσης στα κράτη μέλη να προβούν αμέσως στην επιστροφή του αιτούντος εν αναμονή του αποτελέσματος του ένδικου μέσου ή της δικαστικής διαδικασίας λήψης απόφασης για το αν ο αιτών δύναται να παραμείνει στην επικράτεια⁽⁶⁶⁾. Αυτή η εξαίρεση από το δικαίωμα παραμονής καλύπτει επίσης την περίοδο έως τη λήξη της προθεσμίας για την άσκηση ένδικου μέσου.

⁽⁶⁴⁾ Άρθρο 41 παράγραφος 1 στοιχείο α) της ΟΔΑ.

⁽⁶⁵⁾ Άρθρο 41 παράγραφος 2 της ΟΔΑ.

⁽⁶⁶⁾ Άρθρο 41 παράγραφος 2 στοιχείο γ) της ΟΔΑ.

2. Προκαταρκτική εξέταση

Κατά τη διάρκεια της προκαταρκτικής εξέτασης, ο χειριστής της υπόθεσης πρέπει να αξιολογήσει αν τα στοιχεία που υπέβαλε ο αιτών στο πλαίσιο της μεταγενέστερης αίτησης είναι νέα ή αν αυξάνουν σημαντικά τις πιθανότητες να χαρακτηριστεί ο αιτών ως δικαιούχος διεθνούς προστασίας⁽⁶⁷⁾.

Το παρόν κεφάλαιο εστιάζει ειδικά στην ανάλυση των εξής δύο κύριων πτυχών:

- τι είναι τα «νέα στοιχεία» και σε ποιες περιπτώσεις μπορούν να εντοπιστούν·
- τι σημαίνει η φράση «αυξάνουν σημαντικά τις πιθανότητες».

Στην αρχή του κεφαλαίου, η εισαγωγή αποσαφηνίζει τις έννοιες «στοιχείο» και «πόρισμα».

2.1. Τι είναι τα «νέα στοιχεία και πορίσματα»;

2.1.1. Στοιχεία και πορίσματα

Όπως περιγράφεται στο άρθρο 4 της ΟΑ, τα **στοιχεία** που σχετίζονται με την εξέταση του αν ο αιτών μπορεί να χαρακτηριστεί ως δικαιούχος διεθνούς προστασίας προέρχονται από πολλές πηγές πληροφοριών. Σε αυτές περιλαμβάνονται οι δηλώσεις του αιτούντος, όλα τα σχετικά έγγραφα που έχει ο αιτών στη διάθεσή του και άλλα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την ηλικία, το προσωπικό ιστορικό (μεταξύ άλλων των συγγενών), την ταυτότητα, την/τις ιθαγένεια/-ες, την/τις χώρα/-ες και το/τα μέρος/-η προηγούμενης διαμονής του αιτούντος, προηγούμενες υποβληθείσες αιτήσεις διεθνούς προστασίας, τα δρομολόγια που ακολούθησε, τα ταξιδιωτικά του έγγραφα και τους λόγους για τους οποίους ζητεί διεθνή προστασία.

Τα **πορίσματα** είναι πληροφορίες που εντοπίζονται ή έρχονται στο φως από διάφορες πηγές πληροφοριών – με τρόπο παρόμοιο με εκείνον που ισχύει για τα στοιχεία – για παράδειγμα από τον χειριστή της υπόθεσης, ή από τον χειριστή της υπόθεσης σε συνεργασία με τον αιτούντα κατά την εξέταση συγκεκριμένης κατάστασης, είτε της προσωπικής κατάστασης του αιτούντος είτε της κατάστασης στη χώρα καταγωγής του.

Τα **στοιχεία** και τα **πορίσματα** αντιπροσωπεύουν **γεγονότα** και **περιστάσεις** που δύνανται να παρουσιαστούν από τον αιτούντα ή να εντοπιστούν από τον χειριστή της υπόθεσης κατά την εξέταση της μεταγενέστερης αίτησης. Ανάλογα με τη συγκεκριμένη υπόθεση, ίσως είναι δύσκολο να υπάρξει σαφής διάκριση μεταξύ των στοιχείων και των πορισμάτων. Ωστόσο, η προσπάθεια να γίνει αυτή η διάκριση δεν είναι αυτό που έχει τη μεγαλύτερη σημασία. Το πιο σημαντικό είναι να συνυπολογίσει ο χειριστής της υπόθεσης όλα τα νέα στοιχεία και πορίσματα που αφορούν το αν ο αιτών μπορεί να χαρακτηριστεί ως δικαιούχος διεθνούς προστασίας⁽⁶⁸⁾. Όπως προαναφέρθηκε, για τους σκοπούς του παρόντος οδηγού, όταν χρησιμοποιείται ο όρος «στοιχεία» εννοείται πάντα η πλήρης έκφραση «στοιχεία ή πορίσματα», όπως αναφέρεται στο άρθρο 40 παράγραφος 2 της ΟΔΑ. Το άρθρο 40 παράγραφος 3 της ΟΔΑ ορίζει στη συνέχεια ότι αυτά τα «στοιχεία» πρέπει να αυξάνουν σημαντικά τις πιθανότητες χαρακτηρισμού του αιτούντος ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας, οπότε εννοείται ότι πρέπει να σχετίζονται με πραγματικά γεγονότα.

⁽⁶⁷⁾ Άρθρο 40 παράγραφος 3 της ΟΔΑ.

⁽⁶⁸⁾ Για περαιτέρω λεπτομέρειες, βλ. άρθρο 4 της ΟΑ.

Σχετικό εργαλείο της EASO

Για περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με τη σύνδεση μεταξύ αποδεικτικών στοιχείων και πραγματικών γεγονότων, βλ. τον [Πρακτικό οδηγό της EASO: Αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων](#), Μάρτιος 2015 (αναμένεται επικαιροποιημένη έκδοση το 2022).

2.1.2. Πότε μπορούν να θεωρηθούν νέα τα στοιχεία;

Υπό ποιες περιστάσεις μπορούμε να πούμε ότι τα στοιχεία και τα πορίσματα μπορούν να θεωρηθούν «νέα»;

Τα νέα στοιχεία μπορούν να σχετίζονται με:

- **νέα γεγονότα μετά την τελεσίδικη απόφαση**
- στοιχεία που προϋπήρχαν αλλά ούτε παρουσιάστηκαν από τον αιτούντα κατά την προηγούμενη διαδικασία ούτε εξετάστηκαν από την αρχή ασύλου.

Νέα γεγονότα μετά την τελεσίδικη απόφαση

Η περίπτωση αυτή αφορά επιτόπιες καταστάσεις. Ίσως έχουν προκύψει νέα γεγονότα στη χώρα καταγωγής ή ίσως ο αιτών έχει εμπλακεί σε νέες δραστηριότητες στη χώρα ασύλου μετά τη λήψη τελεσίδικης απόφασης επί της προηγούμενης αίτησης. Αυτές οι αλλαγές μπορεί να συμβούν στη χώρα καταγωγής ή/και στην προσωπική κατάσταση του αιτούντος οποιαδήποτε στιγμή, ανεξαρτήτως της διάρκειας της (νόμιμης ή παράτυπης) παραμονής του αιτούντος στο εξωτερικό. Λόγω της διάρκειας της παραμονής εκτός της χώρας καταγωγής ορισμένων αιτούντων στους οποίους δεν χορηγήθηκε διεθνής προστασία στο πλαίσιο προηγούμενης αίτησης, είναι δυνατόν να παρουσιάζονται τακτικά καταστάσεις επιτόπου στο πλαίσιο μεταγενέστερων αιτήσεων. Οι εξελίξεις ή τα γεγονότα στη ζωή τους ή στη χώρα καταγωγής τους μπορούν να δημιουργήσουν βάσιμο φόβο δίωξης ή πραγματικό κίνδυνο πρόκλησης σοβαρής βλάβης κατά την επιστροφή⁽⁶⁹⁾.

Στοιχεία που προϋπήρχαν αλλά ούτε παρουσιάστηκαν από τον αιτούντα κατά την προηγούμενη διαδικασία ούτε εξετάστηκαν από την αρχή ασύλου

Η περίπτωση αυτή αφορά όλα τα στοιχεία που προϋπήρχαν κατά τη διάρκεια της προηγούμενης διαδικασίας αλλά δεν τέθηκαν στην προσοχή της αποφαινόμενης αρχής. Τα στοιχεία αυτά είναι νέα διότι δεν εξετάστηκαν κατά τη διάρκεια της προηγούμενης διαδικασίας, και η τελεσίδικη απόφαση επί της προηγούμενης αίτησης δεν βασίστηκε σε αυτά⁽⁷⁰⁾.

Ωστόσο, το άρθρο 40 παράγραφος 4 της ΟΔΑ επιτρέπει στα κράτη μέλη να προβλέπουν ότι η αίτηση εξετάζεται περαιτέρω μόνο εάν ο συγκεκριμένος αιτών, χωρίς υπαιτιότητά του, δεν μπόρεσε να επικαλεσθεί

⁽⁶⁹⁾ «Με την επιφύλαξη των διατάξεων της σύμβασης της Γενεύης, τα κράτη μέλη μπορούν, ωστόσο, να καθορίζουν ότι δεν αναγνωρίζεται καταρχήν καθεστώς πρόσφυγα στον αιτούντα που υποβάλλει μεταγενέστερη αίτηση, εάν ο κίνδυνος δίωξης βασίζεται σε περιστάσεις που ο αιτών προκάλεσε εσκεμμένως μετά την αναχώρησή του από τη χώρα καταγωγής» (άρθρο 5 παράγραφος 3 της ΟΑ). Στόχος της δυνατότητας θέσπισης της εν λόγω εξαίρεσης είναι η αποφυγή καταχρήσεων του καθεστώτος διεθνούς προστασίας. Ωστόσο, θα πρέπει να επισημανθεί ότι η αξιολόγηση του κατά πόσον είναι βάσιμος ο φόβος του αιτούντος/της αιτούσας παραμένει πάντοτε μελλοντοστραφής και, σε όλες τις περιπτώσεις, θα πρέπει να τηρείται η αρχή της μη επαναπροώθησης.

Το ζήτημα των αναγκών προστασίας που ανακύπτουν επιτόπου προσδιορίζεται στον [Πρακτικό οδηγό της EASO: Αναγνώριση προσώπων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας](#), Απρίλιος 2018, σ. 34.

⁽⁷⁰⁾ Βλ. ΔΕΕ, απόφαση της 9ης Σεπτεμβρίου 2021, [XY κατά Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl](#), C-18/20, EU:C:2021:7101, σκέψεις 31 έως 44.

τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 40 παράγραφοι 2 και 3 κατά την προηγούμενη διαδικασία, ιδίως με την άσκηση του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής σύμφωνα με το άρθρο 46. Ταυτόχρονα, αυτή η συγκεκριμένη διάταξη αναγνωρίζει ότι μπορεί να υπάρξουν αντικειμενικές ή υποκειμενικές καταστάσεις στις οποίες ο αιτών δεν μπορεί να παρουσιάσει ορισμένα στοιχεία της υπόθεσής του. Οι καταστάσεις αυτές ίσως απορρέουν από τις κάτωθι καταστάσεις.

- Προσωπικές περιστάσεις που δυσχεραίνουν τη συλλογή και την προσκόμιση αποδεικτικών εγγράφων. Αυτές οι περιστάσεις ίσως σχετίζονται, για παράδειγμα, με την αδυναμία του αιτούντος ή με το γεγονός ότι οι αιτούντες άσυλο είναι φυγάδες, ή με ζητήματα ψυχικής υγείας, με την ηλικία ή με αισθήματα απελπισίας και απόγνωσης. Παρομοίως, η δυνητική αδυναμία προσδιορισμού και επεξήγησης των πρακτικών δίωξης, η άγνοια της ευαλωτότητας του ίδιου του ατόμου και η αποδοχή παλαιότερων τραυματικών εμπειριών ως φυσιολογικών καταστάσεων, μπορούν να δημιουργήσουν καταστάσεις στις οποίες σημαντικά στοιχεία παραλείπονται. Η αδυναμία πρέπει να αποδειχτεί από τον αιτούντα, και αξιολογείται από την αποφαινόμενη αρχή κατά περίπτωση προτού η προκαταρκτική εξέταση καταλήξει ενδεχομένως σε αρνητικό αποτέλεσμα.
- Πρακτικές δυσκολίες μπορούν επίσης να παρεμποδίσουν την πρόσβαση του αιτούντος σε έγγραφα. Η έλλειψη κοινωνικού δικτύου στη χώρα υποδοχής ή στην χώρα καταγωγής, η έλλειψη πρακτικών καταχώρισης και συστημάτων αρχειοθέτησης σε ορισμένες χώρες, καθώς και κίνδυνοι που συνεπάγονται οι επαφές με επίσημες υπηρεσίες, μπορούν να δυσχεράνουν τη συγκέντρωση αποδεικτικών εγγράφων.
- Κάποιο σχετικό συμβάν έλαβε χώρα ενόσω η προηγούμενη διαδικασία βρισκόταν σε εξέλιξη, αλλά ο αιτών το έμαθε μετά το πέρας της διαδικασίας. Για παράδειγμα, ο ισχυρισμός που προβάλλει ο αιτών αφορά δίωξη από το κράτος λόγω της πολιτικής του δραστηριότητας. Οι αρχές επισκέφτηκαν την οικογένειά του στη χώρα, ερεύνησαν το σπίτι και έκαναν ερωτήσεις για τον αιτούντα. Παρότι το συμβάν έλαβε χώρα πριν από τη συνέντευξη του αιτούντος κατά τη διάρκεια της πρώτης αίτησης, ο αιτών ενημερώθηκε για αυτό μερικές μέρες πριν από τη μεταγενέστερη αίτηση. Το ίδιο θα μπορούσε να συμβεί και με τα αποδεικτικά ή άλλα πραγματικά αποδεικτικά στοιχεία σε περίπτωση που η ύπαρξή τους έγινε γνωστή μετά το πέρας της προηγούμενης διαδικασίας.
- Ζητήματα που αφορούν τη σεξουαλική ζωή και το φύλο του αιτούντος: (αξιόπιστη) αδυναμία του αιτούντος να αναφέρει προσωπικά ζητήματα στο πλαίσιο της προηγούμενης αίτησης (βιασμός, ομοφυλοφιλία) ή (αξιόπιστη) άγνοια για τη δυνατότητα χορήγησης διεθνούς προστασίας (ενδοοικογενειακή βία, κίνδυνοι που σχετίζονται με τον ακρωτηριασμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων κ.λπ.). Τα άτομα των οποίων οι αιτήσεις σχετίζονται με ζητήματα σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου που δεν είναι αποδεκτά στη χώρα καταγωγής τους αναγκάζονται συχνά να αποκρύπτουν την πραγματική τους ταυτότητα, τα συναισθήματα και τις απόψεις τους προκειμένου να αποφύγουν το αίσθημα ντροπής, την απομόνωση και τον στιγματισμό, και πολύ συχνά τον κίνδυνο να υποστούν βία. Ο στιγματισμός και τα αισθήματα ντροπής ενδέχεται να αποτρέψουν περαιτέρω τον αιτούντα από το να αποκαλύψει πληροφορίες στο πλαίσιο του ασύλου. Υπάρχουν πολυάριθμες περιπτώσεις όπου ο αιτών / η αιτούσα αποκαλύπτει ότι είναι λεσβία, ομοφυλόφιλο, αμφιφυλόφιλο, τρανς ή ίντερσεξ άτομο μόνο σε μεταγενέστερη αίτηση. Τα ζητήματα αυτά έχουν επίσης σημασία για τους αιτούντες που αποκαλύπτουν δίωξη λόγω φύλου σε μεταγενέστερο στάδιο της αίτησής τους. Δεδομένου ότι το αίσθημα ντροπής και οι τραυματικές εμπειρίες μπορεί να δυσχεράνουν την αποκάλυψη τέτοιων βλαβών, η καθυστερημένη αποκάλυψη

δεν θα πρέπει να οδηγεί στον χαρακτηρισμό της αίτησης ως απαράδεκτης, εφόσον πληρούνται οι απαιτήσεις του άρθρου 40 παράγραφος 4 της ΟΔΑ ⁽⁷¹⁾.

2.2. Τρία σενάρια στο πλαίσιο των οποίων μπορούν να παρουσιαστούν νέα στοιχεία

Τα νέα στοιχεία δύνανται να προέρχονται από γεγονότα που υφίσταντο ήδη κατά την πρώτη εξέταση (τα οποία, ωστόσο, δεν γνώριζε ο αιτών) ή να αναφέρονται σε γεγονότα που ανέκυψαν έκτοτε. Είναι δυνατόν να παρουσιαστούν νέα στοιχεία στα εξής τρία σενάρια:

- στο πλαίσιο πραγματικού γεγονότος που έχει ήδη παρουσιαστεί και αξιολογηθεί
- στο πλαίσιο νέου πραγματικού γεγονότος
- ως εντελώς νέοι ισχυρισμοί.

Για το καθένα από αυτά τα σενάρια, είναι σημαντικό να εξεταστεί ο κίνδυνος δίωξης ή πρόκλησης σοβαρής βλάβης που προβάλλεται το πλαίσιο του οικείου σεναρίου. Ωστόσο, αυτά τα σενάρια διαφέρουν πολύ μεταξύ τους.

Στο πλαίσιο του πρώτου σεναρίου, η αξιολόγηση του κινδύνου δίωξης ή πρόκλησης σοβαρής βλάβης που αντιμετωπίζει ο αιτών διενεργήθηκε κατά την προηγούμενη εξέταση του/των πραγματικού/-ών γεγονότος/-ων από την αρχή. Επομένως είναι σημαντικό να εξεταστεί κατά το παρόν στάδιο αν το **νέο στοιχείο** μπορεί να έχει επίπτωση στην αξιολόγηση αυτή.

Στο πλαίσιο του δεύτερου σεναρίου, η αξιολόγηση του κινδύνου δίωξης ή πρόκλησης σοβαρής βλάβης που αντιμετωπίζει ο αιτών διενεργήθηκε κατά την προηγούμενη εξέταση του/των πραγματικού/-ών γεγονότος/-ων από την αρχή εκείνη τη χρονική στιγμή στο πλαίσιο του ίδιου ισχυρισμού. Επομένως είναι σημαντικό να εξεταστεί κατά το παρόν στάδιο αν το **νέο πραγματικό γεγονός** μπορεί να έχει επίπτωση στην αξιολόγηση αυτή.

Στο πλαίσιο του τρίτου σεναρίου, η αξιολόγηση του/των πραγματικού/-ών γεγονότος/-ων δυνάμει του νέου ισχυρισμού ξεκινάει από την αρχή.

2.2.1. Νέο στοιχείο που τεκμηριώνει προηγούμενο πραγματικό γεγονός

Κατά την προκαταρκτική εξέταση μεταγενέστερης αίτησης, οι αιτούντες δύνανται να υποβάλουν νέα στοιχεία που σχετίζονται με τα πραγματικά γεγονότα τα οποία εξετάστηκαν στο πλαίσιο της προηγούμενης αίτησης. Κατά την προηγούμενη αίτηση αυτά τα πραγματικά γεγονότα ίσως απορρίφθηκαν ή έγιναν δεκτά (αλλά, στη δεύτερη περίπτωση, δεν υποστήριξαν την εκτίμηση κινδύνου ή τη νομική αξιολόγηση). Στην περίπτωση αυτή, η μεταγενέστερη αίτηση αποτελεί επέκταση της προηγούμενης. Αυτό σημαίνει επίσης ότι υπάρχει ήδη σαφές σημείο αναφοράς στην προηγούμενη εξέταση όταν έρχεται ο καιρός να εκτιμηθεί αυτό το νέο στοιχείο. Για παράδειγμα, το πραγματικό γεγονός είναι η αλλαγή θρησκείας του αιτούντος. Αυτό το πραγματικό γεγονός παρουσιάστηκε, αξιολογήθηκε και απορρίφθηκε κατά τη διάρκεια της πρώτης εξέτασης. Τώρα ο αιτών παρουσιάζει ένα νέο στοιχείο, δηλαδή πιστοποιητικό από την εκκλησία στην οποία βαφτίστηκε. Αυτό είναι νέο στοιχείο που σχετίζεται με ένα ήδη προσδιορισθέν και αξιολογηθέν πραγματικό γεγονός.

⁽⁷¹⁾ Το δικαστήριο της ΕΕ έχει καταστήσει σαφές ότι «... λαμβανομένου υπόψη του ευαίσθητου χαρακτήρα των ζητημάτων που αφορούν την προσωπική σφαίρα ενός προσώπου και, ειδικότερα, τη σεξουαλικότητά του, δεν μπορεί να κριθεί αναξίοπιστα η δήλωση του προσώπου αυτού σχετικά με τον γενετήσιο προσανατολισμό του αποκλειστικά και μόνο λόγω του γεγονότος ότι, εξαιτίας της διστακτικότητάς του να αποκαλύψει προσωπικές πτυχές της ζωής του, δεν δήλωσε εξαρχής την ομοφυλοφιλία του», ΔΕΕ, απόφαση της 2ας Δεκεμβρίου 2014, *Α κ.λπ. κατά Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie*, C-148/13, ECLI:EU:C:2014:2406, σκέψη 69. Σύνοψη διαθέσιμη στη [βάση δεδομένων για τη νομολογία της ΕΑΣΟ](#).

Συχνά, αν η προηγούμενη αξιολόγηση οδήγησε σε απόρριψη του πραγματικού γεγονότος, το νέο στοιχείο έχει σκοπό να μεταβάλει την αξιολόγηση της αξιοπιστίας του πραγματικού γεγονότος. Ωστόσο, η τεκμηρίωση ενός ήδη υφιστάμενου πραγματικού γεγονότος δεν περιορίζεται στην μεταβολή της αξιολόγησης της αξιοπιστίας, αλλά μπορεί επίσης να υποστηρίξει ή να μεταβάλει την εκτίμηση κινδύνου που αφορά τα πραγματικά γεγονότα και τη νομική αξιολόγηση.

2.2.2. Νέο πραγματικό γεγονός

Το δεύτερο σενάριο αφορά την κατάσταση στην οποία τα νέα στοιχεία σχετίζονται με νέο πραγματικό γεγονός στο πλαίσιο του ίδιου ισχυρισμού. Επομένως, παρουσιάζοντας το/τα στοιχείο/-α, ο αιτών παρουσιάζει ταυτόχρονα ένα νέο πραγματικό γεγονός που δεν είχε παρουσιαστεί και δεν είχε αξιολογηθεί κατά την πρώτη εξέταση του ισχυρισμού.

Ακολουθεί παράδειγμα νέου πραγματικού γεγονότος που σχετίζεται με την πολιτική συμμετοχή του αιτούντος. Ο αιτών δηλώνει στο πλαίσιο της μεταγενέστερης αίτησης ότι, αφότου εγκατέλειψε τη χώρα του, έχει ενταχθεί στην κοινότητα των συμπατριωτών του που βρίσκονται στη χώρα υποδοχής και έχει συμμετάσχει σε αρκετές διαδηλώσεις μπροστά από την πρεσβεία της χώρας του. Ο αιτών δηλώνει επίσης ότι οι αρχές το γνωρίζουν αυτό. Αυτές οι δραστηριότητες συνάδουν με την προγενέστερη πολιτική συμμετοχή του αιτούντος στη χώρα καταγωγής του, θέμα που είχε εγερθεί κατά τη διάρκεια της πρώτης αίτησης. Η μεταγενέστερη αίτηση αποτελεί επέκταση ή συνέχιση του προηγούμενου ισχυρισμού σχετικά με την προαναφερθείσα πολιτική συμμετοχή. Αλλά υπάρχουν νέα πραγματικά γεγονότα: η ένταξη του αιτούντος στην κοινότητα των συμπατριωτών του, η συμμετοχή του σε διαδηλώσεις στη χώρα υποδοχής και ο εντοπισμός του από τις εθνικές αρχές της χώρας καταγωγής του.

2.2.3. Νέος ισχυρισμός

Στο πλαίσιο αυτού του σεναρίου, ο αιτών προβάλλει έναν εντελώς νέο ισχυρισμό, για παράδειγμα σχετικά με τον σεξουαλικό του προσανατολισμό. Σε αυτό το παράδειγμα, αν υποθέσουμε ότι ο αιτών είχε ήδη υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας στηριζόμενος στην πολιτική του δραστηριότητα στην χώρα καταγωγής του, αλλά τώρα ισχυρίζεται ότι θα αντιμετωπίσει προβλήματα λόγω του σεξουαλικού του προσανατολισμού. Αυτός ο ισχυρισμός περιλαμβάνει αρκετά νέα πραγματικά γεγονότα που σχετίζονται με την υπόθεση: τον σεξουαλικό προσανατολισμό του αιτούντος, τυχόν συναφή συμβάντα όπως η κατάσταση των ομοφυλοφίλων στην χώρα καταγωγής του αιτούντος, την κοινωνική και οικονομική κατάσταση του αιτούντος, το οικογενειακό πλαίσιο στο οποίο ανατράφηκε, τυχόν διώξεις που ίσως υπέστη στο παρελθόν, ή άλλα συμβάντα που συνδέονται με τον νέο φόβο που επικαλείται.

Οντας διακριτό χαρακτηριστικό αυτού του σεναρίου, ο νέος ισχυρισμός δεν αποτελεί συνέχιση ή επέκταση του προηγούμενου. Τα στοιχεία που επικαλείται ο αιτών είναι εντελώς διαφορετικά, οπότε η αποφαινόμενη αρχή θα ξεκινήσει τη διαδικασία από την αρχή.

Στο πλαίσιο αυτού του σεναρίου δεν υπάρχει σημείο αναφοράς από την προηγούμενη αξιολόγηση με το οποίο να μπορεί/-ούν να συνδεθεί/-ούν ο νέος ισχυρισμός / τα νέα πραγματικά γεγονότα. Ως εκ τούτου, η αξιολόγηση πρέπει να διενεργηθεί με βάση αυτόν τον νέο ισχυρισμό. Εναπόκειται στον χειριστή της υπόθεσης να κρίνει αν αυτό είναι νέο στοιχείο.

Κατά την παρουσίαση νέων στοιχείων από τον αιτούντα και τη διεκπεραίωση της μεταγενέστερης αίτησης, η αρχή που είναι αρμόδια για την εξέταση του παραδεκτού της αίτησης μπορεί να βρει νέα στοιχεία, για παράδειγμα μια νέα έκθεση ΠΧΚ.

Τα προαναφερθέντα σενάρια τοποθετούν τα στοιχεία σε ένα πλαίσιο που αντανακλά κατά πόσο ή/και πώς συνδέονται με τους προηγούμενους ισχυρισμούς του αιτούντος. Αυτό καταδεικνύει αν τα στοιχεία είναι νέα ή όχι. Στο στάδιο αυτό, εναπόκειται στην αποφαινόμενη αρχή να κρίνει αν τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν ή ανέκυψαν είναι νέα.

2.3. Τι σημαίνει ο όρος «αυξάνουν σημαντικά τις πιθανότητες»;

Αφού ο χειριστής της υπόθεσης αποφασίσει ότι τα στοιχεία που παρουσίασε ο αιτών στο πλαίσιο της μεταγενέστερης αίτησης είναι νέα, πρέπει να κρίνει αν τα στοιχεία που ανέκυψαν ή παρουσιάστηκαν από τον αιτούντα αυξάνουν σημαντικά τις πιθανότητες να χαρακτηριστεί ο αιτών ως δικαιούχος διεθνούς προστασίας.

2.3.1. Πρότυπο αύξησης των πιθανοτήτων

Ο όρος «σημαντικά» σημαίνει «με τρόπο που είναι ευδιάκριτος ή σε μεγάλο βαθμό» ⁽⁷²⁾ ή «με τρόπο που είναι αρκετά υπολογίσιμος ή σημαντικός ώστε να έχει επίπτωση σε κάτι ή να γίνει αντιληπτός» ⁽⁷³⁾. Η συνήθης σημασία του όρου «σημαντικά» συνεπάγεται σημαντική αύξηση των πιθανοτήτων.

Αν εφαρμόσουμε αυτόν τον ορισμό στις πιθανότητες χαρακτηρισμού του αιτούντος ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας, η σημαντική αύξηση των πιθανοτήτων θα βρισκόταν ανάμεσα σε αμελητέα αύξηση των πιθανοτήτων και σε μια κατάσταση στην οποία το νέο στοιχείο που παρουσιάστηκε ή ανέκυψε θα οδηγούσε πιθανότατα στη χορήγηση διεθνούς προστασίας.

Διάγραμμα 1. Επίπεδο των πιθανοτήτων χαρακτηρισμού του αιτούντος ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας

-
- Θα του χορηγηθεί οπωσδήποτε διεθνής προστασία
 - Θα του χορηγηθεί πιθανότατα διεθνής προστασία
 - **Σημαντική αύξηση των πιθανοτήτων**
 - Αμελητέα αύξηση των πιθανοτήτων
 - Μηδενική αύξηση των πιθανοτήτων

Ο προκαταρκτικός χαρακτήρας της εξέτασης

Η διάκριση μεταξύ του προτύπου «σημαντικής αύξησης των πιθανοτήτων» και των προτύπων «θα του χορηγηθεί πιθανότατα» και «θα του χορηγηθεί οπωσδήποτε» διεθνής προστασία προκύπτει από τον προκαταρκτικό χαρακτήρα της εξέτασης αυτής καθαυτής.

Όπως φαίνεται από την ίδια τη διατύπωσή του, ο όρος «προκαταρκτική εξέταση» αναφέρεται σε εξέταση που διενεργείται «πριν» από την εξέταση επί της ουσίας, προκειμένου να διαπιστωθεί αν η τελευταία είναι απαραίτητη. Επομένως, η προκαταρκτική εξέταση δεν συνιστά αυτή καθαυτή εξέταση επί της ουσίας. Οι χειριστές της υπόθεσης δεν απαιτείται να διαπιστώσουν εάν το νέο στοιχείο θα οδηγήσει όντως στη χορήγηση του καθεστώτος πρόσφυγα ή διεθνούς προστασίας. Απαιτείται απλώς και μόνο να αξιολογήσουν εάν υφίσταται σημαντική αύξηση των πιθανοτήτων να συμβεί αυτό. Ως εκ τούτου, οι απαιτήσεις είναι λιγότερο αυστηρές από ό,τι στην περίπτωση της πλήρους εξέτασης. Αρκεί το στοιχείο να είναι νέο και να μπορεί δυνητικά να μεταβάλει το συμπέρασμα της προηγούμενης εξέτασης. Ωστόσο, αφού ολοκληρωθεί η προκαταρκτική εξέταση, ίσως δεν είναι πάντα απαραίτητη η διενέργεια πρόσθετης συνέντευξης προκειμένου να ληφθεί απόφαση επί της ουσίας.

⁽⁷²⁾ <https://dictionary.cambridge.org>

⁽⁷³⁾ <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com>

2.3.2. Κριτήρια καθορισμού της σημαντικής αύξησης των πιθανοτήτων χαρακτηρισμού του αιτούντος ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας

Το νέο στοιχείο μπορεί να «αυξάνει σημαντικά τις πιθανότητες» μόνο αν αφορά ένα κεντρικό στοιχείο της αξιολόγησης της ανάγκης για διεθνή προστασία.

Προκειμένου να καθορισθεί αν το στοιχείο αυξάνει σημαντικά τις πιθανότητες χαρακτηρισμού του αιτούντος ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας, θα πρέπει να απαντηθούν καταφατικά οι ακόλουθες ερωτήσεις.

- (1) Είναι το νέο στοιχείο **συναφές**; Υποστηρίζει κάποιο πραγματικό γεγονός;

Τα πραγματικά γεγονότα είναι γεγονότα που συνδέονται άμεσα με τον ορισμό του πρόσφυγα [άρθρο 2 στοιχείο δ) της ΟΑ] ή του προσώπου που δικαιούται επικουρική προστασία [άρθρο 2 στοιχείο στ) της ΟΑ] και άπτονται του πυρήνα της αίτησης. Συνήθως είναι περιττό να εστιάζουμε σε ήσσονος σημασίας ή μη ουσιώδη περιστατικά που δεν επηρεάζουν τα κρίσιμα στοιχεία των ισχυρισμών ⁽⁷⁴⁾. Στο πλαίσιο και των τριών προαναφερθέντων σεναρίων, οι καταστάσεις στις οποίες μπορούν να παρουσιαστούν νέα στοιχεία συνδέονται όντως με πραγματικά γεγονότα. Συνδέονται με υφιστάμενο πραγματικό γεγονός, συνιστούν νέο πραγματικό γεγονός αυτά καθαυτά ή συνιστούν εντελώς νέο ισχυρισμό.

- (2) Είναι το νέο στοιχείο **σημαντικό**; Θα μπορούσε να είναι **ζωτικής σημασίας** για τη χορήγηση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας;

Το στοιχείο δεν αρκεί να είναι απλώς νέο και συναφές, αλλά θα πρέπει επίσης να είναι τέτοιος ο χαρακτήρας του ώστε να έχει άμεση ή έμμεση επίπτωση στην αξιολόγηση του κινδύνου που ενέχει η επιστροφή στη χώρα καταγωγής.

- (3) Μετά την πρώτη εξέταση, είναι το νέο στοιχείο **αξιόπιστο ή πειστικό**;

Θα πρέπει να διενεργηθεί εξέταση προκειμένου να αξιολογηθεί η αποδεικτική ισχύς του νέου στοιχείου. Νέα στοιχεία που είναι σαφώς αναληθή δεν αυξάνουν σημαντικά τις πιθανότητες αναγνώρισης της ανάγκης για διεθνή προστασία. Ωστόσο, δεδομένου του προκαταρκτικού χαρακτήρα της εξέτασης, αυτή η αξιολόγηση δεν θα πρέπει να καλύπτει άλλες πληροφορίες πέραν εκείνων που είναι άμεσα διαθέσιμες.

Παράδειγμα

Η Sabna ισχυρίστηκε στο πλαίσιο της προηγούμενης αίτησής της ότι αντιμετώπιζε προβλήματα με την οικογένειά της επειδή ασπάσθηκε τον Χριστιανισμό. Η μεταστροφή της και τα προβλήματα που ανέκυψαν στη συνέχεια δεν αποδείχθηκαν αξιόπιστα, διότι δεν ικανοποιήθηκε καμία από τις προϋποθέσεις που ισχύουν για να εφαρμοστεί το ευεργέτημα της αμφιβολίας. Καταθέτει νέα αίτηση και περιορίζεται στο να δηλώσει ότι, έπειτα από αυτό, η μητέρα της την απείλησε με θάνατο σε επιστολή που της έστειλε. Δεν καταθέτει την ίδια την επιστολή.

Εχει παρουσιαστεί ένα νέο στοιχείο, αλλά λόγω της εξαιρετικά χαμηλής γενικότερης αξιοπιστίας της Sabna στο πλαίσιο της προηγούμενης αίτησής της, η δήλωσή της και μόνο δεν αρκεί για να μεταβάλει δυνητικά την αρχική αξιολόγηση. Επομένως, η νέα της δήλωση δεν αυξάνει σημαντικά τις πιθανότητες να χαρακτηριστεί ως δικαιούχος διεθνούς προστασίας.

⁽⁷⁴⁾ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον προσδιορισμό πραγματικών γεγονότων, βλ. τμήμα 1.1 του [Πρακτικού οδηγού της EASO: Αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων](#), Μάρτιος 2015.

Στο ίδιο παράδειγμα, ας υποθέσουμε ότι, εκτός από τη δήλωσή της, η Sabna υποβάλλει επίσης την απειλητική επιστολή που έλαβε από τη μητέρα της. Αλλά η επιστολή δεν είναι υπογεγραμμένη, και η αιτούσα δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τον φάκελο με τον οποίο στάλθηκε η επιστολή. Αυτό το στοιχείο δεν αυξάνει σημαντικά τις πιθανότητες αναγνώρισης της ανάγκης για διεθνή προστασία. Στην πραγματικότητα, κατέστη ήδη σαφές κατά τη διάρκεια της προκαταρκτικής εξέτασης ότι το υποβληθέν έγγραφο δεν μπορεί να μεταβάλει δυνητικά την αρχική αξιολόγηση, δεδομένου ότι δεν είναι τέτοιος ο χαρακτήρας μιας ιδιωτικής επιστολής αβέβαιης προέλευσης ώστε να μπορεί να φωτίσει από άλλη οπτική γωνία τα περί αξιοπιστίας πορίσματα της προηγούμενης απόφασης.

2.3.3. Σημαντική αύξηση σε σύγκριση με την προηγούμενη απόφαση

Τα νέα στοιχεία μιας μεταγενέστερης αίτησης παρουσιάζονται εξ ορισμού έπειτα από προηγούμενη αίτηση η οποία, στις περισσότερες περιπτώσεις, έχει ήδη εξεταστεί επί της ουσίας. Οι μεταγενέστερες αιτήσεις που υποβάλλονται μετά τη λήψη απόφασης σε πρώτο βαθμό, η οποία όμως δεν ελήφθη επί της ουσίας, εξετάζονται λεπτομερέστερα στο επόμενο κεφάλαιο. Εδώ θα εστιάσουμε στις μεταγενέστερες αιτήσεις που υποβάλλονται μετά τη λήψη τελεσίδικης απόφασης επί της ουσίας. Το σημείο αναφοράς προκειμένου να αξιολογηθεί αν υπάρχει σημαντική αύξηση είναι:

- η απόφαση της αποφαινόμενης αρχής επί της ουσίας και
- η απόφαση του δικαστηρίου ή του εφετείου, σε περίπτωση που ασκήθηκε προσφυγή και το δικαστήριο ή το εφετείο έλαβε τελεσίδικη απόφαση επί της ουσίας, η οποία δεν μπορεί να αμφισβητηθεί αν δεν υποβληθούν νέα ουσιαστικά στοιχεία.

Το πρότυπο «αυξημένες πιθανότητες» είναι σχετικός όρος. Ο χειριστής της υπόθεσης θα πρέπει να θεωρήσει την προηγούμενη απόφαση ως σημείο έναρξης της αξιολόγησης και να εξετάσει αν υπάρχουν νέα στοιχεία των οποίων ο χαρακτήρας δύναται να αυξήσει σημαντικά τις πιθανότητες χορήγησης διεθνούς προστασίας. Αυτό μπορεί να ισχύει όταν τα νέα στοιχεία σχετίζονται με πραγματικό γεγονός που έχει ήδη εξεταστεί στο πλαίσιο της προηγούμενης απόφασης, αλλά τώρα φωτίζει από άλλη οπτική γωνία την αξιολόγηση. Ισχύει επίσης όταν το νέο στοιχείο συνιστά νέο πραγματικό γεγονός αυτό καθαυτό στο πλαίσιο των προηγούμενων ισχυρισμών (ή ενός από αυτούς), ή συνιστά εντελώς νέο ισχυρισμό (βλ. [τμήμα 2.2 «Τρία σενάρια στο πλαίσιο των οποίων μπορούν να παρουσιαστούν νέα στοιχεία»](#)).

Νέα στοιχεία που τεκμηριώνουν ένα πραγματικό γεγονός που έχει ήδη γίνει αποδεκτό

Κάθε νέα πληροφορία που απλώς τεκμηριώνει περαιτέρω την αξιοπιστία ενός πραγματικού γεγονότος το οποίο έχει ήδη γίνει αποδεκτό στο πλαίσιο προηγούμενης αίτησης δεν θεωρείται ότι αυξάνει σημαντικά τις πιθανότητες χαρακτηρισμού του αιτούντος ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας αν όλες οι υπόλοιπες γενικές και ειδικές περιστάσεις παραμένουν αναλλοίωτες.

Νέα στοιχεία που μπορούν δυνητικά να μεταβάλουν την αξιολόγηση της αξιοπιστίας ενός πραγματικού γεγονότος το οποίο απορρίφθηκε προηγουμένως

Όταν ένα πραγματικό γεγονός που είχε απορριφθεί προηγουμένως επαναξιολογείται ως αξιόπιστο, στις περισσότερες περιπτώσεις οι πιθανότητες αναγνώρισης της ανάγκης για διεθνή προστασία αυξάνονται σημαντικά, εκτός εάν καθίσταται αμέσως σαφές ότι το πραγματικό γεγονός που γίνεται εκ νέου αποδεκτό δεν πρόκειται να επηρεάσει την εκτίμηση κινδύνου ή, με άλλα λόγια, δεν πρόκειται να αυξήσει τον κίνδυνο που διατρέχει ο αιτών σε περίπτωση επιστροφής στη χώρα καταγωγής του.

Για παράδειγμα, αν ο αιτών έχει υποβάλει αδιάψευστα ιατρικά έγγραφα που καταδεικνύουν ότι υπέστη βασανιστήρια, απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία, ή όταν πιστοποιείται με αδιάψευστα ιατρικά έγγραφα η ύπαρξη σοβαρών τραυματισμών ή ψυχικής ασθένειας και υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία για βασανιστήρια και απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση, ίσως είναι απαραίτητη η λήψη απόφασης για το παραδεκτό της αίτησης ακόμη και αν τα γεγονότα που επικαλέστηκε ο αιτών στερούνται αξιοπιστίας. Στην πραγματικότητα, μια τέτοια απόφαση βοηθά να διευκρινιστούν τα αίτια των τραυματισμών ή των ψυχικών ασθενειών.

Νέα στοιχεία που τεκμηριώνουν ένα νέο πραγματικό γεγονός

Στις περισσότερες περιπτώσεις, τα νέα στοιχεία που συνιστούν νέο πραγματικό γεγονός και γίνονται αποδεκτά ως τέτοιο γεγονός αυξάνουν σημαντικά τις πιθανότητες αναγνώρισης της ανάγκης για διεθνή προστασία. Αυτό θα αρκούσε για να δικαιολογήσει τη λήψη απόφασης που κρίνει την αίτηση παραδεκτή, εκτός εάν καθίσταται αμέσως σαφές ότι το νέο πραγματικό γεγονός δεν επηρεάζει την αρχική εκτίμηση κινδύνου.

Για παράδειγμα, στο πλαίσιο της αρχικής αίτησης ο αιτών αναφέρθηκε σε μια γενική κατάσταση (παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, γενική κατάσταση όσον αφορά την ασφάλεια, γενική κατάσταση όσον αφορά τις πολιτικές, εθνοτικές και κοινωνικές υποθέσεις) που δεν αρκεί, αυτή καθαυτή, ως βάση για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας. Στη συνέχεια υποβάλλει μεταγενέστερη αίτηση στην οποία αναφέρει νέα στοιχεία που καταδεικνύουν ότι επηρεάζεται, ή θα επηρεαστεί, ο ίδιος προσωπικά.

Νέα στοιχεία που τεκμηριώνουν έναν νέο ισχυρισμό

Τα νέα στοιχεία που τεκμηριώνουν έναν νέο ισχυρισμό ο οποίος δεν είναι σαφώς αβάσιμος οδηγούν, κατ' αρχήν, στη λήψη απόφασης που κρίνει την αίτηση παραδεκτή, δεδομένου ότι τα νέα στοιχεία δεν είχαν αξιολογηθεί στο παρελθόν.

Αυτό μπορεί να ισχύει όταν η προηγούμενη αίτηση αφορούσε μια κατάσταση που δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της διεθνούς προστασίας (π.χ. επίσκεψη σε συγγενείς, λόγοι που σχετίζονται με σπουδές, κοινωνικοοικονομική κατάσταση), και η μεταγενέστερη αίτηση έφερε στο προσκήνιο στοιχεία που τεκμηριώνουν φόβο ή πραγματικό κίνδυνο δίωξης ή πρόκλησης σοβαρής βλάβης σε περίπτωση επιστροφής.

Νέα στοιχεία που επηρεάζουν την εκτίμηση κινδύνου

Τα νέα στοιχεία μπορούν επίσης να φωτίσουν από άλλη οπτική γωνία την αρχική εκτίμηση κινδύνου (και τη νομική αξιολόγηση). Αυτό ισχύει κυρίως όταν ο αιτών παρουσιάζει νέες ΠΧΚ, όταν περιέλθουν σε γνώση της ίδιας της αρμόδιας για το άσυλο διοίκησης νέες ΠΧΚ, όταν ο αιτών δύναται να καταδείξει βάσει νέων στοιχείων ότι οι προσωπικές του περιστάσεις έχουν καταστεί πιο επισφαλείς, ή όταν ο αιτών δύναται να αποδείξει ότι η αρχική αξιολόγηση των εν λόγω περιστάσεων ήταν εσφαλμένη. Ο κάτωθι κατάλογος παρουσιάζει διάφορες καταστάσεις στις οποίες η αρχική αίτηση απορρίφθηκε βάσει της εκτίμησης κινδύνου και δείχνει πώς η ύπαρξη νέων στοιχείων μπορεί να επηρεάσει αυτές τις καταστάσεις.

- Οι πιθανότητες να συμβεί κάτι στον αιτούντα με βάση το πραγματικό γεγονός ήταν πολύ μικρές, αλλά νέα στοιχεία καταδεικνύουν σημαντική αλλαγή στις εν λόγω πιθανότητες.
- Υπήρχε η εναλλακτική δυνατότητα διαφυγής στο εσωτερικό της χώρας κατά την έννοια του άρθρου 8 της ΟΑ, αλλά νέα στοιχεία καταδεικνύουν ότι η τοποθεσία της εναλλακτικής δυνατότητα προστασίας στο εσωτερικό της χώρας δεν είναι πια διαθέσιμη ή αξιολογήθηκε εσφαλμένα.

- Υπήρχε η δυνατότητα προστασίας κατά την έννοια του άρθρου 7 της ΟΑ, αλλά νέα στοιχεία καταδεικνύουν ότι αυτή η προστασία δεν είναι πια διαθέσιμη ή αξιολογήθηκε εξαρχής εσφαλμένα.
- Βάσει της αξιολόγησης, το πρόβλημα που αναφέρθηκε κρίθηκε ότι δεν υφίστατο πια, αλλά νέα στοιχεία καταδεικνύουν ότι επανεμφανίστηκε ή ότι η αρχική εκτίμηση ήταν εσφαλμένη.
- Η υπό εξέταση πράξη κρίθηκε ότι δεν συνιστούσε σε επαρκή βαθμό σοβαρή παραβίαση των βασικών θεμελιωδών δικαιωμάτων, αλλά νέα στοιχεία καταδεικνύουν ότι η πράξη ήταν όντως σοβαρότερη ή ότι, λόγω νέων προσωπικών περιστάσεων, αν επαναληφθεί στο μέλλον η ίδια πράξη, θα έχει σοβαρότερη επίπτωση στον αιτούντα.

Ακολουθούν ορισμένα συγκεκριμένα παραδείγματα νέων στοιχείων που μπορούν να αυξήσουν σημαντικά τις πιθανότητες αναγνώρισης της ανάγκης για διεθνή προστασία.

- Μια έκθεση ΠΧΚ που δημοσιεύτηκε πρόσφατα παραθέτει στοιχεία που αποδεικνύουν την αύξηση της αδιάκριτης βίας κατά τη διάρκεια εξελισσόμενης ένοπλης σύγκρουσης στη χώρα καταγωγής του αιτούντος. Η σύγκρουση έχει εξαπλωθεί και επηρεάζει αυτή τη στιγμή ολόκληρη την επικράτεια της χώρας. Η έκθεση καταδεικνύει ότι επηρεάζονται σοβαρά οι πολίτες, ανεξάρτητα από τις προσωπικές τους περιστάσεις και ότι ενδέχεται να εκτεθούν σε πραγματικό κίνδυνο πρόκλησης σοβαρής βλάβης απλώς και μόνο με την παρουσία τους στην επικράτεια.
- Η κατάσταση όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα ή την ασφάλεια έχει επιδεινωθεί σοβαρά στη χώρα καταγωγής. Φαίνεται ότι ο αιτών μπορεί να βασιστεί, ατομικά, σε αυτή τη γενική κατάσταση προκειμένου να παρουσιάσει την υπόθεσή του στο πλαίσιο μεταγενέστερης αίτησης.
- Ο αιτών υπέβαλε νέες πληροφορίες που καταδεικνύουν ότι οι ΠΧΚ που χρησιμοποιήθηκαν για να αιτιολογηθεί η προηγούμενη απόφαση ήταν ελλιπείς, ανακριβείς ή παρωχημένες.

Συνοπλογισμός όλων των σχετικών στοιχείων

Όπως συμβαίνει με κάθε αίτηση, η αξιολόγηση των νέων στοιχείων που παρουσιάστηκαν ή ανέκυψαν στο πλαίσιο μεταγενέστερης αίτησης θα πρέπει να διενεργείται λαμβάνοντας υπόψη όλες τις σχετικές προσωπικές και ατομικές περιστάσεις. ⁽⁷⁵⁾ Η αξιολόγηση θα πρέπει να συνοπλογίζει όλες τις σχετικές γενικές πληροφορίες τις οποίες έχει στη διάθεσή της η αρχή που είναι αρμόδια για τη λήψη της απόφασης επί του παραδεκτού.

Στο πλαίσιο της προκαταρκτικής εξέτασης, θα μπορούσαν να ανακύψουν στοιχεία που ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τις πιθανότητες χαρακτηρισμού του αιτούντος ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας. Οι αρχές χρειάζεται να συνοπλογίζουν όλα αυτά τα στοιχεία.

Για παράδειγμα, από τις πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν κατά την κατάθεση της μεταγενέστερης αίτησης φαίνεται ότι ο αιτών έχει δηλώσει ότι έχει άλλη ιθαγένεια ή ταυτότητα, διαφορετική από εκείνη με την οποία παρουσιάστηκε στις αρχές του κράτους μέλους υποδοχής. Οι πληροφορίες αυτές θα μπορούσαν να ανακύψουν, για παράδειγμα, από έγγραφα που υποβλήθηκαν ή προέκυψαν στο πλαίσιο άλλων διαδικασιών είτε στο κράτος μέλος υποδοχής είτε σε άλλα κράτη μέλη (π.χ. πληροφορίες για τις θεωρήσεις, εξέταση βάσει του κανονισμού Δουβλίνου).

⁽⁷⁵⁾ Το ΔΕΕ επιβεβαίωσε ότι η αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων δεν μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το αν πρόκειται για την πρώτη ή για μεταγενέστερη αίτηση, καθώς επίσης ότι το κράτος μέλος υποχρεούται να συνεργάζεται με τον αιτούντα για να αξιολογήσει τα σχετικά στοιχεία της μεταγενέστερης αίτησής του. Βλ. ΔΕΕ, απόφαση της 10ης Ιουνίου 2021, *LH κατά Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*, C-921/19, ECLI:EU:C:2021:478, σκέψεις 58 έως 61. Σύνοψη διαθέσιμη στη [βάση δεδομένων για τη νομολογία της ΕΑΣΟ](#).

Ενα ακόμη παράδειγμα: μια αιτούσα δηλώνει ότι φοβάται ότι θα την αναγκάσουν να παντρευτεί. Όταν ρωτήθηκε ευθέως αν έχει παντρευτεί στο παρελθόν, απάντησε αρνητικά. Ωστόσο, από την αίτηση θεώρησης που υπέβαλε πριν από 8 μήνες σε άλλο κράτος μέλος φάνηκε ότι είχε δηλώσει παντρεμένη και μητέρα δύο παιδιών. Είχε επισυνάψει αρκετά έγγραφα στην αίτηση θεώρησης που υπέβαλε προκειμένου να υποστηρίξει αυτόν τον ισχυρισμό, μεταξύ άλλων πιστοποιητικό γάμου και πιστοποιητικά γεννήσεως και για τα δύο παιδιά της, στα οποία αναφέρεται και το όνομα του συζύγου της. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η αιτούσα ίσως είναι σε θέση να δώσει βάσιμη εξήγηση η οποία δικαιολογεί τα γεγονότα που φαίνεται να είναι αναληθή. Όταν παρουσιάζονται τέτοια αντιφατικά στοιχεία στον φάκελο, θα ήταν καλύτερο να διεξαχθεί συνέντευξη με τον αιτούντα προτού ληφθεί απόφαση επί του παραδεκτού της αίτησης, ώστε ο αιτών να έχει την ευκαιρία να δώσει εξηγήσεις για αυτό το καθοριστικής σημασίας αμφιλεγόμενο στοιχείο ⁽⁷⁶⁾.

Περιπτωσιολογική μελέτη

Το ακόλουθο παράδειγμα χρησιμοποιείται ως περιπτωσιολογική μελέτη για το πώς διάφορα στοιχεία δύνανται να έχουν διαφορετική επίπτωση στην αξιολόγηση του προτύπου «αυξάνει σημαντικά τις πιθανότητες».

Η υπόθεση

Στο πλαίσιο της προηγούμενης αίτησής του, ο αιτών (ΒJ) επικαλέστηκε προβλήματα λόγω της πολιτικής του συμμετοχής στο αντιπολιτευόμενο πολιτικό κόμμα, το Κόμμα Ελευθερίας. Οι δηλώσεις του ΒJ κρίθηκαν αξιόπιστες όσον αφορά το ότι ήταν μέλος του Κόμματος Ελευθερίας. Παρότι δεν υπέβαλε κανένα αποδεικτικό έγγραφο για να υποστηρίξει τον ισχυρισμό του ότι ήταν μέλος, οι δηλώσεις του κρίθηκαν επαρκώς αξιόπιστες προκειμένου να γίνει αποδεκτό το εν λόγω πραγματικό γεγονός.

Ωστόσο, βάσει των διαθέσιμων ΠΧΚ, φαίνεται ότι το γεγονός και μόνο ότι είναι μέλος του Κόμματος Ελευθερίας δεν αρκεί για να προκύψει βάσιμος φόβος δίωξης. Μόνο τα ιδιαιτέρως ενεργά και προβεβλημένα μέλη του κόμματος είναι πιθανόν να αντιμετωπίσουν προβλήματα με τις αρχές. Οι δηλώσεις του ΒJ ότι ήταν πρόεδρος της νεολαίας του κόμματος στην πόλη του δεν κρίθηκαν αξιόπιστες. Επιπλέον, δεν ήταν σε θέση να δώσει βάσιμη εξήγηση για την έλλειψη αποδεικτικών εγγράφων που να υποστηρίζουν τη θέση του και πολλές υποτιθέμενες δραστηριότητες του Κόμματος Ελευθερίας, που επίσης δεν κρίθηκαν αξιόπιστες. Ως εκ τούτου, ελήφθη η απόφαση να μην του χορηγηθεί διεθνής προστασία δεδομένου ότι ο ΒJ δεν ήταν προβεβλημένο μέλος του Κόμματος Ελευθερίας, με βάση τις ΠΧΚ που ήταν διαθέσιμες για το ζήτημα αυτό.

⁽⁷⁶⁾ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το καθήκον έρευνας, βλ. τμήμα 1.2.2.3 του [Πρακτικού οδηγού της EASO: Αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων](#), Μάρτιος 2015.

Σενάριο 1α: νέα κάρτα μέλους, ίδιες ΠΧΚ

Προκειμένου να υποστηρίξει τη δεύτερη αίτησή του, ο ΒΙ επαναλαμβάνει τις δηλώσεις που έκανε στο πλαίσιο της πρώτης αίτησής του και υποβάλλει κάρτα μέλους, την οποία είχε εκδώσει στο όνομά του το Κόμμα Ελευθερίας. Η εν λόγω κάρτα μέλους συνδέεται με ένα πραγματικό γεγονός που σχετίζεται με την προηγούμενη αίτησή του. Επομένως η κάρτα είναι συναφής. Ωστόσο, δεν αρκεί για να αυξήσει τις πιθανότητες χαρακτηρισμού του ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας, διότι δεν σχετίζεται με ζήτημα ζωτικής σημασίας. Η κάρτα επιβεβαιώνει ένα πραγματικό γεγονός που είχε ήδη γίνει δεκτό στο πλαίσιο της προηγούμενης αίτησης, αλλά δεν θέτει εν αμφιβόλω την προηγούμενη αξιολόγηση βάσει της οποίας δεν τεκμηριώθηκαν η προσωπική του συμμετοχή και οι δραστηριότητές του στο κόμμα. Δεν απαιτείται ειδική έρευνα για την αποδεικτική αξία της κάρτας, εφόσον δεν θα οδηγούσε σε διαφορετική αξιολόγηση.

Κατά συνέπεια, η αίτηση κρίνεται απαράδεκτη.

Θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλες οι σχετικές πληροφορίες που συνδέονται με τη γενική κατάσταση στη χώρα καταγωγής, καθώς και οι ειδικές περιστάσεις του αιτούντος. Όταν ένα γεγονός έγινε αποδεκτό, αλλά αρχικά θεωρήθηκε ότι δεν αρκούσε για να τεκμηριωθεί η ανάγκη για διεθνή προστασία, και κατόπιν άλλαξαν οι γενικές ή ειδικές περιστάσεις, είναι απαραίτητο να λαμβάνεται υπόψη αυτή η εξέλιξη. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα είναι δυνατόν να αξιολογηθεί το αν αυτές οι γενικές ή ειδικές αλλαγές της κατάστασης είναι αρκετά σημαντικές ώστε να αυξήσουν τις πιθανότητες χαρακτηρισμού του αιτούντος ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας.

Σενάριο 1β: νέα κάρτα μέλους, αλλαγή στις ΠΧΚ

Προκειμένου να υποστηρίξει τη δεύτερη αίτησή του, ο ΒΙ επαναλαμβάνει τις δηλώσεις που έκανε στο πλαίσιο της πρώτης αίτησής του και υποβάλλει κάρτα μέλους, την οποία είχε εκδώσει στο όνομά του το Κόμμα Ελευθερίας. Η εν λόγω κάρτα μέλους συνδέεται με ένα πραγματικό γεγονός που σχετίζεται με την προηγούμενη αίτησή του. Επομένως η κάρτα είναι συναφής. Συνδέεται με ένα ζήτημα που δεν θεωρήθηκε ζωτικής σημασίας στο πλαίσιο της προηγούμενης αίτησης. Επιβεβαιώνει ένα πραγματικό γεγονός που είχε ήδη γίνει αποδεκτό στο πλαίσιο της προηγούμενης αίτησης. Ωστόσο, στο μεταξύ, η γενική κατάσταση στη χώρα καταγωγής έχει επιδεινωθεί, και το να είναι κανείς απλώς και μόνο μέλος ενός αντιπολιτευόμενου κόμματος θα μπορούσε να οδηγήσει, ανάλογα με τις προσωπικές περιστάσεις, σε βασίμο φόβο δίωξης.

Τα διαθέσιμα σχετικά στοιχεία αποτελούν αφενός πραγματικό γεγονός που είχε ήδη γίνει αποδεκτό (και για το οποίο ο αιτών υποβάλει νέα αποδεικτικά στοιχεία) και αφετέρου νέο πόρισμα που ήρθε στην προσοχή της αρμόδιας αρχής. Τα στοιχεία αυτά υποστηρίζουν το γεγονός ότι το να είναι κανείς μέλος ενός αντιπολιτευόμενου κόμματος ίσως συνεπάγεται βασίμο φόβο δίωξης, δηλαδή έχει επέλθει αλλαγή στη γενική πολιτική κατάσταση στη χώρα καταγωγής. Επομένως, η αίτηση κρίνεται παραδεκτή, με βάση άλλες προσωπικές περιστάσεις.

Αν το νέο στοιχείο συνδέεται με πραγματικό γεγονός που είχε απορριφθεί προηγουμένως, η αξιολόγηση θα πρέπει να εστιάζει στο αν το γεγονός που υποστηρίζεται από το εν λόγω στοιχείο είναι ζωτικής σημασίας, όσον αφορά την αξιολόγηση της ανάγκης για προστασία.

Εάν το νέο στοιχείο υποστηρίζει ένα βασικό πραγματικό γεγονός το οποίο αμφισβητήθηκε στο πλαίσιο της προηγούμενης αξιολόγησης λόγω της έλλειψης αξιοπιστίας του, ή επειδή η εκτίμηση κινδύνου οδήγησε στο συμπέρασμα ότι δεν υφίσταται ανάγκη διεθνούς προστασίας, μπορεί να θεωρηθεί ότι το εν λόγω στοιχείο εξακολουθεί να είναι επαρκώς σημαντικό ώστε να αυξήσει, δυνητικά, τις πιθανότητες χαρακτηρισμού του αιτούντος ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας.

Σενάριο 2α: νέα δήλωση του κόμματος που φέρεται να επιβεβαιώνει τον ρόλο του αιτούντος σε αυτό

Ο ΒJ υποβάλλει δήλωση του Κόμματος Ελευθερίας που αφορά τη συμμετοχή του στο κόμμα και επιβεβαιώνει τον ρόλο του ως προέδρου της νεολαίας του κόμματος. Ο ΒJ επαναλαμβάνει τις δηλώσεις που έκανε στο πλαίσιο της πρώτης αίτησής του. Αυτό το στοιχείο είναι συναφές και θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι συνδέεται με ουσιώδες ζήτημα της προηγούμενης αξιολόγησης, διότι τείνει να τεκμηριώσει τη συμμετοχή του αιτούντος στο κόμμα. Το εν λόγω στοιχείο είναι δυνητικά καθοριστικό για την αξιολόγηση της εν λόγω συμμετοχής.

Σενάριο 2β: η δήλωση του κόμματος σχετικά με τον ρόλο του αιτούντος σε αυτό αποδεικνύεται ψευδής

Ο ΒJ υποβάλλει δήλωση του Κόμματος Ελευθερίας που αφορά τη συμμετοχή του στο κόμμα και επαναλαμβάνει τις δηλώσεις που έκανε στο πλαίσιο της πρώτης αίτησής του. Με βάση τις πληροφορίες που έχει ήδη στη διάθεσή της η αρχή, φαίνεται ότι το Κόμμα Ελευθερίας δεν εκδίδει αυτού του είδους τη δήλωση και ότι ο συντάκτης της δήλωσης δεν κατέχει πια το συγκεκριμένο αξίωμα επί 10 και πλέον έτη. Η πρώτη εξέταση του εγγράφου καταδεικνύει ήδη ότι δεν αυξάνει σημαντικά τις πιθανότητες χαρακτηρισμού του αιτούντος ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας. Εάν το στοιχείο περιλαμβάνει αποδεικτικά έγγραφα τα οποία, μετά την πρώτη εξέταση του τύπου και της ουσίας τους, μπορούν να μεταβάλλουν δυνητικά την αξιολόγηση ενός πραγματικού γεγονότος που απορρίφθηκε στο πλαίσιο της προηγούμενης αίτησης, μπορεί να θεωρηθεί ότι το στοιχείο αυτό αυξάνει σημαντικά τις πιθανότητες χαρακτηρισμού του αιτούντος ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας⁽⁷⁷⁾. Αυτό μπορεί να ισχύει ακόμη και αν η αποδεικτική αξία του στοιχείου θα πρέπει να ελεγχθεί μέσω πρόσθετων ερευνών.

Σενάριο 3: μαρτυρία μη κυβερνητικής οργάνωσης (ΜΚΟ)

Ο ΒJ υποβάλλει μαρτυρία της ΜΚΟ «Rights for All» για να υποστηρίξει τη δεύτερη αίτησή του. Η ΜΚΟ δηλώνει ότι η μαρτυρία της βασίζεται σε αποστολή στην πόλη όπου ζούσε ο ΒJ, κατά τη διάρκεια της οποίας η ΜΚΟ διερεύνησε την κατάσταση των πολιτικών κομμάτων της αντιπολίτευσης, συμπεριλαμβανομένου του Κόμματος Ελευθερίας. Ο συντάκτης της μαρτυρίας δηγείται ότι είχαν την ευκαιρία να συναντηθούν με τον ΒJ και αναφέρει λεπτομέρειες σχετικά με τις δραστηριότητες στις οποίες συμμετείχε ο ΒJ ενόσω βρισκόταν εκεί.

Η αρχή που εξετάζει το παραδεκτό της αίτησης δεν διαθέτει καμία πληροφορία σχετικά με την ΜΚΟ ή τον συντάκτη. Η πρώτη εξέταση του εγγράφου αποκαλύπτει ότι η μαρτυρία έχει υποβληθεί στην πρωτότυπη έκδοσή της και δεν περιορίζεται σε γενικούς ισχυρισμούς. Αντιθέτως, φαίνεται πως είναι λεπτομερής. Επομένως, μπορεί δυνητικά να οδηγήσει σε διαφορετικό αποτέλεσμα της αξιολόγησης της προσωπικής συμμετοχής του αιτούντος στο Κόμμα Ελευθερίας, αν και απαιτείται περαιτέρω έρευνα. Το έγγραφο αυτό αυξάνει σημαντικά τις πιθανότητες χαρακτηρισμού του ΒJ ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας.

⁽⁷⁷⁾ Η υποχρέωση αξιολόγησης του αν ένα έγγραφο συνιστά νέο στοιχείο ή πόρισμα και αν, σε περίπτωση που ισχύει αυτό, αυξάνει σημαντικά την πιθανότητα να πληροί ο αιτών τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί ως δικαιούχος διεθνούς προστασίας προτού κηρυχθεί η αίτηση απαράδεκτη έχει επιβεβαιωθεί από το ΔΕΕ. Βλ. ΔΕΕ, [LH κατά Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid](#), όπ. π. υποσημείωση 75, σκέψεις 44 έως 45.

3. εταγενέστερες αιτήσεις σε συγκεκριμένες καταστάσεις

Το παρόν κεφάλαιο του οδηγού εξετάζει διάφορες καταστάσεις ή διάφορα πλαίσια όπου είναι δυνατόν να υποβληθεί μεταγενέστερη αίτηση. Ίσως υπάρχουν διαφορές στην εξέταση ανάλογα με την έκβαση της πρώτης/προηγούμενης αίτησης, ή με βάση τα ειδικά στοιχεία της μεταγενέστερης αίτησης. Οι προσωπικές περιστάσεις ή το ιστορικό του αιτούντος θα μπορούσαν/-ε να έχουν/ει σημαντική επίπτωση στη διαδικασία της προκαταρκτικής εξέτασης. Επομένως, είναι ουσιώδες να προσδιοριστούν αυτά τα χαρακτηριστικά κατά την κατάθεση της μεταγενέστερης αίτησης.

3.1. Επειτα από απόρριψη της προηγούμενης αίτησης ως αβάσιμης

Η συνηθέστερη περίπτωση υποβολής μεταγενέστερης αίτησης είναι έπειτα από την έκδοση απόφασης για την απόρριψη της προηγούμενης αίτησης ως αβάσιμης, μετά την εξέτασή της επί της ουσίας.

Η απόρριψη της προηγούμενης αίτησης ως αβάσιμης σημαίνει ότι η εξέταση της ουσίας της υπόθεσης οδήγησε στο συμπέρασμα ότι δεν υφίσταται ανάγκη διεθνούς προστασίας. Σε αυτή την περίπτωση, είτε δεν έγιναν δεκτά τα πραγματικά γεγονότα (διαπιστώθηκε ότι δεν ήταν αξιόπιστα) είτε, αν έγιναν δεκτά, ο κίνδυνος δίωξης ή πρόκλησης σοβαρής βλάβης κατά την επιστροφή ήταν πάρα πολύ μικρός (μόνο υποθετικός ή απλώς πιθανός, για παράδειγμα) ή δεν τεκμηριώθηκε. Στη δεύτερη περίπτωση εννοείται ότι αναγνωρίστηκε γενικός κίνδυνος, αλλά κρίθηκε ότι δεν ισοδυναμούσε με κίνδυνο δίωξης ή πρόκλησης σοβαρής βλάβης, ή ότι εκτιμήθηκε πως υπήρχε εναλλακτική δυνατότητα διαφυγής στο εσωτερικό της χώρας, διαθέσιμη προστασία από τις εθνικές αρχές ή κάποια άλλη τέτοια δυνατότητα.

Επισημαίνεται επίσης ότι μεταγενέστερη αίτηση δύναται να υποβληθεί σε περίπτωση που χορηγήθηκε στον αιτούντα επικουρική προστασία κατά την προηγούμενη διαδικασία. Η απόφαση χορήγησης επικουρικής προστασίας είναι εν μέρει αρνητική (εν μέρει απόρριψη) εφόσον η εξέταση για τη χορήγηση καθεστώτος πρόσφυγα κατέληξε σε απορριπτική απόφαση.

Ως εκ τούτου, η αρμόδια αρχή που διενεργεί την εξέταση της μεταγενέστερης αίτησης μπορεί να βασιστεί στην ουσία της προηγούμενης εξέτασης αν η νέα αίτηση αποτελεί επέκταση των γεγονότων που προβλήθηκαν στο πλαίσιο της προηγούμενης αίτησης.

Οι αιτούντες που υποβάλλουν μεταγενέστερη αίτηση ίσως έκαναν εντελώς ασυνεπείς και αντιφατικές δηλώσεις ή ίσως προέβαλαν σαφώς ψευδείς ή προδήλως απίθανους ισχυρισμούς στην προηγούμενη αίτησή τους, που έρχονταν σε αντίθεση με επαρκώς επιβεβαιωμένες ΠΧΚ. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι λόγοι για τους οποίους ισχυρίστηκαν ότι δικαιούνταν διεθνή προστασία κατά την έννοια της ΟΑ ήταν σαφώς μη πειστικοί. Αυτό έχει αρνητική επίπτωση στη γενικότερη αξιοπιστία τους κατά την εξέταση του παραδεκτού της μεταγενέστερης αίτησης. Η αποφαινόμενη αρχή θα έχει αυξημένες προσδοκίες όσον αφορά την υποχρέωση του αιτούντος να τεκμηριώσει τον νέο του ισχυρισμό, προκειμένου να επαληθευτεί αν τα νέα στοιχεία αυξάνουν τις πιθανότητες χορήγησης διεθνούς προστασίας. Για προηγούμενες αιτήσεις που κρίθηκαν προδήλως αβάσιμες, βλ. [τμήμα 3.2 «Μετά την απόρριψη προηγούμενης αίτησης ως προδήλως αβάσιμης»](#).

Σχετικό εργαλείο της EASO

Για ειδικές οδηγίες σχετικά με την αξιολόγηση της αξιοπιστίας, βλ. [Πρακτικό οδηγό της EASO: Αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων](#), Μάρτιος 2015.

3.2. Μετά την απόρριψη προηγούμενης αίτησης ως προδήλως αβάσιμης

Μεταγενέστερη αίτηση μπορεί να κατατεθεί αφού η αποφαινόμενη αρχή απορρίψει την προηγούμενη αίτηση ως προδήλως αβάσιμη σύμφωνα με το άρθρο 32 παράγραφος 2 της ΟΔΑ, εφόσον έκρινε ότι ίσχυε για την αβάσιμη αίτηση μία από τις περιστάσεις που απαριθμούνται στο άρθρο 31 παράγραφος 8 της ΟΔΑ. Η σχετική ειδική περίπτωση θα πρέπει να ορίζεται ως τέτοια στην εθνική νομοθεσία προκειμένου να εφαρμοστεί στη συγκεκριμένη υπόθεση.

Ανάλογα με τις περιστάσεις της υπό εξέταση υπόθεσης, το γεγονός ότι η προηγούμενη αίτηση απορρίφθηκε ως προδήλως αβάσιμη κατά την έννοια της ΟΔΑ ενδέχεται να καταδεικνύει, για παράδειγμα, ότι ο αιτών δεν προέβαλε κανένα ουσιαστικό ζήτημα που να σχετίζεται με την αξιολόγηση της ανάγκης του για διεθνή προστασία. Η ενδέχεται να καταδεικνύει ότι ο αιτών προέρχεται από ασφαλή χώρα καταγωγής, ότι έδωσε ανακριβείς πληροφορίες ή ότι υπέβαλε ψευδείς πληροφορίες / ψευδή έγγραφα σχετικά με την ταυτότητα ή/και την ιθαγένειά του. Θα μπορούσε επίσης να καταδεικνύει ότι ο αιτών προσπάθησε να παραπλανήσει τις αρχές με διάφορους τρόπους όσον αφορά το αν δύναται να χαρακτηριστεί ως δικαιούχος διεθνούς προστασίας.

Δεν σχετίζονται όλες οι περιστάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 31 παράγραφος 8 της ΟΔΑ άμεσα με τον φόβο δίωξης του αιτούντος ή τον πραγματικό κίνδυνο πρόκλησης σοβαρής ζημιάς που αντιμετωπίζει στη χώρα καταγωγής του. Για παράδειγμα, καλύπτονται επίσης περιπτώσεις στις οποίες δεν υποβάλλεται αίτηση το συντομότερο δυνατόν μετά την παράνομη είσοδο στην επικράτεια ή υποβάλλεται αίτηση απλώς και μόνο για να καθυστερήσει ή να παρεμποδιστεί η επιβολή προγενέστερης ή επικείμενης απόφασης απομάκρυνσης. Επομένως, μόνο οι περιστάσεις που συνδέονται άμεσα με την αξιολόγηση της ανάγκης για διεθνή προστασία οι οποίες εφαρμόστηκαν για την απόρριψη προηγούμενης αίτησης ως προδήλως αβάσιμης είναι σχετικές με την προκαταρκτική εξέταση της νέας αίτησης.

Ως εκ τούτου, η επίπτωση που έχει μια προηγούμενη αίτηση που απορρίφθηκε ως προδήλως αβάσιμη στη μεταγενέστερη αίτηση εξαρτάται αφενός από τις περιστάσεις που εφαρμόστηκαν στην προηγούμενη αίτηση και αφετέρου από τα νέα στοιχεία που προβάλλει ο αιτών. Παραδείγματα σχετικών νέων στοιχείων περιλαμβάνουν τα εξής: νέα στοιχεία που είναι ουσιώδη για τον χαρακτηρισμό του αιτούντος ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας· προσωπικές περιστάσεις που καθιστούν τη χώρα καταγωγής ανασφαλή για τον αιτούντα· λόγοι για την παροχή ανακριβών/ψευδών πληροφοριών στο πλαίσιο της προηγούμενης αίτησης· νέα αποδεικτικά στοιχεία που ενισχύουν την αξιοπιστία του αιτούντος και επανεξέταση της κατάστασης του αιτούντος σε σχέση με την εθνική ασφάλεια / δημόσια τάξη.

3.3. Επειτα από απόρριψη της προηγούμενης αίτησης ως απαράδεκτης

Όταν η προηγούμενη αίτηση έχει απορριφθεί ως απαράδεκτη, είτε διότι κάποιο άλλο κράτος μέλος έχει χορηγήσει διεθνή προστασία είτε διότι κάποια τρίτη χώρα θα μπορούσε να θεωρηθεί ως πρώτη χώρα ασύλου ή ασφαλής τρίτη χώρα, δεν θα έχει διενεργηθεί εξέταση σε σχέση με τη χώρα καταγωγής κατά την προηγούμενη διαδικασία. Στις περιπτώσεις αυτές, η προηγούμενη εξέταση δεν εστίασε στην κατάσταση που επικρατεί στη χώρα καταγωγής του αιτούντος.

3.3.1. Άλλο κράτος μέλος έχει χορηγήσει διεθνή προστασία

Εάν η προηγούμενη αίτηση απορρίφθηκε διότι κάποιο άλλο κράτος μέλος χορήγησε διεθνή προστασία [σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 2 στοιχείο α) της ΟΔΑ], η αξιολόγηση της νέας αίτησης θα εστιάζει στο αν ο αιτών υποβάλλει νέα στοιχεία που αυξάνουν σημαντικά τις πιθανότητες να μην σχετίζεται με τη νέα αίτηση το μη παραδεκτό της προηγούμενης αίτησης. Τα νέα στοιχεία πρέπει να σχετίζονται με την κατάσταση του αιτούντος στο κράτος μέλος που έχει ήδη χορηγήσει διεθνή προστασία. Για παράδειγμα, εκείνο το κράτος μέλος έχει ανακαλέσει, έχει τερματίσει ή έχει αρνηθεί να ανανεώσει τη διεθνή προστασία βάσει τελεσίδικης απόφασης, ή ο αιτών αντιμετωπίζει δύσκολες προσωπικές περιστάσεις λόγω της ιδιαίτερης ευαλωτότητάς του ή/και των ανεπαρκών συνθηκών διαβίωσης που προσφέρονται στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας, οι οποίες ισοδυναμούν με απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ⁽⁷⁸⁾. Εάν η νέα αίτηση κριθεί απαράδεκτη λόγω σημαντικών αλλαγών στην κατάσταση προστασίας του κράτους μέλους που χορήγησε για πρώτη φορά προστασία, οποιαδήποτε στοιχεία που αφορούν τη χώρα καταγωγής του αιτούντος θα χρειαστεί να εξεταστούν επί της ουσίας, εφόσον ο κίνδυνος δίωξης και πρόκλησης σοβαρής βλάβης στη χώρα καταγωγής δεν αξιολογήθηκε προηγουμένως από την αποφαινόμενη αρχή.

3.3.2. Έννοια της πρώτης χώρας ασύλου

Όταν έχει εφαρμοστεί η έννοια της «πρώτης χώρας ασύλου» κατά την προηγούμενη διαδικασία, η αξιολόγηση της νέας αίτησης εστιάζει στα στοιχεία που θα μπορούσαν να αυξήσουν σημαντικά τις πιθανότητες να μην θεωρηθεί η εν λόγω χώρα ως η πρώτη χώρα ασύλου για τον αιτούντα [άρθρο 33 παράγραφος 2 στοιχείο β) της ΟΔΑ]. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η έννοια της πρώτης χώρας ασύλου ίσως δεν ισχύει πια σε μια συγκεκριμένη υπόθεση. Για παράδειγμα: το καθεστώς πρόσφυγα ανακλήθηκε ή τερματίστηκε από την εν λόγω τρίτη χώρα· ο αιτών δεν θα είχε πια προστασία κατά της επαναπροώθησης αν επέστρεφε στην εν λόγω τρίτη χώρα· ο αιτών δεν έγινε εκ νέου δεκτός από την εν λόγω τρίτη χώρα και προσκόμισε αποδείξεις για αυτό· η προστασία που θα είχε ο αιτών δεν θα αρκούσε, μεταξύ άλλων, λόγω της ευαλωτότητάς του ή λόγω διακρίσεων κατά την εφαρμογή του νόμου.

Εάν δεν ισχύει πια η έννοια της ασφαλούς χώρας ασύλου, η αίτηση θα πρέπει να κριθεί παραδεκτή, εφόσον ποτέ δεν εξετάστηκε επί της ουσίας η αίτηση όσον αφορά τη χώρα καταγωγής.

3.3.3. Έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας

Εάν η προηγούμενη διαδικασία οδήγησε στο συμπέρασμα ότι μια συγκεκριμένη χώρα θα ήταν ασφαλής τρίτη χώρα για τον αιτούντα, τα νέα στοιχεία που παρουσιάστηκαν θα πρέπει να αυξάνουν σημαντικά τις πιθανότητες να μην θεωρηθεί η εν λόγω χώρα ασφαλής, δεδομένης της κατάστασης του αιτούντος ⁽⁷⁹⁾. Προκειμένου να τεκμηριώσει αυτόν τον ισχυρισμό, ο αιτών θα μπορούσε, για παράδειγμα, να δηλώσει ότι: η ζωή και η ελευθερία του απειλούνται λόγω της φυλής, της θρησκείας ή της ιθαγένειάς του, λόγω του ότι ανήκει σε συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα ή λόγω των πολιτικών του πεποιθήσεων· αντιμετωπίζει κίνδυνο βασανιστηρίων ή απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης αν επιστρέψει στην εν λόγω χώρα· θα αναγκαζόταν να επιστρέψει στη χώρα καταγωγής του χωρίς να εξεταστεί η υπόθεσή του· το δίκαιο της τρίτης χώρας έχει αλλάξει και δεν του επιτρέπει να ζητήσει καθεστώς πρόσφυγα· το καθεστώς προστασίας που χορηγείται από την εν λόγω τρίτη χώρα δεν είναι αποτελεσματικό.

⁽⁷⁸⁾ Βλ. επίσης, κατ' αναλογία, ΔΕΕ απόφαση της 19ης Μαρτίου 2019, *Abubacarr Jawo κατά Bundesrepublik Deutschland*, C-163/17, ECLI:EU:C:2019:218, σκέψεις 79 έως 99. Σύνοψη διαθέσιμη στη [βάση δεδομένων για τη νομολογία της ΕΑΣΟ](#).

⁽⁷⁹⁾ Άρθρο 33 παράγραφος 2 στοιχείο γ) της ΟΔΑ.

Εάν ο αιτών πείσει την αποφαινόμενη αρχή ότι η έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας δεν ισχύει πια στην περίπτωση του, η αίτηση θα πρέπει να κριθεί παραδεκτή.

3.4. Επειτα από ανάκληση αίτησης

- Τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να απορρίψουν την αίτηση ή να διακόψουν την εξέτασή της όταν ο αιτών ανακαλέσει ρητά (άρθρο 27 της ΟΔΑ) ή σιωπηρά (άρθρο 28 της ΟΔΑ) την αίτηση που έχει υποβάλει για διεθνή προστασία.

3.4.1. Ρητή ανάκληση

Μεταγενέστερη αίτηση που υποβλήθηκε κατόπιν διακοπής ή τελεσίδικης απόφασης έπειτα από τη ρητή ανάκληση της αίτησης

Εάν αυτό επιτρέπεται από το εθνικό δίκαιο, ο αιτών δύναται να ανακαλέσει ρητά την αίτησή του για διεθνή προστασία. Αυτό μπορεί να συμβεί, για παράδειγμα, όταν ο αιτών επιθυμεί να επιστρέψει στην χώρα καταγωγής ή έχει τη δυνατότητα να του χορηγηθεί άλλο δικαίωμα παραμονής που διασφαλίζει προστασία κατά της επαναπροώθησης. Αυτοί οι λόγοι θα πρέπει να καταγράφονται δεόντως στον φάκελο όταν ανακαλείται ρητά μια αίτηση, εφόσον ενδέχεται να ληφθούν υπόψη σε μεταγενέστερο στάδιο, για παράδειγμα κατά την αξιολόγηση μεταγενέστερης αίτησης.

Η ανάκληση της αίτησης διεθνούς προστασίας μπορεί να πραγματοποιηθεί σε διάφορα στάδια της διαδικασίας ασύλου, πριν ή μετά την προσωπική συνέντευξη, αλλά προτού ληφθεί απόφαση επί της ουσίας της αίτησης. Ως εκ τούτου, κατά τον χρόνο της ρητής ανάκλησης, ο αιτών ίσως έχει ήδη προβάλει τους λόγους για τους οποίους ζητεί διεθνή προστασία (κατά το στάδιο της κατάθεσης) ή ίσως έχει παρουσιάσει τους λόγους λεπτομερώς στην προσωπική συνέντευξη.

Σύμφωνα με την ΟΔΑ ⁽⁸⁰⁾, η αποφαινόμενη αρχή μπορεί να χειριστεί τη ρητή ανάκληση αίτησης με δύο τρόπους: είτε αποφασίζοντας να τερματίσει την εξέτασή της είτε απορρίπτοντάς την.

Μπορεί επίσης να διακόψει την εξέταση χωρίς να λάβει απόφαση, αλλά προσθέτοντας μια σημείωση στον φάκελο του αιτούντος. Σε περίπτωση διακοπής, η αποφαινόμενη αρχή δεν εξετάζει επί της ουσίας τα πραγματικά γεγονότα της αίτησης διεθνούς προστασίας.

Ανεξάρτητα με τον αν υπήρξε διακοπή της εξέτασης ή απόρριψη της αίτησης έπειτα από ρητή ανάκληση, τυχόν νέα αίτηση που κατατίθεται από το ίδιο πρόσωπο θεωρείται μεταγενέστερη αίτηση σύμφωνα με την ΟΔΑ ⁽⁸¹⁾. Το σκεπτικό που εφαρμόζεται συνυπολογίζει το γεγονός ότι ο αιτών αποφασίζει να ανακαλέσει την αίτηση ενώ είχε την ευκαιρία συνέχισης της διαδικασίας ασύλου και εξέτασης της ανάγκης του για διεθνή προστασία. Το γεγονός ότι κάθε νέα αίτηση θεωρείται μεταγενέστερη αίτηση, και ως εκ τούτου υποβάλλεται σε διαδικασία κρίσης του παραδεκτού, αποτρέπει τους αιτούντες από το να ανακαλούν επανειλημμένα και να υποβάλλουν εκ νέου την αίτησή τους. Ωστόσο, ο αιτών εξακολουθεί να έχει το δικαίωμα υποβολής νέας αίτησης που θα εξεταστεί ως μεταγενέστερη αίτηση στις περιπτώσεις που αναφέρθηκαν στο προηγούμενο κεφάλαιο.

⁽⁸⁰⁾ Άρθρο 27 της ΟΔΑ.

⁽⁸¹⁾ Άρθρο 2 στοιχείο ιζ) της ΟΔΑ. Αυτό διαφέρει προδήλως από την περίπτωση έπειτα από «σιωπηρή ανάκληση» (βλ. [τιμήμα 3.4.2](#)). Επειτα από σιωπηρή ανάκληση, μια νέα αίτηση μπορεί να θεωρηθεί μεταγενέστερη αίτηση μόνο αν η προηγούμενη αίτηση απορρίφθηκε κατόπιν επαρκούς εξέτασης της ουσίας του ισχυρισμού, και όχι σε περίπτωση απλής διακοπής της προηγούμενης αίτησης (με εξαίρεση την περίπτωση που προβλέπεται στο άρθρο 28 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο της ΟΔΑ).

Ο αιτών δύναται να υποβάλει νέα αίτηση διότι ανέκυψαν νέα στοιχεία αφότου ανακάλεσε την προηγούμενη αίτησή του. Για παράδειγμα, η κατάσταση στη χώρα καταγωγής επιδεινώθηκε σοβαρά λόγω πολιτικών ή νομοθετικών αλλαγών ή λόγω βίαιων συγκρούσεων, ή ίσως άλλαξαν οι προσωπικές περιστάσεις του αιτούντος (π.χ. εκτελέστηκαν νέες δραστηριότητες στο κράτος μέλος οι οποίες προσέκλυσαν την προσοχή των αρχών στη χώρα καταγωγής, το δικαίωμα παραμονής του αιτούντος στο κράτος μέλος έληξε και ως εκ τούτου αντιμετωπίζει τον κίνδυνο επιστροφής).

Στις περισσότερες περιπτώσεις, δεν διενεργείται εξέταση επί της ουσίας έπειτα από ρητή ανάκληση. Ωστόσο, για να κριθεί παραδεκτή μια μεταγενέστερη αίτηση, τα νέα στοιχεία που παρουσιάστηκαν ή ανέκυψαν πρέπει να «αυξάνουν» σημαντικά τις πιθανότητες χορήγησης διεθνούς προστασίας. Προκειμένου να αξιολογηθεί η αύξηση αυτή, είναι κατ' αρχάς αναγκαίο να προσδιοριστεί η πραγματική κατάσταση κατά τον χρόνο της απόσυρσης. Ωστόσο, αυτό δεν θα πρέπει να ισοδυναμεί με πλήρη εξέταση επί της ουσίας της προηγούμενης αίτησης.

Κατά τη διάρκεια της αρχικής επανεξέτασης των γεγονότων της προηγούμενης διαδικασίας, ο χειριστής της υπόθεσης θα πρέπει να προσδιορίσει τα πραγματικά γεγονότα και να αποφασίσει αν είναι αξιόπιστα ή όχι χωρίς να εξετάσει άλλες πληροφορίες πέραν εκείνων που είναι άμεσα διαθέσιμες. Κατόπιν, ο χειριστής της υπόθεσης αξιολογεί τον κίνδυνο δίωξης ή πρόκλησης σοβαρής ζημιάς σε περίπτωση επιστροφής με βάση τα πραγματικά γεγονότα που θα μπορούσαν να γίνουν αποδεκτά. Αυτή η αξιολόγηση χρησιμεύει ως σημείο αναφοράς για την προκαταρκτική εξέταση προκειμένου να καθοριστεί αν τα νέα στοιχεία που παρουσιάστηκαν ή ανέκυψαν αυξάνουν σημαντικά τις πιθανότητες χορήγησης διεθνούς προστασίας.

Σε περίπτωση που δεν ελήφθη απόφαση επί της ουσίας κατά την προηγούμενη διαδικασία, η προκαταρκτική εξέταση της μεταγενέστερης αίτησης επηρεάζεται ουσιωδώς από τις πληροφορίες που είναι διαθέσιμες στον φάκελο όσον αφορά την προηγούμενη αίτηση διεθνούς προστασίας. Σε ορισμένες περιπτώσεις ίσως υπάρχουν ελάχιστες ή καθόλου πληροφορίες στον φάκελο, ενώ σε άλλες περιπτώσεις ίσως έχει διεξαχθεί ήδη προσωπική συνέντευξη, αλλά η εξέταση διακόπηκε.

Για παράδειγμα, κατά τη διάρκεια της προσωπικής συνέντευξης στο πλαίσιο της προηγούμενης διαδικασίας, ο αιτών δήλωσε ότι ήταν απλό μέλος ενός κόμματος της αντιπολίτευσης και αντιμετώπιζε κίνδυνο δίωξης από τις αρχές στη χώρα καταγωγής λόγω των πολιτικών του απόψεων. Ανέφερε επίσης ότι είχε εκφράσει τις πολιτικές του απόψεις σε συναντήσεις στο τοπικό γραφείο του κόμματος, καθώς και σε αναρτήσεις του στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Προσκόμισε έγκυρη κάρτα που αποδείκνυε ότι ήταν μέλος του κόμματος, καθώς και ΠΧΚ σχετικά με τη μεταχείριση των ηγετικών στελεχών του κόμματος αυτού.

Μετά την προσωπική συνέντευξη, **ο αιτών ανακάλεσε ρητά την αίτηση** διότι παντρεύτηκε ένα άτομο που ήταν πολίτης της χώρας ασύλου και του χορηγήθηκε άδεια διαμονής ως μέλους της οικογένειας. Η αποφαινόμενη αρχή αποφάσισε να διακόψει την εξέταση της αίτησης.

Έπειτα από κάποιο χρονικό διάστημα, ο αιτών υποβάλλει νέα αίτηση διεθνούς προστασίας στην οποία δηλώνει ότι πήρε διαζύγιο, ότι η άδεια διαμονής του έπαψε να ισχύει και ότι στη συνέχεια του κοινοποιήθηκε απόφαση επιστροφής στη χώρα καταγωγής του. Ισχυρίζεται ότι δεν μπορεί να επιστρέψει διότι τα μέλη του πολιτικού κόμματος στο οποίο ανήκει συλλαμβάνονται συστηματικά και υποβάλλονται σε βασανιστήρια έπειτα από τις βίαιες συγκρούσεις με τις αρχές και το κυβερνών κόμμα που έλαβαν χώρα λίγο μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων των τελευταίων εκλογών, αλλά μετά την ανάκληση της αίτησής του. Προσκομίζει επίσης αντίγραφο εντάλματος σύλληψης που έχει εκδοθεί στο όνομά του για προπαγάνδα και παρακίνηση σε δημόσια βία.

Στην περίπτωση αυτή, ο χειριστής της υπόθεσης προσδιορίζει πρώτα τα πραγματικά γεγονότα της προηγούμενης αίτησης και αξιολογεί αν είναι αξιόπιστα με βάση τις πληροφορίες που είναι άμεσα διαθέσιμες στον φάκελο [π.χ. τις δηλώσεις του αιτούντος, την κάρτα μέλους, τις αναρτήσεις στα μέσα

κοινωνικής δικτύωσης (αν υπάρχουν), τις ΠΧΚ κατά τον χρόνο ανάκλησης της αίτησης]. Ίσως γίνει δεκτό ότι ο αιτών ήταν απλό μέλος του αντιπολιτευόμενου πολιτικού κόμματος και εξέφραζε τις πολιτικές του απόψεις δημοσίως, αλλά αυτό δεν θα μπορούσε να έχει προσελκύσει την προσοχή των αρχών στη χώρα καταγωγής. Επομένως, δεν υπήρχαν συγκεκριμένα στοιχεία στον φάκελο κατά τον χρόνο της ανάκλησης τα οποία να αφήνουν να εννοηθεί ότι ο αιτών αντιμετώπιζε, ή ίσως αντιμετώπιζε, κίνδυνο δίωξης ή έκθεσης σε σοβαρή βλάβη σε περίπτωση επιστροφής.

Κατόπιν, ο χειριστής της υπόθεσης αξιολογεί αν τα στοιχεία που παρουσίασε ο αιτών στο πλαίσιο της μεταγενέστερης αίτησης είναι νέα, καθώς επίσης αν αυξάνουν σημαντικά τις πιθανότητες χορήγησης διεθνούς προστασίας. Κατά την εξέταση της τελευταίας απαίτησης, το πρώτο βήμα είναι η αξιολόγηση του κινδύνου κατά τον χρόνο της ρητής ανάκλησης με βάση τα πραγματικά γεγονότα της προηγούμενης διαδικασίας τα οποία κρίθηκαν αξιόπιστα και έγιναν αποδεκτά μετά την πρώτη επανεξέταση. Ο χειριστής της υπόθεσης ίσως κρίνει ότι υπήρξε αλλαγή στη μεταχείριση των απλών μελών του πολιτικού κόμματος μετά τις πρόσφατες βίαιες συγκρούσεις στη χώρα καταγωγής και ότι αυτό αποτελεί νέο στοιχείο. Επίσης, ο χειριστής της υπόθεσης ίσως αποφασίσει ότι η αλλαγή είναι ουσιώδης και αυξάνει σημαντικά τις πιθανότητες χορήγησης διεθνούς προστασίας (για λεπτομέρειες ως προς αυτό, βλ. [τμήμα 2.3 «Τι σημαίνει ο όρος “αυξάνουν σημαντικά τις πιθανότητες”»](#)).

Όταν η προηγούμενη διαδικασία περιέχει ελάχιστες ή και καθόλου πληροφορίες σχετικά με τον δυνητικό κίνδυνο δίωξης ή πρόκλησης σοβαρής βλάβης, στις περισσότερες περιπτώσεις η προκαταρκτική εξέταση οδηγεί σε απόφαση που κρίνει την αίτηση παραδεκτή, εκτός αν ο αιτών παρουσιάσει αποκλειστικά και μόνο στοιχεία που είναι σαφώς αναξιόπιστα ή άσχετα με τη διεθνή προστασία.

Ωστόσο, αν η πρώτη επανεξέταση των στοιχείων της προηγούμενης αίτησης καταδεικνύει ότι ο αιτών πιθανώς είχε ανάγκη διεθνούς προστασίας, η έννοια «αυξάνει σημαντικά τις πιθανότητες» να έχει ανάγκη διεθνούς προστασίας πληρούται εξ ορισμού. Δεδομένου ότι οι πιθανότητες ίσως έγιναν ήδη αποδεκτές στο πλαίσιο της προηγούμενης αίτησης, θα ήταν άσκοπο να απαιτηθούν τυχόν περαιτέρω, αυξημένες πιθανότητες – πέραν εκείνων που έχουν ήδη γίνει αποδεκτές – ακόμη και όταν δεν υπάρχουν επίσημα νέα στοιχεία. Επομένως, η μεταγενέστερη αίτηση θα πρέπει να εξεταστεί επί της ουσίας.

Ο λόγος για τον οποίον ο αιτών ανακάλεσε την προηγούμενη αίτηση δύναται να επηρεάσει την αξιολόγηση του αν η νέα αίτηση θα πρέπει να κριθεί παραδεκτή ή όχι σε σχέση με τα νέα στοιχεία που παρουσιάστηκαν. Ο λόγος ανάκλησης της αίτησης ίσως παρέχει πληροφορίες για την ανάγκη διεθνούς προστασίας κατά τον χρόνο της ανάκλησης καθώς και για την τρέχουσα ανάγκη προστασίας, αν η νέα αίτηση αποτελεί επέκταση γεγονότων τα οποία επικαλέστηκε ήδη ο αιτών.

Τέλος, το στάδιο της διαδικασίας στο οποίο διακόπηκε η εξέταση ίσως έχει επίπτωση στα διαδικαστικά βήματα που θα πραγματοποιηθούν κατά τη διάρκεια της προκαταρκτικής εξέτασης. Για παράδειγμα, αν ο αιτών δεν έδωσε συνέντευξη πριν από τη διακοπή της διαδικασίας, θα μπορούσε να του δοθεί η ευκαιρία να δώσει συνέντευξη σχετικά με το παραδεκτό κατά τη διάρκεια της προκαταρκτικής εξέτασης, εφόσον αυτό προβλέπεται ή επιτρέπεται από το εθνικό δίκαιο και θεωρείται απαραίτητο προκειμένου να εξεταστεί επαρκώς το παραδεκτό της νέας αίτησης. Αυτή η συνέντευξη σχετικά με το παραδεκτό δεν θα πρέπει να έχει τη μορφή πλήρους εξέτασης, αλλά μπορεί να βοηθήσει τον χειριστή της υπόθεσης να προσδιορίσει αν ο αιτών παρουσιάζει απλώς στοιχεία που είναι σαφώς αναξιόπιστα ή άσχετα με τη διεθνή προστασία.

3.4.2. Σιωπηρή ανάκληση

Μεταγενέστερη αίτηση που υποβλήθηκε κατόπιν διακοπής ή τελεσίδικης απόφασης έπειτα από τη σιωπηρή ανάκληση της αίτησης

Η ΟΔΑ ⁽⁸²⁾ προβλέπει δύο επιλογές στις περιπτώσεις όπου μπορεί να θεωρηθεί εύλογα ότι ο αιτών ανακάλεσε σιωπηρά ή εγκατέλειψε την αίτησή του. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η αποφαινόμενη αρχή μπορεί είτε να απορρίψει την αίτηση βάσει ανεπαρκούς εξέτασης επί της ουσίας της (όπου είναι δυνατόν) είτε να αποφασίσει να διακόψει τη διαδικασία.

Σε περίπτωση διακοπής, τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν για την προηγούμενη αίτηση δεν εξετάστηκαν από την αποφαινόμενη αρχή. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίον, σε αυτή την περίπτωση, οι αιτούντες δικαιούνται να ζητήσουν επανεξέταση της υπόθεσής τους ή να υποβάλουν νέα αίτηση η οποία δεν θα υποβληθεί στη διαδικασία κρίσης του παραδεκτού για μεταγενέστερες αιτήσεις. Ωστόσο, το κράτη μέλη δύνανται να προβλέψουν στο εθνικό τους δίκαιο ότι τυχόν νέα αίτηση που υποβάλλεται έπειτα από ένα ορισμένο χρονικό διάστημα (τουλάχιστον 9 μήνες) από την απόφαση διακοπής που προέκυψε από τη σιωπηρή ανάκληση θα πρέπει να υπόκειται στη διαδικασία κρίσης του παραδεκτού που προβλέπεται στο άρθρο 40 της ΟΔΑ ⁽⁸³⁾.

Εάν η νέα αίτηση υποβληθεί σε διαδικασία εξέτασης του παραδεκτού, η αποφαινόμενη αρχή θα πρέπει να ενεργήσει όπως περιγράφεται στο [κεφάλαιο 2 «Προκαταρκτική εξέταση»](#). Αξίζει να σημειωθεί ότι η μη συμμόρφωση του αιτούντος με τις διαδικαστικές υποχρεώσεις κατά τη διάρκεια προηγούμενης εξέτασης δεν καταδεικνύει απαραίτητως ότι ο αιτών δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να του χορηγηθεί καθεστώς πρόσφυγα ή επικουρικής προστασίας. Η μη συμμόρφωση ίσως οφείλεται, για παράδειγμα, στο ότι σαφώς η αρμόδια αρχές δεν ενημέρωσαν τον αιτούντα για τα καθήκοντά του ή θα μπορούσε να έχει προκληθεί από ορισμένα γεγονότα που συνέβησαν στη ζωή του αιτούντος (π.χ. σοβαρά προβλήματα υγείας). Επιπλέον, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι ένα άτομο που έχει ανάγκη προστασίας ίσως εγκαταλείψει την αίτησή του για διάφορους λόγους που είναι άσχετοι με την ουσία της αίτησης αυτής. Σε κάθε περίπτωση, η προκαταρκτική εξέταση εστιάζει στα νέα στοιχεία που ανέκυψαν ή ήρθαν στο φως μετά την προηγούμενη απόφαση – κατά συνέπεια, και μετά τη σιωπηρή ανάκληση – και όχι στους λόγους της σιωπηρής ανάκλησης αυτής καθαυτής.

3.5. Όταν ένας εξαρτώμενος ενήλικος ή ένα άγαμο παιδί καταθέτει νέα αίτηση αφού έχει ήδη υποβληθεί αίτηση για λογαριασμό του

Ενας εξαρτώμενος ενήλικος δύναται να καταθέσει αίτηση μετά την υποβολή αίτησης για λογαριασμό του με τη συναίνεσή του εφόσον αυτό προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία ⁽⁸⁴⁾. Ομοίως, ένα άγαμο παιδί δύναται να καταθέσει αίτηση μετά την υποβολή προηγούμενης αίτησης για λογαριασμό του στις περιπτώσεις όπου η κατάθεση αίτησης του γονέα συνιστά αυτόματα αίτηση για όλα τα άγαμα παιδιά του ⁽⁸⁵⁾, εφόσον αυτό προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία του κράτους μέλους.

⁽⁸²⁾ Άρθρο 28 της ΟΔΑ.

⁽⁸³⁾ Άρθρο 28 παράγραφος 2 της ΟΔΑ.

⁽⁸⁴⁾ Άρθρο 7 παράγραφος 2 της ΟΔΑ.

⁽⁸⁵⁾ Άρθρο 7 παράγραφος 5 στοιχείο γ) της ΟΔΑ.

Εδώ **δεν πρόκειται για μεταγενέστερη αίτηση**, αλλά ακολουθείται **παρόμοια διαδικασία**, συγκεκριμένα η προκαταρκτική εξέταση. Επομένως, οι κανόνες είναι οι ίδιοι με εκείνους που ισχύουν για μεταγενέστερη αίτηση, με εξαίρεση τα εξής δύο στοιχεία: (1) η προκαταρκτική εξέταση ⁽⁸⁶⁾ περιλαμβάνει την εξέταση του αν τα γεγονότα σχετίζονται με την κατάσταση του εξαρτώμενου προσώπου ή του άγαμου παιδιού η οποία δικαιολογεί την υποβολή χωριστής αίτησης· (2) στους εθνικούς κανόνες δεν είναι δυνατόν να προβλέπεται παράλειψη της προσωπικής συνέντευξης ⁽⁸⁷⁾.

Το σχετικό χρονικό σημείο για την εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 40 όσον αφορά τη μεταγενέστερη αίτηση (προκαταρκτική εξέταση, απαράδεκτο κ.λπ.) είναι μετά τη συναίνεση εξαρτώμενου ενηλίκου για προηγούμενη αίτηση η οποία υποβλήθηκε για λογαριασμό του ή μετά την υποβολή αίτησης για λογαριασμό άγαμου παιδιού όπως ορίζεται στην εθνική νομοθεσία, και όχι μετά την τελεσίδικη απόφαση που ελήφθη για την εν λόγω προηγούμενη αίτηση η οποία κατατέθηκε για λογαριασμό του (όπως ισχύει για τις μεταγενέστερες αιτήσεις). Επομένως, το άρθρο 40 παράγραφος 6 της ΟΔΑ καλύπτει τόσο (α) την περίπτωση στην οποία ένας εξαρτώμενος ενήλικος ή ένα άγαμο παιδί υποβάλλει την αίτηση μετά τη λήψη τελεσίδικης απόφασης για την προηγούμενη αίτηση η οποία υποβλήθηκε για λογαριασμό του, όσο και (β) την περίπτωση στην οποία ο εξαρτώμενος ενήλικος ή το άγαμο παιδί υποβάλλει νέα αίτηση κατά τη διάρκεια της εξέτασης της προηγούμενης αίτησης η οποία υποβλήθηκε για λογαριασμό του (αλλά πριν από τη λήψη τελεσίδικης απόφασης).

Στις περιπτώσεις αυτές, είναι επίσης σημαντικό να αξιολογηθεί η ατομική κατάσταση του παιδιού και να εφαρμοστεί η αρχή που αφορά το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού.

3.5.1. Γεγονότα που δικαιολογούν την υποβολή χωριστής αίτησης

Τα κράτη μέλη δύνανται να θεωρήσουν απαράδεκτη μια αίτηση διεθνούς προστασίας αν ένα εξαρτώμενο πρόσωπο υποβάλει αίτηση αφού έχει συναινέσει να αποτελέσει η περίπτωση του τμήμα αίτησης η οποία υποβάλλεται για λογαριασμό του, ή αν ένα άγαμο παιδί υποβάλει αίτηση μετά την υποβολή αίτησης για λογαριασμό του στις περιπτώσεις όπου η αίτηση του γονέα αποτελεί αυτόματα αίτηση για όλα τα άγαμα παιδιά του. Αυτό δεν ισχύει αν υπάρχουν γεγονότα που σχετίζονται με την κατάσταση του εξαρτώμενου προσώπου ή του άγαμου παιδιού τα οποία δικαιολογούν την υποβολή χωριστής αίτησης.

Στο άρθρο 40 παράγραφος 6 της ΟΔΑ, το πεδίο εφαρμογής της προκαταρκτικής εξέτασης για τις περιπτώσεις αυτές επανακαθορίζεται ρητά σε σύγκριση με την προκαταρκτική εξέταση μεταγενέστερων αιτήσεων (άρθρο 40 παράγραφος 2 της ΟΔΑ). Το γεγονός που δικαιολογούν την υποβολή χωριστής αίτησης πρέπει να είναι «νέα στοιχεία» κατά την έννοια της δεύτερης παραπομπής. Ίσως ήταν ήδη διαθέσιμα κατά τη διάρκεια της πρώτης αίτησης, αλλά δεν προβλήθηκαν τότε από τον «κύριο» αιτούντα ως λόγος υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας. Η ίσως υπάρχουν εύλογοι λόγοι για τους οποίους ο εξαρτώμενος ενήλικος ή το άγαμο παιδί δεν παρουσίασε τα εν λόγω στοιχεία νωρίτερα, για παράδειγμα, αν η απειλή προερχόταν από τον «κύριο» αιτούντα (π.χ. ακρωτηριασμός γυναικείων γεννητικών οργάνων).

Το καθοριστικό ερώτημα είναι αν τα γεγονότα που σχετίζονται με τον εξαρτώμενο ενήλικο ή το άγαμο παιδί δικαιολογούν τη διενέργεια αυτοτελούς εξέτασης. Αυτό ίσως δεν ισχύει, για παράδειγμα, όταν τα προβλήματα που προβάλλει ο εξαρτώμενος ενήλικος ή το άγαμο παιδί αποτελούν περαιτέρω συνέπεια προβλημάτων που έχει ήδη παρουσιάσει ο «κύριος» αιτών και τα οποία δεν κρίθηκαν αξιόπιστα κατά την εξέταση της προηγούμενης αίτησης. Κατά κανόνα δεν δικαιολογείται αυτοτελής εξέταση αν τα προβλήματα που συνδέονται με τη συγκεκριμένη κατάσταση του παιδιού είχαν ήδη προβληθεί και αξιολογηθεί κατά την

⁽⁸⁶⁾ Αναφέρεται στο άρθρο 40 παράγραφος 2 της ΟΔΑ.

⁽⁸⁷⁾ Άρθρο 42 παράγραφος 2 στοιχείο β) της ΟΔΑ.

εξέταση της αίτησης του «κύριου» αιτούντος και είχαν κριθεί αβάσιμα (μολονότι ίσως δεν αμφισβητήθηκαν ως τέτοια). Ωστόσο, ίσως υπάρχουν καταστάσεις που επηρεάζουν με διαφορετικό τρόπο έναν εξαρτώμενο ενήλικο ή ένα άγαμο παιδί λόγω της ευαλωτότητάς του, ή προβλήματα που αφορούν μόνο το(ν) εν λόγω ενήλικο ή παιδί χωρίς αυτό(ς) να έχει συνειδητοποιήσει ότι θα μπορούσαν να αποτελέσουν λόγο για την υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας (π.χ. κατάσταση ενδοοικογενειακής βίας). Επίσης, ίσως ο εξαρτώμενος ενήλικος ή το άγαμο παιδί προβάλει στοιχεία που είναι προσωπικά αλλά άσχετα με τη διεθνή προστασία και, ως εκ τούτου, δεν δικαιολογούν την υποβολή χωριστής αίτησης. Για παράδειγμα, το παιδί ίσως αναφέρει το γεγονός ότι δεν θέλει να αποχωριστεί τους φίλους που έχει αποκτήσει στη χώρα υποδοχής ή ότι δεν μιλάει καλά τη γλώσσα της χώρας καταγωγής του.

3.5.2. Καταστάσεις στις οποίες το παιδί ενηλικιώνεται

Όταν το παιδί ενηλικιώνεται (γίνεται 18 ετών), έχει το δικαίωμα να υποβάλει το ίδιο αίτηση διεθνούς προστασίας. Σύμφωνα με την ΟΔΑ ⁽⁸⁸⁾, τα κράτη μέλη πρέπει να μεριμνούν ώστε ο καθένας που διαθέτει νομική ικανότητα να έχει το δικαίωμα να υποβάλει αίτηση αυτοπροσώπως.

Η νέα αίτηση, που υποβάλλεται μετά τη λήψη τελεσίδικης απόφασης επί προηγούμενης αίτησης η οποία κατατέθηκε για λογαριασμό του παιδιού, θα μπορούσε να θεωρηθεί απαράδεκτη δυνάμει του άρθρου 33 παράγραφος 2 στοιχείο δ) της ΟΔΑ.

3.6. Επειτα από απόφαση αποκλεισμού

Ο χαρακτήρας μεταγενέστερης αίτησης που υποβάλλεται έπειτα από απόφαση αποκλεισμού ⁽⁸⁹⁾ πρέπει να είναι τέτοιος ώστε να δύναται να μεταβάλει την αξιολόγηση που οδήγησε στον αποκλεισμό. Κατά την αξιολόγηση που οδήγησε στον αποκλεισμό, το βάρος της απόδειξης για την ύπαρξη σοβαρών λόγων αποκλεισμού του αιτούντος βαρύνει τις αρχές ασύλου. Ως εκ τούτου, τα νέα στοιχεία πρέπει να καταδεικνύουν ότι οι λόγοι στους οποίους βασίστηκε το σκεπτικό της αποφαινόμενης αρχής ήταν λανθασμένοι ή δεν ισχύουν πια στην περίπτωση του αιτούντος. Στην απόφαση αποκλεισμού δεν αρκεί να αμφισβητηθεί το σκεπτικό. Πρέπει να υπάρχουν νέα στοιχεία που να δείχνουν ότι το σκεπτικό δεν είναι, ή δεν είναι πλέον, έγκυρο. Αυτό μπορεί να ισχύει, για παράδειγμα, όταν ο αιτών δύναται να αποδείξει ότι η αρχή ασύλου υπέπεσε σε σύγχυση ταυτοτήτων ή σε περίπτωση που ο αιτών αποκλείστηκε με βάση πληροφορίες που συνδέονται με τη συμμετοχή του σε σοβαρό έγκλημα για το οποίο αθώθηκε.

Τυχόν στοιχεία που τεκμηριώνουν (περαιτέρω) τον φόβο δίωξης ή πρόκλησης σοβαρής ζημίας δεν επηρεάζουν την αρχική απόφαση αποκλεισμού.

Για περαιτέρω λεπτομέρειες όσον αφορά τον τρόπο αξιολόγησης του αν τα νέα στοιχεία που παρουσίασε ο αιτών ή τα οποία ανέκυψαν αυξάνουν σημαντικά τις πιθανότητες χαρακτηρισμού του αιτούντος ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας, βλ. [τμήμα 2.3 «Τι σημαίνει ο όρος “αυξάνουν σημαντικά τις πιθανότητες”»](#).

⁽⁸⁸⁾ Άρθρο 7 παράγραφος 1 της ΟΔΑ.

⁽⁸⁹⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 12 ή το άρθρο 17 της ΟΑ.

3.7. Επειτα από παύση, ανάκληση, τερματισμό ή άρνηση ανανέωσης του καθεστώτος διεθνούς προστασίας

Το παρόν τμήμα ασχολείται με την περίπτωση στην οποία ο αιτών υποβάλλει νέα αίτηση έπειτα από λήψη απόφασης για την παύση, την ανάκληση, τον τερματισμό ή την άρνηση ανανέωσης της διεθνούς προστασίας του. Μπορεί να γίνει διάκριση ανάλογα με τους λόγους για τους οποίους ελήφθη αυτή η απόφαση.

3.7.1. Παύση

Εάν η αίτηση υποβάλλεται από αιτούντα για τον οποίον έχει ληφθεί απόφαση παύσης της διεθνούς προστασίας⁽⁹⁰⁾, η απόφαση παύσης αποτελεί το σημείο έναρξης για την αξιολόγηση του παραδεκτού της μεταγενέστερης αίτησης. Στην απόφαση αυτή, η διεθνής προστασία αμφισβητήθηκε για έναν από τους εξής δύο λόγους.

- **Η συμπεριφορά του ίδιου του αιτούντος.** Ο αιτών εξασφάλισε εκ νέου οικειοθελώς την προστασία της χώρας της ιθαγένειας· απώλεσε την ιθαγένειά του ή την επανέκτησε οικειοθελώς· απέκτησε νέα ιθαγένεια και απολαύει της προστασίας της χώρας που του χορήγησε τη νέα ιθαγένεια· έχει εγκατασταθεί εκ νέου οικειοθελώς στη χώρα που είχε εγκαταλείψει ή εκτός της οποίας είχε παραμείνει εξαιτίας του φόβου ότι θα υποστεί δίωξη.
- **Μεταβολή των περιστάσεων.** Οι περιστάσεις που οδήγησαν στην αναγνώρισή του αιτούντος ως πρόσφυγα δεν υφίστανται πια· ο αιτών δεν μπορεί πλέον να εξακολουθεί να αρνείται την προστασία που του παρέχει η χώρα της ιθαγένειας· αν είναι ανιθαγενής, ο αιτών δύναται να επιστρέψει στη χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής του διότι έχουν εκλείψει οι συνθήκες που οδήγησαν στην αναγνώρισή του ως πρόσφυγα· οι περιστάσεις οι οποίες οδήγησαν στην αναγνώριση του καθεστώτος επικουρικής προστασίας έχουν εκλείψει ή έχουν μεταβληθεί σε τέτοιο βαθμό ώστε να μην απαιτείται πλέον προστασία.

Ως εκ τούτου, η εξέταση του παραδεκτού θα εστιάζει στη δυνατότητα των νέων στοιχείων να αυξήσουν σημαντικά τις πιθανότητες να μην ισχύει, ή να μην ισχύει πλέον, η απόφαση παύσης ή να υπάρχουν νέοι λόγοι για τους οποίους ο αιτών μπορεί να χαρακτηριστεί ως δικαιούχος διεθνούς προστασίας. Συνεπώς, τα νέα αυτά στοιχεία θα μπορούσαν να συνδέονται με τα πραγματικά στοιχεία που οδήγησαν στην παύση της διεθνούς προστασίας η οποία χορηγήθηκε αρχικά (ο αιτών ίσως επιθυμεί να τεκμηριώσει ότι οι λόγοι για τους οποίους κρίθηκε ότι δεν πληρούσε πια τις προϋποθέσεις χορήγησης διεθνούς προστασίας δύναται να αμφισβητηθούν ενόψει των νέων στοιχείων που υποβάλλει προκειμένου να υποστηρίξει τη μεταγενέστερη αίτησή του), ή τα νέα αυτά στοιχεία θα μπορούσαν να συνδεθούν με άλλα γεγονότα πέραν εκείνων που οδήγησαν στην αρχική χορήγηση διεθνούς προστασίας.

Για περαιτέρω λεπτομέρειες όσον αφορά τον τρόπο αξιολόγησης του αν τα νέα στοιχεία που παρουσίασε ο αιτών ή τα οποία ανέκυψαν αυξάνουν σημαντικά τις πιθανότητες χαρακτηρισμού του αιτούντος ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας, βλ. [τμήμα 2.3 «Τι σημαίνει ο όρος “αυξάνουν σημαντικά τις πιθανότητες”»](#).

⁽⁹⁰⁾ Άρθρο 11 ή άρθρο 16 της ΟΑ.

3.7.2. Ανάκληση, τερματισμός ή άρνηση ανανέωσης

Διαστρέβλωση ή παράλειψη γεγονότων

Εάν έχει ληφθεί απόφαση ανάκλησης⁽⁹¹⁾ της διεθνούς προστασίας⁽⁹²⁾ λόγω διαστρέβλωσης ή παράλειψης γεγονότων, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης πλαστών εγγράφων στην προηγούμενη διαδικασία, ο αιτών θεωρείται ότι δεν υπήρξε ποτέ πρόσφυγας ή δικαιούχος επικουρικής προστασίας εφόσον του χορηγήθηκε διεθνής προστασία χωρίς να τη δικαιούται.

Σε αυτή την περίπτωση, η εξέταση του παραδεκτού της νέας αίτησης θα εστιάσει στη δυνατότητα των νέων στοιχείων να αυξήσουν σημαντικά τις πιθανότητες ανασκόπησης της απόφασης ανάκλησης ή να αποδείξουν ότι υπάρχουν νέοι λόγοι για τους οποίους ο αιτών μπορεί να χαρακτηριστεί ως δικαιούχος διεθνούς προστασίας. Τα νέα στοιχεία θα μπορούσαν να σχετίζονται με τα πραγματικά στοιχεία που οδήγησαν στην ανάκληση της διεθνούς προστασίας που χορηγήθηκε αρχικά. Για παράδειγμα, ο αιτών ίσως επιθυμεί να τεκμηριώσει ότι οι λόγοι της ανάκλησης ήταν λανθασμένοι και υποβάλλει νέα στοιχεία για να υποστηρίξει την άποψή του. Η ο αιτών ίσως σκοπεύει να αποδείξει ότι στοιχεία που προηγουμένως κρίθηκαν αναληθή δεν ήταν όντως αναληθή, και παρουσιάζει άλλα αποδεικτικά στοιχεία για τον σκοπό αυτόν.

Τα νέα στοιχεία θα μπορούσαν επίσης να συνδέονται με άλλα γεγονότα διαφορετικά από εκείνα που οδήγησαν στην αρχική χορήγηση διεθνούς προστασίας.

Για περαιτέρω λεπτομέρειες όσον αφορά τον τρόπο αξιολόγησης του αν τα νέα στοιχεία που παρουσίασε ο αιτών ή τα οποία ανέκυψαν αυξάνουν σημαντικά τις πιθανότητες χαρακτηρισμού του αιτούντος ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας, βλ. [τμήμα 2.3 «Τι σημαίνει ο όρος “αυξάνουν σημαντικά τις πιθανότητες”;»](#).

Αιτία αποκλεισμού

Εάν κατατεθεί νέα αίτηση από αιτούντα για τον οποίον έχει ληφθεί απόφαση ανάκλησης της διεθνούς προστασίας διότι θα έπρεπε να έχει, ή έχει, αποκλειστεί, η εξέταση του παραδεκτού θα εστιάσει στη δυνατότητα των νέων στοιχείων να αυξήσουν σημαντικά τις πιθανότητες ανασκόπησης της απόφασης αποκλεισμού. Δεδομένου ότι ο αιτών έχει ήδη αποκλειστεί από τη διεθνή προστασία, τα νέα στοιχεία θα πρέπει να αφορούν τους λόγους του αποκλεισμού και να παρέχουν τη βάση για την επανεξέταση της απόφασης αυτής.

Στην περίπτωση αυτή, ο αιτών θεωρείται ότι δεν είναι πρόσφυγας ή δικαιούχος επικουρικής προστασίας διότι του έχει χορηγηθεί διεθνής προστασία, την οποία όμως δεν δικαιούνταν (ή δεν δικαιούται πλέον). Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. [τμήμα 3.6 «Επειτα από απόφαση αποκλεισμού»](#).

Ανάκληση του καθεστώτος πρόσφυγα – κίνδυνος για την ασφάλεια ή οριστική καταδίκη για τη διάπραξη ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος

Όταν κατατίθεται αίτηση από αιτούντα για τον οποίον έχει ληφθεί απόφαση ανάκλησης του καθεστώτος πρόσφυγα διότι υπάρχουν επαρκείς λόγοι για να θεωρηθεί ότι το πρόσωπο αυτό συνιστά κίνδυνο για την ασφάλεια του κράτους μέλους στο οποίο ευρίσκεται ή διότι, δεδομένου ότι έχει καταδικασθεί τελεσίδικα για τη διάπραξη ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος, συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία του κράτους μέλους αυτού, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι ο εν λόγω αιτών εξακολουθεί να είναι πρόσφυγας για τους σκοπούς,

⁽⁹¹⁾ Οποτεδήποτε χρησιμοποιείται η φράση «απόφαση ανάκλησης» στο παρόν τμήμα, αναφέρεται επίσης σε αποφάσεις τερματισμού ή άρνησης ανανέωσης του καθεστώτος διεθνούς προστασίας.

⁽⁹²⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 3 στοιχείο β) ή το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο β) της ΟΑ.

μεταξύ άλλων, του άρθρου 1Α της Σύμβασης για το Καθεστώς των Προσφύγων, παρά την ανάκληση ή τον τερματισμό του καθεστώτος του [για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. σκέψεις 99 και 110 της απόφασης του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-391/16, C-77/17 και C-78/17 ⁽⁹³⁾].

Ως εκ τούτου, κατ' αρχήν, η διαδικασία κρίσης του παραδεκτού έχει σκοπό να αξιολογήσει αν τα νέα στοιχεία αυξάνουν τις πιθανότητες να μην θεωρείται, ή να μην θεωρείται πλέον, ότι ο αιτών συνιστά κίνδυνο για την ασφάλεια ή την κοινότητα του κράτους μέλους, καθώς επίσης αν, ως εκ τούτου, είναι δυνατόν να χορηγηθεί στον αιτούντα καθεστώς πρόσφυγα. Πιο συγκεκριμένα, στην περίπτωση αυτή ο αιτών δεν έχει πάψει να είναι πρόσφυγας, αλλά έχει χάσει το καθεστώς πρόσφυγα λόγω τελεσίδικης απόφασης ανάκλησης ή οριστικού τερματισμού. Το καθεστώς αυτό μπορεί να ανακτηθεί αν το άτομο δεν θεωρείται πια ότι συνιστά κίνδυνο για την ασφάλεια ή την κοινότητα του κράτους μέλους.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, κατά την αξιολόγηση του παραδεκτού της νέας αίτησης, ίσως διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που υφίσταντο όταν εξετάστηκε αρχικά η ανάγκη για διεθνή προστασία δεν υφίστανται πια. Επομένως, κατά τη διάρκεια της προκαταρκτικής εξέτασης είναι απαραίτητο να αναζητούνται τυχόν νέα στοιχεία ή νέα γεγονότα που έχει υποβάλει ο αιτών ή βρίσκονται στη διάθεση της αρμόδιας για την εξέταση αρχής τα οποία καταδεικνύουν ότι έχουν αλλάξει οι προσωπικές περιστάσεις του αιτούντος ⁽⁹⁴⁾. Για παράδειγμα, ίσως φαίνεται ότι ο αιτών έπαψε να είναι πρόσφυγας λόγω της συμπεριφοράς του ή λόγω αλλαγής των περιστάσεών του.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Οι παραπάνω οδηγίες ίσως εφαρμόζονται κατ' αναλογία στην άρνηση χορήγησης του καθεστώτος πρόσφυγα δυνάμει του άρθρου 14 παράγραφος 5 της ΟΔΑ.

Για περαιτέρω λεπτομέρειες όσον αφορά τον τρόπο αξιολόγησης του αν τα νέα στοιχεία που παρουσίασε ο αιτών ή τα οποία ανέκυψαν αυξάνουν σημαντικά τις πιθανότητες χαρακτηρισμού του αιτούντος ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας, βλ. [τμήμα 2.3 «Τι σημαίνει ο όρος “αυξάνουν σημαντικά τις πιθανότητες”»](#).

3.7.3. Απουσία του αιτούντος

Απαιτείται συνέντευξη / γραπτή δήλωση προτού ληφθεί απόφαση τερματισμού της διεθνούς προστασίας. Ωστόσο, ο δικαιούχος διεθνούς προστασίας ενδέχεται να μην εμφανιστεί στη συνέντευξη ή να μην υποβάλει γραπτή δήλωση. Αυτό μπορεί να οφείλεται σε διάφορους παράγοντες, όπως κάποιο πρόβλημα σχετικό με τη διεύθυνση του δικαιούχου (π.χ. η πρόσκληση στη συνέντευξη ή η κλήση για την υποβολή γραπτής δήλωσης στάλθηκε σε διεύθυνση στην οποία δεν παραλαμβάνει πλέον την αλληλογραφία του το ενδιαφερόμενο πρόσωπο), ή ότι ο δικαιούχος διαμένει στο εξωτερικό για μικρότερο ή μεγαλύτερο διάστημα, ή ότι έχει επιστρέψει στη χώρα καταγωγής του κ.λπ. Η αποφαινόμενη αρχή μπορεί να αποφασίσει να τερματίσει τη διεθνή προστασία παρά την απουσία (ή την απάντηση) του δικαιούχου διεθνούς προστασίας μόνο αν έχει επαρκή πειστικά αποδεικτικά στοιχεία για αυτό. Αλλά η εγκυρότητα μιας τέτοιας απόφασης μπορεί να αμφισβητηθεί μέσω προσφυγής ενώπιον οργάνου προσφυγής, υπό την προϋπόθεση ότι ο αιτών ασκεί την εν λόγω προσφυγή έγκαιρα.

Εάν ο αιτών υποβάλει μεταγενέστερη αίτηση, η εξέταση του παραδεκτού θα πρέπει να καλύψει τα στοιχεία που επικαλείται ο αιτών προκειμένου να δικαιολογήσει ότι εξακολουθεί να υφίσταται η ανάγκη για διεθνή προστασία. Δεδομένου ότι δεν διεξήχθη συνέντευξη ούτε υποβλήθηκε γραπτή δήλωση πριν από την

⁽⁹³⁾ ΔΕΕ, απόφαση της 14ης Μαΐου 2019, *M κατά Ministerstvo vnitra, και X, X κατά Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides*, C-391/16, C-77/17 και C-78/17, ECLI:EU:C:2019:403; σκέψεις 99 και 110. Σύνοψη διαθέσιμη στη [βάση δεδομένων για τη νομολογία της ΕΑΣΟ](#).

⁽⁹⁴⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 11 της ΟΑ.

απόφαση τερματισμού της διεθνούς προστασίας, τηρουμένων των διατάξεων του εθνικού δικαίου, είναι πιθανό να απαιτηθεί η διεξαγωγή συνέντευξης προκειμένου να αξιολογηθεί αν τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν είναι τέτοια ώστε αυξάνουν σημαντικά τις πιθανότητες να αναιρεθεί ο τερματισμός του καθεστώτος διεθνούς προστασίας. Για περαιτέρω λεπτομέρειες, βλ. [τμήμα 2.3 «Τι σημαίνει ο όρος “αυξάνουν σημαντικά τις πιθανότητες”»](#)»

3.8. Ενώσω εκκρεμεί προσφυγή κατά της απόφασης σχετικά με την προηγούμενη αίτηση

Ωστόσο τελεσιδικήσει η απόρριψη προηγούμενης αίτησης, τυχόν νέα στοιχεία που παρουσιάζονται στο πλαίσιο (δυννητικής) μεταγενέστερης αίτησης πρέπει να αξιολογούνται κατά τη διαδικασία προσφυγής που βρίσκεται σε εξέλιξη ⁽⁹⁵⁾. Σύμφωνα με την ΟΔΑ, πρέπει να παρουσιαστούν νέα γεγονότα ή αποδεικτικά στοιχεία κατά τη διαδικασία προσφυγής που εκκρεμεί δεδομένου ότι το δευτεροβάθμιο όργανο υποχρεούται να μεριμνήσει ώστε να εξασφαλιστεί πλήρης και *ex nunc* εξέταση τόσο των πραγματικών όσο και των νομικών ζητημάτων. Όλα τα περαιτέρω διαβήματα πρέπει να υποβάλλονται σε αυτό το στάδιο, μέχρι την περάτωση της διαδικασίας.

Όταν η αρμόδια αρχή παραλαμβάνει αιτήσεις ⁽⁹⁶⁾, θα πρέπει να ελέγχει αν η προηγούμενη διαδικασία εκκρεμεί ακόμη, είτε ενώπιον της αποφαινόμενης αρχής είτε ενώπιον του δευτεροβάθμιου οργάνου. Εάν η προηγούμενη διαδικασία εκκρεμεί ακόμη (γεγονός που μπορεί να περιλαμβάνει επίσης, εφόσον αυτό επιτρέπεται από το εθνικό δίκαιο, την περίπτωση στην οποία η ακρόαση έχει ήδη διεξαχθεί στο στάδιο της προσφυγής), ο αιτών θα πρέπει να πληροφορηθεί ότι τα νέα στοιχεία πρέπει να υποβληθούν στην αρχή που εξετάζει αυτή τη στιγμή την εκκρεμή αίτηση και δεν πρέπει να καταχωριστεί μεταγενέστερη αίτηση.

3.9. Επαναλαμβανόμενες μεταγενέστερες αιτήσεις

Η ΟΔΑ δεν προβλέπει κανένα περιορισμό στον αριθμό των αιτήσεων διεθνούς προστασίας που μπορεί να υποβάλει το συγκεκριμένο πρόσωπο κατά τη διάρκεια της ζωής του. Αυτό ισχύει ανεξάρτητα με τους λόγους για τους οποίους ο αιτών ζητά τη διενέργεια περαιτέρω εξέτασης επί της ουσίας.

Ωστόσο, η επιβάρυνση που δημιουργούν στα κράτη μέλη οι επαναλαμβανόμενες μεταγενέστερες αιτήσεις έχει οδηγήσει στη θέσπιση ορισμένων περιορισμών προκειμένου να αποφεύγεται η κατάχρηση του δικαιώματος υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας πολλές φορές με σκοπό την παραμονή στην επικράτεια του κράτους μέλους. Για παράδειγμα, αυτό συμβαίνει όταν οι αιτούντες «διαχωρίζουν» τους λόγους για την υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας ή/και αναφέρουν μέρος των γεγονότων ή των αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο πολλών χωριστών αιτήσεων τις οποίες υποβάλλουν σταδιακά στο πέρασμα του χρόνου. Πιο συγκεκριμένα, ίσως επιλέξουν ηθελημένα να μην παρουσιάσουν αποδεικτικά ή άλλα στοιχεία κατά τις διοικητικές ή δικαστικές διαδικασίες που βρίσκονται σε εξέλιξη, προκειμένου να είναι σε θέση να κινηθούν νέα διαδικασία αν η αρχική διαδικασία έχει αρνητική έκβαση. Ο γενικότερος στόχος θα μπορούσε να είναι να αναιρέσουν την εγκυρότητα ή το δεδουλευμένο των αποφάσεων και, τουλάχιστον, να παρατείνουν το δικαίωμα παραμονής. Η συμπεριφορά αυτή παραβιάζει τη νομική υποχρέωση που έχει ο αιτών να υποβάλει το συντομότερο δυνατόν όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της αίτησης διεθνούς προστασίας και να συνεργαστεί με τις αρμόδιες αρχές για την εξακρίβωση της ταυτότητάς του και άλλων στοιχείων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφοι 1 και 2 της ΟΑ, κατά την εξέταση της αίτησής του.

⁽⁹⁵⁾ Άρθρο 40 παράγραφος 1 της ΟΔΑ.

⁽⁹⁶⁾ Άρθρο 2 στοιχείο στ) της ΟΔΑ

Στις περιπτώσεις αυτές, όπως επισημαίνεται στο [τμήμα 2.1 «Τι είναι τα “νέα στοιχεία και ευρήματα”»](#), εφόσον αυτό προβλέπεται από το εθνικό δίκαιο, η αποφαινόμενη αρχή δύναται να αξιολογήσει αν τα στοιχεία που παρουσίασε ο αιτών θα μπορούσαν να έχουν υποβληθεί κατά τη διάρκεια της προηγούμενης διαδικασίας. Με άλλα λόγια, εξετάζεται αν ο αιτών ήταν, χωρίς υπαιτιότητά του, ανίκανος να τα εξασφαλίσει πρωτύτερα, ενόσω εκκρεμούσε η προηγούμενη διαδικασία ⁽⁹⁷⁾. Εάν ο χειριστής της υπόθεσης καταλήξει στο συμπέρασμα ότι ο αιτών ήταν ικανός να το πράξει αυτό, η αίτησή του μπορεί να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

Επίσης, στις περιπτώσεις στις οποίες υποβάλλονται επαναλαμβανόμενες μεταγενέστερες αιτήσεις, τα κράτη μέλη δύνανται να παρεκκλίνουν από το δικαίωμα παραμονής στην επικράτειά τους. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το ζήτημα αυτό, βλ. [τμήμα 1.4 «Το δικαίωμα παραμονής και οι εξαιρέσεις του»](#).

3.10. Αφού ο αιτών άσυλο ο οποίος δεν έγινε δεκτός αναχωρήσει από την επικράτεια του κράτους μέλους ή τις επικράτειες των κρατών μελών

Όταν ένα πρόσωπο που αναχώρησε από την επικράτεια του κράτους μέλους όπου ελήφθη τελεσίδικη απόφαση για την προηγούμενη αίτησή του για διεθνή προστασία υποβάλει νέα αίτηση στο ίδιο κράτος μέλος, η εν λόγω αίτηση θεωρείται μεταγενέστερη αίτηση αν το κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την εξέτασή του (βλ. [τμήμα 3.11 «Μετά τη διαδικασία του Δουβλίνου»](#)). Το γεγονός ότι ο αιτών άσυλο ο οποίος δεν έγινε δεκτός είχε προηγουμένως εγκαταλείψει την επικράτεια του κράτους μέλους δεν μπορεί να αξιολογηθεί αυτόματα ως νέο στοιχείο για το οποίο θα μπορούσε να εκδοθεί απόφαση επί του παραδεκτού. Αυτό θα πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο της προκαταρκτικής εξέτασης. Εάν ο αιτών επέστρεψε προσωρινά στη χώρα καταγωγής του έπειτα από ανεπιτυχή προηγούμενη αίτησή του για διεθνή προστασία και στη συνέχεια υποβάλει νέα αίτηση μετά την επάνοδό του στο αρμόδιο κράτος μέλος, είναι αδιάφορο από νομικής άποψης το αν ο αιτών επέστρεψε στη χώρα καταγωγής του οικειοθελώς, μετά την έκδοση εντολής για να εγκαταλείψει την επικράτεια, ή αν αναγκάστηκε να επιστρέψει, για παράδειγμα μέσω επιστροφής.

Στην περίπτωση αυτή, η αποφαινόμενη αρχή θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να αξιολογήσει αν ο αιτών παρέχει πληροφορίες που κρίνονται επαρκείς για να γίνει αποδεκτό το γεγονός ότι επέστρεψε στη χώρα καταγωγής του, καθώς επίσης να γίνουν αποδεκτά τα γεγονότα/συμβάντα που έλαβαν χώρα κατά την επιστροφή του (βλ. [τμήμα 2.3 «Τι σημαίνει ο όρος “αυξάνουν σημαντικά τις πιθανότητες”»](#)).

Για παράδειγμα, όταν ο αιτών ισχυρίζεται στη μεταγενέστερη αίτηση ότι αντιμετωπίζει διώξεις από το κράτος, οι περιστάσεις υπό τις οποίες εισήλθε και εξήλθε από τη χώρα καταγωγής και οι επαφές του με τις αρχές της χώρας καταγωγής (ή η απουσία τέτοιων επαφών) θα πρέπει να αξιολογηθούν κατά τη διάρκεια της προκαταρκτικής εξέτασης. Εάν ο αιτών επικαλεστεί προσωπική απειλή, συνιστάται να διεξαχθεί προσωπική συνέντευξη στο πλαίσιο της εξέτασης του παραδεκτού, αν αυτή προβλέπεται ή επιτρέπεται από το εθνικό δίκαιο.

Τέλος, όπως προαναφέρθηκε, το γεγονός ότι ο αιτών εγκατέλειψε την επικράτεια του κράτους μέλους αλλά δεν επέστρεψε στη χώρα καταγωγής του θα πρέπει να αξιολογηθεί σε σχέση με τα νέα στοιχεία που παρουσιάστηκαν ή ανέκυψαν στο πλαίσιο της προκαταρκτικής εξέτασης. Το συγκεκριμένο γεγονός δεν αποτελεί αυτό καθαυτό νέο στοιχείο.

⁽⁹⁷⁾ Άρθρο 40 παράγραφος 4 της ΟΔΑ.

3.11. Μετά τη διαδικασία του Δουβλίνου

3.11.1.Κανονισμός Δουβλίνο III

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 604/2013 [κανονισμός Δουβλίνο III⁽⁹⁸⁾] ορίζει τα κριτήρια για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση μιας αίτησης διεθνούς προστασίας.

Όταν ένας υπήκοος τρίτης χώρας ή ένας άπατρις υποβάλλει αίτηση διεθνούς προστασίας σε κράτος μέλος, το εν λόγω κράτος μέλος γενικά εξετάζει αν, σύμφωνα με τον κανονισμό Δουβλίνο III, κάποιο άλλο κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας και αν είναι δυνατή η μεταφορά του στο εν λόγω κράτος μέλος. Άλλο κράτος μέλος ίσως είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας, μεταξύ άλλων, όταν ένα μέλος της οικογένειας έχει υποβάλει αίτηση σε εκείνο το κράτος μέλος ή όταν ο αιτών εισήλθε παράνομα στην επικράτεια των κρατών μελών μέσω των εξωτερικών συνόρων του συγκεκριμένου κράτους μέλους. Αυτού του είδους οι αξιολογήσεις διενεργούνται αφού πρώτα υποβληθεί αίτηση σε κάποιο από τα κράτη μέλη. Αυτές οι περιπτώσεις δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος οδηγού δεδομένου ότι αφορούν τις πρώτες – όχι τις μεταγενέστερες – αιτήσεις.

Επίσης, άλλο κράτος μέλος ίσως είναι υπεύθυνο όταν έχει ήδη υποβληθεί αίτηση στο εν λόγω κράτος μέλος. Η ύπαρξη σύμπτωσης Eurodac, βάσει του άρθρου 9 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 603/2013⁽⁹⁹⁾, μπορεί να αποτελεί απόδειξη ότι ο αιτών έχει υποβάλει προηγούμενη αίτηση σε άλλο κράτος μέλος. Σε ορισμένες περιπτώσεις, άλλα αποδεικτικά στοιχεία ίσως καταδεικνύουν ότι το οικείο πρόσωπο έχει υποβάλει αίτηση ασύλου σε άλλο κράτος μέλος. Για περισσότερες πληροφορίες επ' αυτού του ζητήματος, ανατρέξτε στη σελίδα 51 του Πρακτικού οδηγού της EASO σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού Δουβλίνο III: Προσωπική συνέντευξη και αξιολόγηση αποδεικτικών στοιχείων, Οκτώβριος 2019. Σε αυτές τις περιπτώσεις, ένα κράτος μέλος δύναται να υποβάλει αίτημα εκ νέου ανάληψης προς το κράτος μέλος στο οποίο είχε υποβληθεί η προηγούμενη αίτηση. Μετά την αποδοχή ενός τέτοιου αιτήματος από το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται, το ενδιαφερόμενο πρόσωπο μπορεί εν τέλει να μεταφερθεί στο υπεύθυνο κράτος μέλος από το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται. Επειτα από μεταφορά στο πλαίσιο των διαδικασιών του Δουβλίνου, θα μπορούσε να ανακύψει μια κατάσταση στην οποία ο αιτών υποβάλλει μεταγενέστερη αίτηση στο υπεύθυνο κράτος μέλος.

3.11.2.Μεταγενέστερη αίτηση στο υπεύθυνο κράτος μέλος

Το κράτος μέλος που είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας υποχρεούται να αναλάβει εκ νέου αιτούντα ή υπήκοο τρίτης χώρας / απάτριδα ο οποίος έκανε αίτηση σε άλλο κράτος μέλος

⁽⁹⁸⁾ [Κανονισμός \(ΕΕ\) αριθ. 604/2013](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα (ΕΕ L 180 της 29.6.2013, σ. 31).

⁽⁹⁹⁾ [Κανονισμός \(ΕΕ\) αριθ. 603/2013](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τη θέσπιση του «Eurodac» για την αντιπαραβολή δακτυλικών αποτυπωμάτων για την αποτελεσματική εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013 για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα και σχετικά με αιτήσεις της αντιπαραβολής με τα δεδομένα Eurodac που υποβάλλουν οι αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών και η Ευρωπόλ για σκοπούς επιβολής του νόμου και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1077/2011 σχετικά με την ίδρυση Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (αναδιατύπωση) (ΕΕ L 180 της 29.6.2013, σ. 1).

ή ο οποίος ευρίσκεται χωρίς να έχει τίτλο διαμονής στο έδαφος άλλου κράτους μέλους στις εξής περιπτώσεις:

- όταν η αίτησή του, που είχε ήδη υποβληθεί, τελεί ακόμη υπό εξέταση σε αυτό το κράτος μέλος ⁽¹⁰⁰⁾.
- όταν η αίτησή του ανακλήθηκε ⁽¹⁰¹⁾.
- όταν η αίτησή του απορρίφθηκε ⁽¹⁰²⁾.

Αίτηση που τελεί ακόμη υπό εξέταση

Εάν η αίτηση που υποβλήθηκε στο υπεύθυνο κράτος μέλος τελεί ακόμη υπό εξέταση, έπειτα από επιτυχή μεταφορά στο πλαίσιο των διαδικασιών του Δουβλίνου, το υπεύθυνο κράτος μέλος «εξετάζει ή ολοκληρώνει την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας που έκανε ο αιτών» ⁽¹⁰³⁾. Σε αυτή την περίπτωση, δεν υποβάλλεται μεταγενέστερη αίτηση από τον αιτούντα.

Αίτηση που ανακλήθηκε

Εάν η αίτηση που υποβλήθηκε στο κράτος μέλος ανακληθεί και το κράτος μέλος είχε προηγουμένως διακόψει την εξέταση λόγω ανάκλησης της αίτησης από τον αιτούντα, έπειτα από επιτυχή μεταφορά στο εν λόγω κράτος μέλος στο πλαίσιο των διαδικασιών του Δουβλίνου, εξασφαλίζεται ότι ο αιτών δικαιούται είτε να ζητήσει την ολοκλήρωση της εξέτασης της αίτησής του είτε να υποβάλει νέα αίτηση ⁽¹⁰⁴⁾. Αυτό ισχύει μόνο στις περιπτώσεις στις οποίες δεν έχει ληφθεί απόφαση επί της αίτησης σε πρώτο βαθμό. Ο κανονισμός Δουβλίνο III επισημαίνει ότι σε αυτές τις περιπτώσεις η αίτηση «δεν αντιμετωπίζεται ως μεταγενέστερη αίτηση, όπως προβλέπεται στην οδηγία 2013/32/ΕΕ» ⁽¹⁰⁵⁾. Σε αυτές τις περιπτώσεις, το κράτος μέλος εξασφαλίζει ότι ολοκληρώνεται η εξέταση της αίτησης. Για το ζήτημα αυτό, ανατρέξτε επίσης στο [τμήμα 3.4 «Έπειτα από ανάκληση αίτησης»](#).

Αίτηση που απορρίφθηκε

Εάν η αίτηση έχει προηγουμένως απορριφθεί στο υπεύθυνο κράτος μέλος και το ενδιαφερόμενο πρόσωπο μεταφέρεται επιτυχώς στο εν λόγω κράτος μέλος, σύμφωνα με τον κανονισμό Δουβλίνο III το υπεύθυνο κράτος μέλος «εξασφαλίζει ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο έχει ή είχε δυνατότητα πραγματικής προσφυγής, σύμφωνα με το άρθρο 46 της οδηγίας 2013/32/ΕΕ» ⁽¹⁰⁶⁾.

Εάν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο επιθυμεί να υποβάλει και πάλι αίτηση διεθνούς προστασίας στο υπεύθυνο κράτος μέλος, αυτή θεωρείται μεταγενέστερη αίτηση. Ως εκ τούτου, πρέπει να εξεταστεί αν πληρούνται οι απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 40 παράγραφος 2 της ΟΔΑ.

⁽¹⁰⁰⁾ Άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού Δουβλίνο III.

⁽¹⁰¹⁾ () Άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού Δουβλίνο III.

⁽¹⁰²⁾ Άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του κανονισμού Δουβλίνο III.

⁽¹⁰³⁾ Άρθρο 18 παράγραφος 2 του κανονισμού Δουβλίνο III.

⁽¹⁰⁴⁾ Άρθρο 18 παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού Δουβλίνο III.

⁽¹⁰⁵⁾ Άρθρο 18 παράγραφος 2 του κανονισμού Δουβλίνο III.

⁽¹⁰⁶⁾ Άρθρο 18 παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού Δουβλίνο III.

3.11.3. Μεταγενέστερη αίτηση στο κράτος μέλος που υποβάλλει το αίτημα

Στο [τμήμα 3.11.2](#) ανωτέρω αναφέρεται η φράση «έπειτα από μεταφορά στο πλαίσιο των διαδικασιών του Δουβλίνου». Υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί μεταφορά στο πλαίσιο των διαδικασιών του Δουβλίνου, γεγονός που μπορεί εν τέλει να οδηγήσει στη μεταβίβαση της ευθύνης στο κράτος μέλος που υπέβαλε εξ αρχής αίτημα εκ νέου ανάληψης του ενδιαφερόμενου προσώπου (το «κράτος μέλος που υποβάλλει το αίτημα»). Επίσης, ίσως υπάρξει περίπτωση στην οποία υποβάλλεται αρχικά αίτηση σε όλα τα προαναφερθέντα κράτη μέλη.

Ένδικο μέσο κατά απόφασης μεταφοράς στο πλαίσιο των διαδικασιών του Δουβλίνου

Το ενδιαφερόμενο πρόσωπο έχει το δικαίωμα να ασκήσει ένδικο μέσο κατά – ή να ζητήσει επανεξέταση – ⁽¹⁰⁷⁾ απόφασης του κράτους μέλους που υποβάλλει το αίτημα μεταφοράς του ⁽¹⁰⁸⁾. Ενώσω εκκρεμεί ένδικο μέσο ενώπιον του διοικητικού δικαστηρίου ή του αρμόδιου δευτεροβάθμιου οργάνου, ανάλογα με την εθνική νομοθεσία/πρακτική, είναι δυνατόν να υποβληθεί νέα αίτηση διεθνούς προστασίας, η οποία όμως δεν διεκπεραιώνεται μέχρις ότου ληφθεί τελεσίδικη απόφαση από το αρμόδιο δευτεροβάθμιο όργανο ⁽¹⁰⁹⁾.

Η τελεσίδικη απόφαση του αρμόδιου δευτεροβάθμιου οργάνου δύναται να οδηγήσει σε μεταβίβαση της ευθύνης από το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα σε εκείνο που υπέβαλε το αίτημα, για παράδειγμα λόγω αδυναμίας μεταφοράς του ενδιαφερόμενου προσώπου στο υπεύθυνο κράτος μέλος ⁽¹¹⁰⁾. Σε αυτή την περίπτωση, ανάλογα με την εθνική νομοθεσία/πρακτική του οικείου κράτους μέλους, είτε εξετάζεται επί της ουσίας η αίτηση διεθνούς προστασίας του ενδιαφερόμενου προσώπου είτε του δίνεται η ευκαιρία να υποβάλει άλλη αίτηση σε εκείνο το κράτος μέλος.

Προθεσμίες για μεταφορές στο πλαίσιο των διαδικασιών του Δουβλίνου

Εάν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο πρόκειται να μεταφερθεί στο υπεύθυνο κράτος μέλος, ισχύουν προθεσμίες εντός των οποίων πρέπει να πραγματοποιηθεί η μεταφορά στο πλαίσιο των διαδικασιών του Δουβλίνου. Οι προθεσμίες αυτές έχουν σκοπό να διασφαλίσουν ότι το ενδιαφερόμενο άτομο θα έχει εν τέλει αποτελεσματική πρόσβαση σε διαδικασία ασύλου σε κάποιο από τα κράτη μέλη. Υπολογίζοντας από την ημερομηνία αποδοχής του αιτήματος εκ νέου ανάληψης ή της τελεσίδικης απόφασης επί ένδικου μέσου σε περίπτωση χορήγησης αναστολής, το κράτος μέλος που υποβάλλει το αίτημα έχει προθεσμία 6 μηνών για να μεταφέρει το ενδιαφερόμενο πρόσωπο ⁽¹¹¹⁾ στο υπεύθυνο κράτος μέλος. Ισχύουν εξαιρέσεις σ' αυτόν τον κανόνα ⁽¹¹²⁾, για παράδειγμα η προθεσμία μπορεί να παραταθεί σε περίπτωση που το ενδιαφερόμενο πρόσωπο διαφύγει.

⁽¹⁰⁷⁾ Άρθρο 27 του κανονισμού Δουβλίνο III.

⁽¹⁰⁸⁾ Άρθρο 26 του κανονισμού Δουβλίνο III.

⁽¹⁰⁹⁾ Θα πρέπει να επισημανθεί ότι ορισμένα κράτη μέλη αποκλείουν ρητά τη δυνατότητα υποβολής νέας αίτησης διεθνούς προστασίας ενώσω βρίσκεται σε εξέλιξη ένδικο μέσο ή επανεξέταση.

⁽¹¹⁰⁾ Άρθρο 3 παράγραφος 2 του κανονισμού Δουβλίνο III.

⁽¹¹¹⁾ Άρθρο 29 παράγραφος 1 του κανονισμού Δουβλίνο III.

⁽¹¹²⁾ Βλ., για παράδειγμα, άρθρο 29 παράγραφος 2 του κανονισμού Δουβλίνο III.

Λήξη ισχύος της ευθύνης

Εάν ο αιτών εγκατέλειψε το έδαφος των κρατών μελών τουλάχιστον επί 3 μήνες ή σύμφωνα με απόφαση επιστροφής ή με μέτρο απομάκρυνσης, το κράτος μέλος που υποβάλλει το αίτημα δεν είναι πια υπεύθυνο ⁽¹¹³⁾.

Εάν διαπιστωθεί ότι έχει χορηγηθεί στον αιτούντα διεθνής προστασία στο κράτος μέλος που υποβάλλει το αίτημα, η αίτηση δεν θεωρείται μεταγενέστερη αίτηση και είναι απαράδεκτη. Στις περιπτώσεις αυτές, δεν εφαρμόζεται ο κανονισμός Δουβλίνο III.

Πρακτικά παραδείγματα

Μπορούν να προβλεφθούν διάφορα σενάρια στα οποία το ενδιαφερόμενο πρόσωπο υποβάλλει μεταγενέστερη αίτηση στο κράτος μέλος που υποβάλλει το αίτημα.

Σενάριο υπόθεσης 1: Δεν έχει πραγματοποιηθεί ακόμη η μεταφορά (αλλά εξακολουθεί να είναι πιθανή) και έχει υποβληθεί νέα αίτηση διεθνούς προστασίας ⁽¹¹⁴⁾ στο κράτος μέλος που υποβάλλει το αίτημα

(1) Η απόφαση μεταφοράς στο πλαίσιο των διαδικασιών του Δουβλίνου έχει τελεσιδικήσει. Εάν η αίτηση διεθνούς προστασίας υποβάλλεται στο κράτος μέλος που προβαίνει στη μεταφορά, η εν λόγω αίτηση πρέπει να εξεταστεί από το υπεύθυνο κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 40 παράγραφος 7 της ΟΔΑ.

Στην περίπτωση αυτή, αν αυτό επιτρέπεται ή προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία/πρακτική του κράτους μέλους, ο χειριστής της υπόθεσης στη μονάδα Δουβλίνου δύναται να αξιολογήσει αν η απόφαση στο πλαίσιο των διαδικασιών του Δουβλίνου, που έχει ήδη τελεσιδικήσει, θα πρέπει να ανακληθεί εφόσον ανέκυψαν νέοι λόγοι που είναι σημαντικοί για τον καθορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους. Εάν ο αιτών δεν υποβάλει τέτοιους λόγους, η απόφαση μεταφοράς στο πλαίσιο των διαδικασιών του Δουβλίνου δεν πρέπει να ανακληθεί. Η αιτιολόγηση της απόφασης θα πρέπει να παραπέμπει στην απόφαση μεταφοράς στο κράτος μέλος, η οποία παραμένει σε ισχύ όπως αναφέρεται στο άρθρο 40 παράγραφος 7 της ΟΔΑ. Το ενδιαφερόμενο πρόσωπο έχει δικαίωμα άσκησης των διαθέσιμων ένδικων μέσων.

(2) Η απόφαση μεταφοράς στο πλαίσιο των διαδικασιών του Δουβλίνου δεν έχει τελεσιδικήσει ακόμη

Εάν υποβληθεί νέα αίτηση διεθνούς προστασίας, δεν κινείται νέα διαδικασία ασύλου στο κράτος μέλος που προβαίνει στη μεταφορά.

⁽¹¹³⁾ Άρθρο 19 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού Δουβλίνο III.

⁽¹¹⁴⁾ Η διαδικασία του Δουβλίνου ξεκινάει όταν κατατεθεί αίτηση διεθνούς προστασίας σε κράτος μέλος (βλ. άρθρο 20 παράγραφος 2 του κανονισμού Δουβλίνο III). Σύμφωνα με την απόφαση του ΔΕΕ της 26ης Ιουλίου 2017, [Tsegezab Mengesteab κατά Bundesrepublik Deutschland](#), C-670/16, ECLI:EU:C:2017:587, σκέψη 105 αίτηση διεθνούς προστασίας λογίζεται υποβληθείσα «όταν ένα έγγραφο που έχει συνταχθεί από δημόσια αρχή και το οποίο πιστοποιεί ότι υπήκοος τρίτης χώρας ζήτησε διεθνή προστασία περιέρχεται στην αρχή που είναι επιφορτισμένη με την εκτέλεση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον εν λόγω κανονισμό και, ενδεχομένως, όταν έχουν περιέλθει στην εν λόγω αρχή μόνον οι κυριότερες πληροφορίες που περιλαμβάνονται σε ένα τέτοιο έγγραφο, όχι όμως το ίδιο το έγγραφο ή αντίγραφο του». Σύνοψη διαθέσιμη στη [βάση δεδομένων για τη νομολογία της ΕΑΣΟ](#).

- Εάν δεν εκκρεμούν προσφυγές (εντός της προθεσμίας που προβλέπει το εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους για την άσκηση ένδικου μέσου ή την υποβολή αίτησης επανεξέτασης), ο χειριστής της υπόθεσης στο πλαίσιο των διαδικασιών του Δουβλίνου δύναται να αξιολογήσει αν είναι ακόμη εφικτή η μεταφορά στο κράτος μέλος, συνυπολογίζοντας ιδίως τις επιμέρους περιστάσεις της υπόθεσης. Εάν αυτό επιτρέπεται ή προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία/πρακτική του κράτους μέλους, όταν παρουσιάζονται νέοι λόγοι που είναι σημαντικοί για τον καθορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους, η ήδη εκδοθείσα απόφαση στο πλαίσιο των διαδικασιών του Δουβλίνου δύναται να ανακληθεί ή να τροποποιηθεί ανάλογα με το αποτέλεσμα της αξιολόγησης. Εάν δεν είναι εφικτή η αξιολόγηση, θα πρέπει να δοθεί στον αιτούντα η συμβουλή να ασκήσει ένδικο μέσο ή να υποβάλει αίτηση επανεξέτασης.
- Εάν εκκρεμούν προσφυγές, τα νέα γεγονότα ή αποδεικτικά στοιχεία μπορούν να παρουσιαστούν στο πλαίσιο της κύριας εκκρεμούς διαδικασίας. Θα πρέπει να δοθεί στον αιτούντα η οδηγία να υποβάλει τα εν λόγω νέα γεγονότα ή αποδεικτικά για επανεξέταση στο αρμόδιο όργανο προσφυγής στο πλαίσιο της διαδικασίας που βρίσκεται σε εξέλιξη.

Σενάριο υπόθεσης 2: Επάνοδος στο κράτος μέλος στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση (το «κράτος μέλος που υποβάλλει το αίτημα») έπειτα από μεταφορά ή οικειοθελή αναχώρηση και υποβολή ⁽¹¹⁵⁾ αίτησης διεθνούς προστασίας

Εάν μια νέα αίτηση διεθνούς προστασίας που υποβλήθηκε μετά τη διαδικασία του Δουβλίνου ολοκληρώθηκε επιτυχώς με τη μεταφορά στο υπεύθυνο κράτος μέλος, θα πρέπει πρώτα να αξιολογηθεί αν το κράτος μέλος εξακολουθεί να είναι υπεύθυνο ή αν κάποιο άλλο κράτος μέλος έχει καταστεί υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας. Εάν αποκαλυφθεί μέσω της αξιολόγησης αυτής ότι εξακολουθεί να είναι υπεύθυνο το ίδιο κράτος μέλος ή ότι έχει καταστεί υπεύθυνο κάποιο άλλο κράτος μέλος, θα πρέπει να αποσταλεί νέο αίτημα εκ νέου ανάληψης. Αφού γίνει δεκτό αυτό το αίτημα, θα πρέπει να εκδοθεί νέα απόφαση μεταφοράς στο πλαίσιο των διαδικασιών του Δουβλίνου εφόσον η προηγούμενη απόφαση μεταφοράς είναι πλέον άνευ αντικειμένου λόγω της επιτυχούς πραγματοποίησης της μεταφοράς.

Εάν αποκαλυφθεί μέσω της αξιολόγησης ότι η ευθύνη δεν ισχύει πλέον για τους λόγους που αναφέρονται στο ως άνω τμήμα «[Λήξη ισχύος της ευθύνης](#)» μετά τη μεταφορά ή την οικειοθελή αναχώρηση προς το υπεύθυνο κράτος μέλος, και εάν κανένα άλλο κράτος μέλος δεν είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας, η αίτηση θα πρέπει να εξεταστεί στο οικείο κράτος μέλος.

⁽¹¹⁵⁾ Η διαδικασία του Δουβλίνου ξεκινάει όταν κατατεθεί αίτηση διεθνούς προστασίας σε κράτος μέλος (βλ. άρθρο 20 παράγραφος 2 του κανονισμού Δουβλίνο III). Σύμφωνα με το ΔΕΕ, υπόθεση [Tsegezab](#), όπ. π. υποσημείωση 114, παράγραφος 105, μια αίτηση διεθνούς προστασίας λογίζεται υποβληθείσα «όταν ένα έγγραφο που έχει συνταχθεί από δημόσια αρχή και το οποίο πιστοποιεί ότι υπήκοος τρίτης χώρας ζήτησε διεθνή προστασία περιέρχεται στην αρχή που είναι επιφορτισμένη με την εκτέλεση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον εν λόγω κανονισμό και, ενδεχομένως, όταν έχουν περιέλθει στην εν λόγω αρχή μόνον οι κυριότερες πληροφορίες που περιλαμβάνονται σε ένα τέτοιο έγγραφο, όχι όμως το ίδιο το έγγραφο ή αντίγραφό του». Σύνοψη διαθέσιμη στη [Βάση δεδομένων για τη νομολογία της EASO](#).

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΗΣΤΕ ΜΕ ΤΗΝ ΕΕ

Αυτοπροσώπως

Σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση υπάρχουν εκατοντάδες κέντρα Europe Direct. Μπορείτε να βρείτε τη διεύθυνση του πλησιέστερου σ' εσάς κέντρου στο διαδίκτυο european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_el).

Τηλεφωνικώς ή γραπτώς

Η Europe Direct είναι μια υπηρεσία που απαντά στις ερωτήσεις σας για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Μπορείτε να επικοινωνήσετε με αυτή την υπηρεσία:

- καλώντας ατελώς τον αριθμό 00 800 6 7 8 9 10 11 (ορισμένα δίκτυα τηλεφωνίας ενδέχεται να χρεώνουν τις κλήσεις αυτές),
- καλώντας τον αριθμό +32 22999696,
- συμπληρώνοντας το ακόλουθο ηλεκτρονικό έντυπο: european-union.europa.eu/contact-eu/write-us_el.

ΒΡΕΙΤΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΕ

Στο διαδίκτυο

Πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση σε όλες τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο Europa (european-union.europa.eu).

Στις εκδόσεις της ΕΕ

Μπορείτε να δείτε ή να παραγγείλετε εκδόσεις της ΕΕ στη διεύθυνση op.europa.eu/el/publications. Μπορείτε να ζητήσετε πολλαπλά αντίγραφα δωρεάν εκδόσεων επικοινωνώντας με την υπηρεσία Europe Direct ή με το τοπικό σας κέντρο τεκμηρίωσης (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_el).

Στη νομοθεσία της ΕΕ και σε σχετικά έγγραφα

Για πρόσβαση σε νομικές πληροφορίες της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του συνόλου της ενωσιακής νομοθεσίας από το 1951 σε όλες τις επίσημες γλώσσες, μεταβείτε στον ιστότοπο EUR-Lex (eur-lex.europa.eu).

Στα ανοιχτά δεδομένα από την ΕΕ

Η πύλη data.europa.eu παρέχει πρόσβαση σε σύνολα ανοιχτών δεδομένων από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ. Τα εν λόγω δεδομένα μπορούν να καταφορτωθούν και να επαναχρησιμοποιηθούν δωρεάν, τόσο για εμπορικούς όσο και για μη εμπορικούς σκοπούς. Η πύλη παρέχει επίσης πρόσβαση σε πληθώρα συνόλων δεδομένων από τις ευρωπαϊκές χώρες.

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης